

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SIMYACI

Paulo Coelho, Rio de Janeiro'da dogdu. Roman yazarligina baslama-
dan önce, oyun yazarı, tiyatro yönetmeni ve sevilen bir sarkı sözü yazarıydı. Coelho, gençliğinde bir hippiydi. 1986 yılında Hristiyan-
Iarin, Batı Avrupa'dan başlayıp İspanya'da Santiago de Compostela kentinde sona eren geleneksel hac yolculugunu yaptı; bu deneyimini
1987 yılında yayınladığı The Pilgrimage (Hac) adlı kitabında anlattı.
1988 yılında yayınlanan ikinci kitabı Simyacı, Coelho'yu en çok okunan çağdas yazarlardan biri yaptı. Öteki kitapları;^ Brida, Valkürler
ve son yazdığı Piedra İmaginein Kiyisinde Oturdum, Agladım'dır.
Simyacı, 42 ülkede yayınlandı, 26 dile çevrildi. Bu kitap, Coelho'yu
Gabriel Garcia Márquez'in arkasından en çok okunan Latin Amerikalı yazarlardan biri konumuna getirdi.

Felsefe Tasi'nin gizlerini

bilen

ve bunu kullanan simyaci

J. 'ye

Yollarina giderken Isa bir

köye

girdi. Marta adli bir kadin onu

evine

kabul etti.

Meryem adli bir kizkardesi

var-

di, o da Rabbin ayaklari dibinde

otu-

rup onun sözünü dinlerdi.

Marta ise, isin çoklugundan

sa-

Sirmisti; Isa'ya giderek dedi:

' - Ya Rab, kizkardesimin

hiz-

mette beni yalnu birakmasi sence

bir

sey degil midir? Imdi ona söyle

bwa

yardim etsin.

Fakat Rab cevap verip dedi:

- Marta, Marta, sen birçok

sey-

ler için üzülp telas ediyorsun;

fakat

bir seye ihtiyaç vardır ve Meryem,

kendisinden alınmayacak olan iyi

pa-

yi seçmiştir.

INCİL, LUKA,

X, 38-42

Öndeyis

BİR KERVANCININ GETİRDİĞİ KİTABI

ELINE

aldı Simyacı. Kapagi yoktu kitabın, ama gene de

yazarının

kim olduğunu anladı: Oscar Wilde'di yazar. Kitabın

sayfa-

larini karıştırırken, Narkissos'u anlatan bir öyküye rastla-

di.

Narkissos'un, kendi güzelliğini her gün bir gölün

su-

larında seyretmeye giden bu yakışıklı delikanlının

efswesi-

ni biliyordu Simyacı. Bu delikanlı kendi görüntüsüne öy-

lesine vurgunmuş ki günün birinde göle düşüp

bogulmuş.

Onun göle düşüp bogulduğu yerde de bir çiçek açmış,

bu

çiçeğe nergis adı verilmiş.

Ama kendi yazdığı öyküyü böyle bitirmiyordu

Oscar

Wilde.

Tatlı su gölünün kıyısına gelen orman tanrıçaları

Ore-

as'ların onu bir acı gözyası kavanozuna dönmüş olarak

bulduklarını yazıyordu Oscar Wilde.

- Neden ağlıyorsun? diye sormuş Oreas'lar.

- Narkissos için ağlıyorum, diye yanıtlamış göl.

- Ne vaT bunda sasilacak, demiş bunun

üzerine or-

mw tanrıçaları. Bizler ormanlarda bosu bosuna onun

pe-

sinde dolasırdururduk, ama onun güzelliğini yalnızca sen

görebilirdin yakından.

- Narkissos yakisikli bir genç miydi? diye

sormus

göi.

- Bunu senden daha iyi kim bilebilir ki? diye

karsilik

vermis iyice sasiran Oreas'lar. Her gün senin kiyilarina

ge-

lip sularina bakiyordu!

Göl bir süre sessiz kalmis. Sonra söyle

konusmus:

- Narkîssos için agliyorum, ama onun yakisikli

oldu-

gunu hiç fark etmemistim ben. Narkissos için agliyorum,

1

1

çünkü sularima egildigi zaman, gözlerinin derinliklerinde

kendi güzelligimin yansimasini görebiliyordum.

- Iste çok güzel bir hikâye, dedi Simyaci.

*

Birinci Bölüm

DELIKANLININ ADI SANTIAGO IDI. SÜRÜ-
süyle birlikte eski, terk edilmiş kilisenin önüne geldiğinde
günes batmak üzereydi. Kilisenin çatısı çoktwdır çökmüş,
bir zamanlar ayin esyalarının konulduğu yerde kocaman
bir flravuninciri büyümüştü.

Delikanlı geceyi burada geçirmeye karar verdi.

Bütün

koyunlarını yıkık kapıdan içeri soktu. Koyunların, gecele-
yin kaçmalarına engel olacak şekilde, kapiya birkaç tahta
koydu. Bu bölgede kurt falan yoktu, ama bir keresinde bir
kaçak koyunu bulmak için, ertesi gün bütün gün dolas-
mak zorunda kalmıştı.

Yamçismi yere yayıp üzerine uzandı, okuyup

bitirdi-

gi kitabı da yastık olarak basının altına koydu. Uykuya
dalmadan önce, artık daha kalın kitaplar okuması gerekti-
ğini düşündü: Okunmaları daha uzun sürer, geceleyin de
daha rahat yastık olurlardı.

Uyandığında ortalık hâlâ karanlıktı. Yukarıya
baktı,

yari yariya yıkılmış çatının arasından parıldayan yıldızları
gördü.

"Biraz daha uyusaydım," diye düşündü Bir hafta
önce-
ki düşü tekrar görmüş, gene sonunu getiremeden
uyanmış-
ti.

Kalktı, bir yudum sarap içti. Sonra degnegini eline
alıp hâlâ uyumakta olan koyunları uyandırmaya başladı.
Hayvanların çoğunun tipki kendisi gibi uykudan hemen
siyırılıp uyandıklarını fark etti. Sanki gizemli bir güç, iki
yıldır, yiyecek ve su pesinde kendisiyle birlikte bütün ül-
keyi dolasıp duran koyunların yaşamına bağlamıştı yasa^
mini. 'Bana öylesine alistilar ki, saat düzenimi biliyorlar,*
dedi kendi kendine alçak sesle.

1

5

^ daldıktafl sonra, tersi de olabilir,' diye
düşün-
dü: Hayvaaiarin saat düzenine belki de kendisi alismisti.
Gene de, Uyanması geciken, koyunlar da vardı.

Adlari-

ni söyleyer^ek^ sopasiyla birer birer hepsini uyandirdi.

Söy-

lediklerini koyunların anlayabildigine her zaman inanmı\$-

ti. Bundan^ dolayi, kendisini'etkileyen kitapların bazı bö-

lümIerini kimi zaman onlara okur; kimi zaman da kirlarda

dolaşan biç çobanın yalnızligından ya da yasama

sevincin-

den söz ederdi onlara; kimi de uçTamayi alışkanlık

haline

getirdigi kentlerde gördüğü son yenilikleri anlatirdi.

Ama, önceki günden bu yana, dört gün sonra

varacağı

kentte yaşayan genç kizdan başka bir konuşma konusu

aç-

mamisti. Bir tüccarın kızıydı söz konusu olan. Önceki yıl,

yalnızca bir kez gelmişti buraya. Tüccarın bir kumas ma-

gazası vardı; alacağı mal koşusunda aldatılmamak için,

ko-

yunların gözünün önünde kırılmasını istiyordu. Bu ma-

gazayı ona bir arkadaşı anlatmış, çoban da sürüsünü

oraya

götürmüştü. *

"BIRAZ YÜN SATMAK İSTİYORUM,"

DEMİSTİ

çoban, tüccara.

Dükkân kalabalıktı, is yogundu; bu yüzden, tüccar
çobana ikindiye kadar beklemesini söyledi. Bunun
üzerine

Çoban gidip magazanin önündeki kaldırıma oturdu,
heybe-
sinden bir kitap çıkardı.

- Çobanların kitap okuyabildiklerini bilmiyordum,
dedi yanbasında bir kadın sesi.

Uzun siyah saçları, eski Magripli fatihleri belli-
belîrsiz
animsatan gözleriyle, tepeden tırnaga tam bir Endülüs ki-
ziydi konuşan.

- Koyunlar kitaplardan daha öğreticidir, diye
yanıtla-
dı genç çoban.

İki saatten fazla sohbet ettiler. Endülüs kızı,
tüccarın
kızı olduğunu söyledi, her günü birbirine benzeyen köy
yasamını anlattı. Çoban, Endülüs kırlarından, ugradığı
kentlerde gördüğü son yeniliklerden söz etti. Koyunlarıyla
konusmak zorunda kalmadığı için mutluydu çoban.

- Okumayı nasıl öğrendiniz? diye sordu genç

kiz.

- Herkes gibi, diye yanitladi çoban. Okulda.

- Peki ama, okuma bildiginize göre niçin

çobanlik

yapiyorsunuz?

Delikanli bu soruyu yanitlamamak için

duymazliktan

geldi. Verecegi yaniti genç kizin anlamayacagindan

emin-

di. Bu yüzden, yolculuk öyküleri anlatmayı sürdürdü.

Genç kizin Magripli küçük gözleri, merak ve saskinlikten

kocaman açiliyor, kimi de iyice küçülüyordu. Zaman geç-

tikçe, zamanin hiç geçmemesini, genç kizin babasinin

isle-

rini bitirememesini ve kendisinden üç gün daha

beklemesi-

ni istemesini dilemeye basladi delikanli. Simdiye kadar

hi^

Simyaci

1 7 ^

duymadigi birseyler hissettigini fark etti: Sonsuza dek bir

yere yerlesmek istiyordu. Kara saçli genç kizin yaninda,

kuskusuz, günler birbirine benzemezdi.

Ama sonunda tüccar gelip dört koyun kırkmasini

is-

tedI. Borcunu ödedikten sonra çobanın ertesi yıl da ugramasini söyledi.

18

SIMDI BU KASABAYA ULASMAK İÇİN

ÖNÜN-

de dört gün vardı çobanın. Heyecandan içi içine sigmior-
du, ama yüregini koyu bir kaygi da sarmisti: Belki de
genç
kız unutmustu onu. Yün satmak için oraya ugrayan bir yig-
gin çoban vardı.

- Pek önemli degil, dedi koyunlariyla

konusurken.

Ben de baska yerlerde baska kizlar tanıyorum.*

Ama, yüreginin derinliklerinden biliyordu ki, öyle

pek önemli degil diyecek durumda degildi. Çobanlarin
da, tipki denizciler ve gezgin satıcılar gibi, kendilerini yer-
yüzünde basibos dolasmaktan vazgeçirtecek birinin
yasadi-
gi bir kente ugrayabileceklerini biliyordu.

*

GÜNÜN İLK ISIKLARI TANYERINDEN

YÜK-

selmeye baslarken, çoban koyunlarini gündogusu yönünde sürmeye basladi. 'Hiçbir zaman bir karar vermek gereksinimi duymuyorlar/ diye düşündü. 'Belki de bu yüzden hep benim yanımda kaliyorlar.' Su ve yiyecekten bas-

ka bir seye gereksinim duymuyordu koyunlar. Onların çobani olarak Endülüs'ün en iyi otlaklarini bildigi sürece, kendisiyle her zaman dost kalacaklardi. Günesin dogusu ile batisi arasinda eglesen, uzun saatlerden olusan günlerin

biri ötekinden farkli olmasa da; kisacik yasamlari boyunca tek bir kitap okumasalar, köylerde olup bitenleri anlatan delikanlinin insan dilini anlamasalar da. Yiyecek ve suyla yetiniyorlardi ve bu onlar için yeterliydi. Buna karsilik, yünlerini, arkadasliklarini ve kimi zaman da etlerini cömertçe sunuyorlardi.

'Günün birinde bir canavara dönüşsem ve tek tek

hepsini öldürsem, sürünün hepsini bogazladiktan sonra ancak isin farkina varirlardi,' diye düşündü delikanli.

'Çünkü bana inanıyorlar ve artık kendi içgüdülerine güvenmiyorlar. Bu böyle, çünkü onları otlara ben götürüyorum.'

Delikanlı kendi düşüncelerine sasmaya, onları tuhaf

bulmaya başladı. İçinde firavununcisi bitmiş kilise belki de cinli-periliydi. Belki de aynı düşü bu nedenle yeniden görüyor ve her zaman sadık dost saydığı koyunlara kirsî öfke duyuyordu. Önceki akşam yemeginden kalma sarabın-

dan içti biraz ve yamçısına sarıncı. Birkaç saat sonra, güne-

sin yükselmesiyle artan bunaltıcı sıcaklar yüzünden sürüşünü kirda dolduramayacağını biliyordu. Yazın bu saatte bütün İspanya uykuya dalardı Sıcak, gece ininceye kadar

sürerdi, ama bu arada yamçısını yin.naa t^irr.A 20-in daydı. Her şeye karsın, bu yükten /ak.r.-r. < - k*, -'.p? zaman, sabah ayazmı bu yük sayesinde _- >i.j;etme:.Igi'~ animsiyordu kuskusuz.

'Havanın beklenmedik değisiK.u.\leri.-e ka.-si \cArr

ya her zaman hazır olmalıyız,' dht: üüsü'. ^ord- r zö-

man; yamçının ağırlığına katıanmavi minnetle kabai ediyordu.

Yamçının da bir varlık nedeni vardı, tıpkı delikanlının hikmeti vücudu gibi. Orası senin, burası benim Endülüs ovalarını iki yıl dolastıktan sonra, belgenin bütün kentlerini ezbere öğrenmişti; yaşamına anlam veren |ey gezip dolasmaktı.

Basit bir çobanın neden okuma biidigin., bu ke/genç kızı açıklamak niyetindeydi: On iki yaşına kadar papiz okuluna gitmişti. Anababası, onun din adamı olmasını istemilerdi; tıpkı koyunları gibi, yalnızca su ve yiyecek için çalışan yoksul bir köylü ailesi için gurur kaynağıydı böyle bir şey. Latince, ispanyolca ve dinbilim okumust'-i. Ama, daha küçüklüğünden itibaren dünyayı tanımayı hayal etmişti, Tanrıyı ya da insanın günahlarını öğrenmek:..;ok daha Önemliydi böyle bir şey. Bir akşam, ailesini g..n.ie't giderken, bütün cesaretini toparlayıp t^hasma r vhip olmak istemediğini söyledi. Yolculuk yapmak istiyordu.

- Dünyanın bütün insanları sim üye kad"r t-j köy-den gelip geçtiler, oğlum. Buraya yeni peyler anmayı geldiler, ama hiç değişmediler. Satoyu gezmek için tepeye çıkarlar ve geçmişin günümüzden daha iyi olduğuna karar

verirler. Saçlarının rengi ister açık, ister koyu olsun, hepsi

de köyümüzün insanlarına benzerler

- Ama ben, bu insanların geldiği ülkelerdeki

"to-

ları bilmiyorum, diye yanıtladı delikanlı.

- Bu insanlar, tarlalarımız!, kadınlarımızı

görünce,

her zaman burada yaşamak istediklerini sekerle;. dir-

sürdüdü baba.

- Onların geldikleri yerlerin kadınlarını ve

toprakla-

rini tanımak istiyorum, dedi oğul bunun üzerine. Çünkü

hiçbiri bizimle kalmıyorlar burada.

- Ama bu insanların cepleri para dolu, dedi baba.

Bi-

zim burada, yalnızca çobanlar başka yerleri görebilirler.

- Öyleyse, ben de çoban olacağım.

' Bunun üzerine baba hiçbir şey söylemedi. Ertesi

gün,

içinde üç eski ispanyol altın lirası bulunan bir kese verdi

oğluna.

- Bunları bir gün tarlada bulmustum. Rahipliğe ka-

bul edilme töreninde kiliseye vermeyi düşünüyordum.

Git, kendine bir sürü al ve en iyisinin bizim satomuz, en güzel kadınların da bizim kadınlarımız olduğunu öğreninceye kadar dünyayı dolas.

Ve baba oğlunu kutsadı. Delikanlı, babasının gözle-
rinde de dünyayı dolasma isteginin bulunduğunu gördü.
Her gece uyumak, yemek ve içmek için hep aynı yerde ka-
larak yıllarca kurtulmaya çalışmış olmasına karsın, hâlâ canlı kalan bir istekti bu.

22

UFUK KIZARDI, SONRA GÜNES
GÖRÜNDÜ.
Delikanlı, babasıyla yaptığı konuşmayı anımsadı ve kendi-
ni mutlu hissetti; daha simdiden birçok sato, birçok kadın tanımisti (ama bu kadınlardan hiçbirisi, iki gün sonra göreceği kadının eline su bile dökemezdi). Bir yamçısı, bir bas-
kasiyle degistokus edebileceği bir kitabı ve bir sürüsü vardı. Bununla birlikte, en önemlisi, her gün yasaminin yükünü düşünüyü gerçekleştiriyordu: Geziyordu. Endülüs ovala-
rından bıkınca, koyunlarını satıp denizci olabilirdi. Deniz-

den usandigi zaman da birçok kent, birçok kadın

tanimis,

birçok mutluluk olanagi yasamis olurdu.

'Papaz okuluna, Tanriyi aramaya nasıl
gidebilirim?'

diye düşündü, doğan güneşe bakarak. Bunun olası

oldugu

durumlarda, bir yolunu bulup bir başka yolculuğa çıkıyor-

du. Buradan kaç kez geçmiş olmasına karsın, bu harap

kili-

seye kadar hiç gelmemisti. Dünya büyüktü, sonu gelmi-

yordu. Kısa bir süre de olsa, koyunlarının kendisine yol

göstermesine izin verse, sonunda bir yığın ilginç şeyler

keşfederdi. "Sorun şu ki, her gün yeni bir yere gittiklerinin

farkına varmıyorlar. Otlakların değiştiğini, mevsimlerin

birbirine benzemediğini anlamıyorlar. Çünkü yiyecek ve

sudan başka bir kaygıları yok.'

"Belki de herkes için durum böyledir,' diye

düşündü

çoban. Tüccarın kızına rastladığından bu yana başka bir

kadın düşünmeyen benim için bile.'

Gökyüzüne baktı. Hesaplamalarına göre, öğle

yeme-

ginden önce Tarifa'da olacaktı. Orada, kitabını daha kalın

bir kitapla değiştirebilir, sisini sarapla doldurur, saç-

sakal

tirasi olabilirdi; kizin yanina gitmeden önce iyice hazirlan-

maliydi. Daha fazla koyunu olan bir baska çobanın,

kendi-

2

3

sinden önce davranip genç kiza talip olma olasiligini dü-

sünmek bile istemiyordu.

"Bir düşü gerçekleştirme olasiligi yasami

ilginçlestiri-

yor,' diye düşündü, günesin durumuna tekrar bakip adim-

larini hizlandirarak. Tarifa'da düş yorumcusu bir yasli ka-

dinin yasadigini ammsamisti. Daha önce bir kez görmüs

oldugu bu düşü, bu gece de görmüstü.

24

YASLI KADIN, DELIKANLIYI EVIN

ARKASIN-

daki bir odaya götürdü, odayi salondan rengârenk bir

plas-

tik perde ayiriyordu. Odada bir masa, bir Isa'nin Kutsal

Yüregi1 tasviri ve iki sar dalye vardı.

Yasli kadin oturdu, delikanliya da oturmasini
söyledi.

Sonra delikanlinin iki elini ellerinin arasina aldi ve usulca
dua etmeye basladi.

Söyledikleri bir Çingene duasina benziyordu.

Simdiye

kadar, dolasirken bir yigin Çingeneye rastlamisti. Bu in-
sanlar da dolasiyorlardi, ama koyunlarla ilgilenmiyorlardi.

Söylenenlere bakilrsa, bir Çingenenin isi-gücü durmadan
insanlari aldatmakti. Seytanla anlasma yaptiklari,

çocukla-

ri kaçirip gizli barinaklarinda bunlari köle gibi kullandik-

lari da söyleniyordu. Genç çoban, çocukken, Çingeneler
tarafından kaçirilmaktan korkmustu her zaman. Yasli ka-

din ellerim tutunca bu eski korkuyu animsadi delikanli.

'Ama burada isa'nin Kutsal Yüregi tasviri var,'

diye

düşündü, kaygilarından kurtulmak isterken. Elinin titre-

meye baslamasini, yasli kadinin da onun bu

ürküntüsünü

fark etmesini istemiyordu. Sessizce bir Tanrı Babamız

du-

asi okudu.

- İlginç... dedi yasli kadin, gözlerini delikanlinin

elin-

den ayırmaksızın. Ve tekrar sustu.

Delikanlı, giderek sinirlendiğini hissediyordu. Ama elinin titremesine engel olamadı ve yaslı kadın fark etti bu-

nu. Hemen ellerini çekti kadının ellerinden.

- Buraya el falına baktırmak için gelmedim, dedi.

Bu

eve geldiği için artık, pısmalık duyuyordu. Bir an, kadına

1 İsa'nın Tanrı sevgisinin limgeji. (Çrv.)

2

5

ücretini ödemenin ve hiçbir şey öğrenmeden buradan ayrılmanın daha iyi olacağını düşündü. Ne var ki, üst üste gördüğü aynı düşün ne anlama geldiğini öğrenmek çok önemliydi onun için.

- Gördüğün düşler hakkında bilgi almaya geldin,

de-

di bunun üzerine yaslı kadın. Ama düşler Tanrının diliyle konusurlar. Tanrı dünyanın diliyle konusursa bunun yorumunu yapabilirim. Ama senin ruhunun diliyle konuştuğu zaman bunu yalnızca sen anlayabilirsin. Gene de

danis-

ma ücreti ödeyeceksin bana.

'Gene bir dalavere,' diye düşündü delikanlı. Her

seye

karsin, tehlikeyi göze almaya karar verdi. Bir çoban, kurt

ya da kuraklık tehlikesiyle her zaman karsi karsiyadir;

ama, çobanlık meslegini çekici kılan da budur zaten.

- Aynı düşü iki kez üst üste gördüm.

Koyunlarım

bir otlaktaydim. Derken bir çocuk göründü ve koyunlarla

oynamaya basladi. İnsanların koyunlarımla

oynamasından

pek hoslanmam; tanımadıkları insanlardan korkarlar.

Ama kendileriyle oynamaya gelen çocuklardan korkmaz-

lar. Neden bilmem. Hayvanların, insanların yasini bilme-

leri sasirtici bir sey.

- Sözü gördüğün düse getir, dedi yasli kadın.

Ateste

tencerem var. Hem zaten fazla paran da yok, bütün

zama-

nimi alamazsin.

- Çocuk bir s üre koyunlarla oynuyor, diye

sürdür-

dü konusmasını çoban, biraz sikintıyla. Ve birden

elimden

tutuyor, beni Misir Piramitlerine götürüyor.

Yasli kadının Misir Piramitlerinin ne oldugunu
bilip
bilmedigini anlamak için bir an sustu. Ama kadın sessizli-
gini bozmadi.

- Sonra, Misir Piramitlerinin (yasli kadının iyice
an-
lamasi için bu sözcükleri tane tane söylüyordu) önünde,
çocuk bana, 'Buraya gelersen, gizli bir hazine
bulacaksın,'
diyor. Ve tam bana hazinenin yerin'i gösterecegi sırada
uyaniyorum, iki kez oldu.

26

Yasli kadın bir süre sustu. Sonra, delikanlinin
ellerini
tuttu, dikkatle inceledi.

- Artık senden para istemiyorum, dedi
sonunda.
Ama hazineyi bulacak olursan onda birini isterim.
Delikanli gülmeye basladi. Sevinçten gülüyordu.
Böylece, gördüğü hazine düsleri sayesinde,
cebindeki
pek az parayı da harcamamis oluyordu! Bu yasli kadın

ger-

çekten bir Çingene olmalıydı. Çingeneler biraz tuhaftırlar.

~ İyi de, nasıl yorumluyorsunuz bu düşü? diye

sordu

delikanlı.

- Önce yemin edeceksin. Sana

söyleyeceklerime kar-

sılık, hazinenin onda birini bana' vereceğine dair yemin

edeceksin.

Delikanlı yemin etti. Yaslı kadın, gözlerini İsa'nın

Kutsal Yüregi tasvirinden ayırmaksızın tekrarlamasını

iste-

di.

- Dünya Dili'nde bir düşün bu, dedi ardından. Bunu

yorumlayabilirim, ama çok zor bir yorum. İste bu yüzden

bana vereceğin paya değer.

- Yorumum söyle: Mısır Piramitlerine

gitmelisin.

Neyin nesidir bunlar bilmiyorum, ama bir çocuk gösterdi-

ğine göre, gerçekten vardır bunlar. Orada bir hazine

bulup

zengin olacaksın.

Delikanlı önce sasırdı, sonra öfkelenildi. Bu kadar

az

bir şey için bu cadı kariya gelmesi gerekmezdi. Ama,

para

ödemek zorunda olmadigini animsadi.

- Eger buysa, bunun için vakit kaybetmeye

degmez,

dedi.

- Hadi çanım! Sana, gördüğün düşü

yorumlamanin

zor oldugunu söylemistim. Basit seyler, en olaganüstü

sey-

lerdir ve yalnızca bilginler anlayabilirler bunlari. Bir bilgin

olmadigim için, baska seyler de bilmem gerekiyor: El

fali-

na bakmak, mesela.

- Peki, nasıl gidecegim Misir'a?

2

7

- Ben yalnızca düşleri yorumluyorum. Bunlari

gerçe-

ge dönüştürecek gücüm yok benim. Bu yüzden de kizlari-

min bana verdikleriyle yasamak zorundayim.

- Ama ya Misir'a yaramazsam?

- Eh, o zaman bir sey ödemezsın bana. Zaten ilk

kez

olmayacak.

Ve yasli kadin bu sözlerine hiçbir sey eklemedi.

Deli-

kanlidan gitmesini istedi. Çünkü onunla epeyce zaman

kaybetmisti.

28

ÇOBAN, FALCININ YANINDAN HAYAL

KIRIK-

rikligi içinde ayrildi; bir daha asla düslere inanmamaya

ka-

rar vermisti. Bu arada yapacak bir yigin isi oldugunu

animsadi: Önce gidip kamini doyurdu, kitabini daha kalin

bir kitapla degistirdi ve yeni satin aldigi sarabi rahatça iç-

mek için kasabanin alanina gidip bir siraya oturdu. Sıcak

bir gündü, ama sarap o akıl-sir ermez gizemiyle çobanın

içini biraz serinletti. Koyunlar, yeni edindigi bir dostun

kent girisinde bulunan agilmdaydilar. Bu yörelerde bir yi-

gin arkadasi vardi - ve bu da yolculuk yapmayı neden

bunca sevdiğini açıklıyor. Her gün birlikte olmak gereksi-

nimi duymaksizin, insan her zaman yeni dostlar edinir.

Papaz okulunda olduğu gibi, insan her zaman aynı

insanla-

ri görürse, bunlari yasaminin bir parçasi saymaya baslar.

Iyi, ama bu kisiler de bu nedenle, yasamimizi

degistirmeye

kalkisirlar. Bizi görmek istedikleri gibi degilsek hosnut ol-

mazlar, canlari sikilir. Çünkü, efendim, herkes bizim nasıl

yasamamız gerektiğini elifi elifine bildigine inanır.

Ne var ki, hiç kimse kendisinin kendi hayatım

nasil

yasamasi gerektiğini kesinlikle bilmez. Tıpkı su, düşleri

gerçeğe dönüştürmeyi beceremedigi halde düş

yorumculu-

guna kalkisan cadi gibi.

Koyunlarım alıp kırlara açılmadan önce günesin

alçal-

masını beklemeye karar verdi. Üç gün sonra tüccarın

kizi-

ni görecekti.

Tarifa papazından aldığı kitabı okumaya basladı.

Ka-

lin bir kitaptı, daha ilk sayfada bir cenaze törenini anlatı-

yordu. Ayrıca, kahramanlarının adları da son derece kar-

masıkti. 'Günün birinde bir kitap yazacak olursam,' diye

düşündü, okurları, kahramanların adlarını bir anda öğren-

mek zorunda birakmamak için onlari teker teker

sunacak-

ti.

Okumaya iyice daldigi sirada (cenaze karda

gömüldü-

gü ve bu da yakici günesin altinda serinlik duygusu uyan-

dirdigi için hosuna gidiyordu okuma), yasli bir adam gelip

yanına oturdu ve onunla konusmaya basladi:

- Bu insanlar ne yapiyorlar? diye sordu yasli

adam,

alandan geçenleri göstererek.

- Çalışiyorlar, diye yanitladi çoban, sogukça ve

oku-

duğu kitaba kendini iyice kaptirmis gibii Aslinda, tüccarin

kizinin önünde koyunlarini kirkdigini ve kizin da çobanın

nasil yaman biri olduguna gözleriyle taniklik ettigini hayal

ediyordu. Bu sahneyi daha önce onlarca kez hayal

etmisti.

Koyunların arkadan öne dogru kirkilmaları gerektigini

genç kiza anlatmaya baslayınca onun kendisini

kendinden

geçercesine dinledigini gözünün önüne getiriyordu her

za-

man. Bir yandan koyunlari kirkarken, bir yandw da genç

kiza anlatacak ilginç öyküler animsamaya çalışıyordu.

Bunlar çoğunlukla kitaplarda okudugu öykülerdi, ama o

bunlari sanki kendisi yaşamışçasına anlatıyordu. Genç

kiz

okuma bilmediği için isin aslini hiçbir zaman

öğrenemeye-

cekti.

Ne var ki, direndi yasli adam. Yorgun ve susamis,

ol-

dugunu söyledi ve bir yudum sarap içmek istedi.

Delikanli

siseyi verdi ona; belki kendisini rahat bırakır, diye düşün-

dü.

Ama yasli adam mutlaka gevezelik etmek

istiyordu.

Çobana, okumakta olduğu kitabın nasıl bir şey olduğunu

sordu. İçinden adama kaba davranıp oturduğu sırayı

degis-

tirmeyi geçirdi, ama babası ona yasli insanlara karşı

saygılı

olmayi öğretmisti. Bunun üzerine kitabı yaslı adama

uzat-

ti. Bunu iki nedenden dolayı yaptı: Birincisi, kitabın adını

iyi söyleyemiyordu,- ikincisi, yasli adam okuma bilmiyor-

sa, küçük düsmemek için kendisi sıra degistirmek isteye-
cekti.

30

- Himm! dedi yasli adam, sanki tuhaf bir
nesneymis
gibi, bütün dikkatiyle incelerken. Önemli bir kitap, ama
çok sikici.

Çoban çok sasirdi. Demek yasli adam da okuma
bili-
yordu ve bu kitabi daha önce okumustu. Onun dedigi gibi
sikici bir kitapsa, degistirmek için hâlâ zamani vardi.

- Bütün kitaplar gibi ayni seyden söz eden bir
kitap,
diye sürdürdü konusmasini yasli adam. İnsanların kendi
yazgılarını seçmek sansından yoksun bulunduklarından
söz ediyor. Ve sonunda da, dünyanın en büyük yalanma
inandığını söylüyor.

- Peki dünyanın en büyük yalani ne? diye sordu
deli-
kanli, saskinlik içinde,

- Ne mi? Hayatimizin belli bir ânında,
yasamimizin
denetimini elimizden kaçırırız ve bunun sonucu olarak ha-

yatimizin denetimi yazginin eline geçer. Dünyanın en büyük yalani budur.

- Benim için böyle olmadı, dedi delikanli. Rahip

ol-

mami istiyorlardı, ben kendim çoban oldum.

- Böylesi daha iyi, dedi yasli âdâm. Çünkü sen

gez-

meyi seviyorsun.

"Düşüncelerimi okuyor,' diye geçirdi içinden

Santi-

ago.

Bu sırada, pek öyle umursamadan kalın kitabın

sayfa-

larını karıştırıyordu yasli adam. Çoban onun giysilerinin

tuhafliğini fark etti: Arap'a benziyordu, ama bu yörelerde

olaganüstü bir şey değildi bu. Tarifa'dan ancak birkaç

saat

uzaktaydı Afrika. Çoğu zaman kente alışveriş yapmak

için

Araplar gelirdi,- günde birkaç kez tuhaf hareketler

yaparak

dua ettikleri görülürdü.

- Neredensiniz? diye sordu delikanli.

- Birçok yerden.

- Kimse birçok yerden olamaz, dedi delikanli.

Ben

bir oban olarak değisik yerlerde bulunabilirim, ama aslim
bir yerdendir: Çok eski bir satosu olan bir kent. Orada
dogdum.

3

1

- Peki, diyelim ki, ben de Salem'de1 dogdum.

oban, Salem'in nerede oldugunu bilmiyordu,
ama
bilgisizliginden dolayi kk dsmemek için de soru sor-
mak istemiyordu. Bir süre alana bakti. İnsanlar gi-
dp-gelıyor, isleri baslarından askmmis gibi görünüyorlar-
di.

- Nasil bir yer Salem? diye sordu sonunda, bir
ipucu
yakalamak İçin.

- Her zamanki gibi, her zaman nasilsa yle.

Dogrusu bir ipucu degildi yaniti. Ama en azından
Sa-
lem'in Endülüs'te bulunmadigini biliyordu. Yoksa, bilirdi
bu kenti.

- Peki, ne yapıyorsunuz Salem'de?

- Salem'de ne mi yapıyorum? Yasli adam ilk

kez

kahkahayla gülmeye basladi. Salem Kraliyim ben, ne

soru!

insanlar bir yigin acayip seyler söylüyorlar. Bazen,

koyunlarla birlikte yasamak çok daha iyi, konuşmaz ko-

yunlar, yiyecek ve su aramaktan baska bir sey

yapmazlar.

Ya da kitaplar, dinlemek isterseniz size ilginç öyküler an-

latir kitaplar. Ama insanlarla konuşurken durum baska,

öylesine tuhaf seyler söylerler ki, konuşmayı nasıl sürdü-

receginizi bilemezsiniz.

- Benim adim Melkisedek,2 dedi yasli adam.

Kaç tane

koyunun var?

- Yeteri kadar, diye yanıtladi çoban. Yasli adam

onun hayati hakkında daha fazla seyler öğrenmek

istiyor-

du.

- Öyleyse, bir sorunumuz var. Yeteri kadar

koyu-

nun olduğunu düşündüğün sürece sana yardım

edemem.

Delikanli içinde bir kızgınlık hissetmeye basladi.

Hiç-

bir yardım istediği yoktu. Sarap isteyen, sohbet etmek

iste-

yen, kitabıyla ilgilenen yasli adamin kendisiydi.

"Tevrat'ta adi geçen bir kent (Tefevin, XIV, 18} (ev.)

? Salem Krali (Tevrat Teinin, XIV. 18); Yü<* Al'ah'tn

rahıb", AbiWt (Ibrahim Pey-

gamber) mübarek kildi (rv)

32

- Kitabı geri verin bana, dedi. Koyunlarımın

yanma

gidip yola ıkmalıyım.

- On koyundan birini bana ver, dedi yash

adam. O

zaman, gizli hazineye ulaşmak için ne yaptın

gerektigini

öğretirim sana.

Delikanlı bunun üzerine düşünün annjnsadi ve

birden

her şey apaçık ortaya ıktı. Yash kadın para istememisti

kendisinden, bu yasli adam (belki de kaçbnnm kocasıydı)

gerçekle hiçbir ilişkisi olmayan bir bilgi karşılığında daha

fazla para sizdiracaktı. Bu da bir ingene olmalıydı.

Ama, delikanli daha agzini açmadan, yasli adam
yere
egilip bir ince dal parçasi aldi ve alanin kumu üzerine bir-
seyler yazmaya basladi. Yasli adam egildigi anda
gögsünde
bir sey parladi ve öylesine parladi ki, delikanlinin gözleri
hiçbir sey görmez oldu. Ama, yasindan beklenmeyecek
bir çabuklukla, harmanisiyle gögsünü örttü yasli adam.
Delikanlinin göz kamasmasi geçti ve yasli adamin
yazmak-
ta oldugu seyleri açık seçik görmeye basladi.

Küçük kentın alaninin kumlari üzerinde,
babasinin ve
annesinin adlarini okudu. Hayatinin o âna kadarki öykü-
sünü, çocukken oynadigi oyunlari, papaz okulunun
soguk
gecelerini okudu. Simdiye kadar hiç kimseye
anlatmadigi
seyleri okudu: Karaca avlamak için babasinin tüfegini
giz-
lice alisini ya da yalnız basina yaptigi ilk cinsel deneyini.

- Ben Salem Kraliyim, demisjti yasli adam.

- Bir kral niçin bir çobanla çene çalsin? di^e

sordu

delikanli; tedirgin olmus, alabildigine sasirmisti.

- Bunun birçok nedeni var. Ama diyelim ki,

bunun

en önemli nedeni senin Kisisel Menkibe'ni1 gerçekleştirmek gücüne sahip olusun.

Mtnkibt: Din büyüklerini n ya da tarihe geçmiş, ünlü kifileriu yasamlarım ve olaganüs-tü davranislarini anlatan öykü. 'Yazgi'ya gönderme yapıyor. (Çev,)^

Simyaci

33/3

Delikanlı 'Kisisel Menkibe'nin ne anlama geldiğini bilmiyordu.

- SenIn her zaman gerçekleştirmek istediğin şeydir.

Hepimiz, gençken, Kisisel Menkibe'mizin ne olduğunu biliriz.

- Hayatın bu döneminde, her şey açık seçiktir, her

şey mümkündür ve hayal kurmaktan, hayatında gerçekleş-

tirmek istediği şeylerin olmasını istemekten korkmaz.

Ama zaman geçtikçe, gizemli bir güç, Kisisel

Menkibe'nin

gerçekleştirilmesinin olanaksız olduğunu kanıtlamaya

bas-

lar.

Yasli adamin söylediklerinin genç çoban için

önemli

bir anlami yoktu. Ama su 'gizemli güçler'in ne oldugunu

öğrenmek istiyordu: Anlattigi zaman tüccarin kizinin

agzi

bir karis açık .kalacakti.

Olumsuz gibi görünen güçlerdir bunlar, ama

aslinda

sana Kisisel Menkibe'ni nasil gerçeklestirecegini

öğretirler.

Zihnini ve iradeni bunlar hazirlarlar, çünkü dünyada bir

büyük gerçek vardır: Kim olursan ol, ne yaparsan yap,

bü-

fcüri' yüreğinle gerçekten bir sey istedigın zaman, Evrenin

Ruhu'nda bu istek olurur. Bu senin yeryüzündeki özel

gö-

revindir.

- İnsan yalnızca yolculuk yapmak istese? Ya da

bir

kumas tüccarinin kiziyla evlenmek istese? Ya da hazine

aramak istese. Dünyanın Ruhu insanların mutluluguyla

beslenir. Ya da mutsuzluklarıyla, arzuyla, kiskançlıkla.

Kendi Kisisel Menkibe'sini gerçeklestirmek insanların biri-

cik gerçek yükümlülüğüdür. Her sey bir ve tek seydır. Ve

bir sey istedigın zaman, bütün Evren arzunun gerçekles-
mesi için isbirliği yapar.

Ahiri ve gelip geçenleri seyrederek bir süre
sustular.

lif önce vasi' adam bozdu:

M-Jui k-*- "p güdü\ örsün?

<j-.<". •< / it- vîr-.ak l- "suma gidiyor.

Yasli adam, alanin kösesinde, kırmızı arabasında
pat-

lamis misir satan adami gösterdi.

- Çocukken \>i adam da yolculuk yapmak
istiyordu.

Ama patlamis misir satmak, yıllar boyu para biriktirmek
için bu arabayı satın almayı seçti. Yaslandığı zaman bir
ay-

ligina Afrika'ya gidecek. İnsanın düsledigi şeyi gerçekles-
tirmesi için her zaman olanak bulundugunu bir türlü anla-
madi.

'Çobanlığı da seçebilirdi,* diye düsündü delikanlı.

Bu

düşüncesini yüksek sesle tekrarladi.

- Bunu pekâlâ düsündü, dedi yasli adam. Ama

patla-

mis misir saticilari, çobanlardan daha önemlidirler. Patla-

mis misir saticilarinin baslarini sokacaklari bir çatı vardır,

oysa çobanlar yıldız palasta uyurlar. İnsanlar kızlarını çö-

banlardan çok patlamis misir saticilariyla evlendirmek

is-

terler.

Tüccarin kızını düşünen çoban, yüreginde bir acı

his-

setti. Kızın yaşadığı kentte kuskusuz bir patlamis misir

sa-

ticisi vardı.

- Sonuç olarak, insanların patlamis misir

satıcıları ve

Çobanlar hakkında düşündükleri, onlar için, Kisisel Men-

kibe'den daha Önemli olur.

Yaslı adam kitabın sayfalarını karıstırdı, bir yeri

egle-

nerek okudu. Çoban biraz bekledi, sonra, daha önce

yaslı

adamin yaptığı gibi, araya girdi:

- Bunları neden söylüyorsunuz bana?

- Çünkü sen, kendi Kisisel Menkibe'ni

yasamaya ça-

lısiyorsun. Ve bundan vazgeçmek üzeresin.

- Peki siz hep böyle durumlarda mı ortaya

çikarsi-

niz?

- Her zaman böyle degil, ama her zaman bir

sey yap-

maktan geri durmadim. Bazen, iyi bir fikir, bir çözüm yo-

lu olarak göründüm. Kimi zaman, çok nazik bir anda,

isle-

ri kolaylastiracak sekilde davrandim. Böyle seyler iste,

ama çogu insan hiçbir seyin farkina varmadi.

3

5

Bir hafta önce, bir maden arayicisina bir tas

biçiminde

görünmek zorunda kaldigini anlatti. Zümrüt aramak için

her seyini terk etmistti bu adam. Bes yıl boyunca]bir ırma-

gin kıyısında çalışmış, dokuz yüz doksan dokuz bin

dokuz

yüz doksan dokuz tas kirmisti, bîr zümrüt parçası arar-

ken. İste o anda vazgeçmeyi düşünmüş, oysa

zümrüdünü

bulması için bir tas, bir tek tas kalmisti. Kisisel Menkibe'si

üzerine bahse girmis bir insan olduğu için madenci, yasli
adam ise karismaya karar vermis. Bir tasa dönüsüp
maden-
cinin ayaklarına yuvarlanmis. Basarisiz geçen bes yıl yü-
zünden eziklik duyan madenci tasi öfkeyle alip uzaklara
fırlatmis. Tasi öylesine bir hızla fırlatmis ki, baska bir tasa
çarpan tas parçalanmis ve ortaya dünyanın en güzel
züm-
rünü çıkmis.

- insanlar yasama nedenlerini pek çabuk
öğreniyor-
lar, dedi yasli adam, gözlerinde beliren aciyla. Belki de
ge-
ne ayni nedenle hemen pes ediyorlar. Ama, dünyanın
hali
böyle iste.

Delikanli, konusmanın gizli hazine yüzünden
basla-
mis oldugunu animsadi.

- Hazineleri, seller topragin altından çıkartirlar,
gene
seller topraga gömerler, dedi yasli adam. Hazinen
hakkin-
da daha fazla sey öğrenmek istiyorsan, sürünün onda
biri-
ni bana vereceksin.

- Hazinenin onda biri yetmez miydi?

Yasli adam hayal kırıkligina ugrar gibi oldu.

-* -^^Tîenüz sahip olmadigin bir seyi vaat ederek

gidecek

olursan, onu ele geçirmek arzunu yitirirsin.

Çoban bunun üzerine hazinenin onda birini

Çingene

kadina söz verdigini söyledi yasli adama.

- Çingeneler kurnazdir, diye içini çekti yasli

adam.

Ama ne olursa olsun, hayatta her seyin bir bedeli

oldugu-

nu öğrenmek senin için iyi bir sey. Isigin Savaşçılarının

ög-

retmeye çalıştiklari da burnu zaten.

Delikanliya kitabini geri verdi.

36

- Yarın sürünün onda birini bana getireceksin.

Gizli

hazineyi nasıl bulacagini söyleyecegim sana. Haydi, iyi

ak-

samlar.

Sonra alanin bir kösesinde gözden kayboldu.

3

7

DELIKANLI KIT ABI YENIDEN OKUMAYI

DE-

nedi, ama bütün dikkatini kitap üzerinde yoğunlastirama-
di. Yasli adamin dogru söyledigini bildigi için sinirli ve
gergindi. Patlamis misir saticisini bularak bir torba patla-
mis misir satin aldi. Yasli adamin anlattiklarini adama
ak-

tarmali miydi, yoksa susmali miydi? Düşünüyordu, ama
bir türlü karar veremiyordu. "Bazen isi oluruna birakmak,
ilismemek daha iyidir,* diye düşündü ve adama bu
konuda

bir sey söylemedi. Konusacak olsaydi, satici günlerce
kafa

patlatacakti: Her sey i yüzüstü biraksin mi yoksa birakma-
sin mi? Ama küçük arabasina da iyice alismisti.

Adami, kendisinin yol açacagi kararsizlik
iskencesin-

den kurtarabilirdi. Kentte dolasmaya basladi, limana
kadar

uzandi. Limanda küçük bir bina vardi, bu binanin pence-

reye benzer bir deliginden insanlar bilet satın alıyorlardı.

Misir ülkesinin Afrika'da olduğunu öğrendi.

- Arzunuz? diye sordu gisedeki memur.

- Belki, yarın, diye yanıtladı delikanlı

uzaklaşırken.

Koyunlarından birini satarak boğazın karşı yakasına

geçe-

bilirdi. Bu düşünce ürktüyordu onu.

- Al sana bir hayalperest daha, dedi gisedeki

adam ar-

kadasına, delikanlı uzaklaşırken. Bilet alacak parası yok.

Delikanlı gisenin Önünde koyunlarını düşünmüştü

ve

onların yanına gitmekten korkmuştu. İki yıl içinde, ko-

yun yetistireciliği konusunda her şeyi öğrenmişti. Her tür-

lülü koyun bakımını, koyun kirkmayı ve sürüyü kurtlardan

korumayı öğrenmişti. Endülü's'ün bütün kır ve otlaklarını

taniyordu. Koyunlarının her birinin alıs ve satış fiyatlarını

biliyordu.

38

Arkadaşının ağılına en uzun yoldan gitmeye

karar

verdi. Kentin bir satosu vardı; kaleye tirmanip surlarin
üzerinde oturmak istedi cani. Yukaridan, Afrika'yi görebilirdi. Neredeyse bütün Ispanya'yi uzun süre Isgal etmis olan MagripHlerin buradan geldiklerini söylemistir biri, bir zamanlar. Magrİplilerden nefret ediyordu. Çingeneleri onlar getirmislerdi.

Yukaridan, yasli adamla gevezelik ettigi alan da aralarinda olmak üzere kentin büyük bir bölümünü de görebilirdi.

*Su ihtiyara rastladigim âna lanet olsun,' diye düşünürdü. Gördüğü düşleri yorumlayabilecek bir kadın bulmaya gitmisti yalnızca. Ne kadın, ne de yasli adam, kendisinin bir çoban olusunu umursuyorlardi. Hayatta hiçbir seye artık inanmayan, çobanların bir gün duygusal olarak koyunlarına bağlanabileceklerini anlayacak durumda olmayan yalnız insanlardi bunlar. Kendisi koyunlarını çok iyi tanıyordu: Hangisi topalliyor, hangisi iki ay sonra kuzulayacak, hangileri tembeldir, hepsini biliyordu. Onları kirkmayi ve kesmeyi de biliyordu. Gitmeye karar verecek olursa, koyunları acı çekerti.

Rüzgâr çıktı. O, bu rüzgârı tanıyordu: Gündogusu diyorlardi bu rüzgâra, imansiz sürüleri bu rüzgârla birlikte gelmislerdi. Tarifa'ya gelmeden önce, Afrika'nin bu kadar

yakin oldugunu hiç düşünmemisti. Çok büyük bir tehlikeydi bu: Magripliler ülkeyi yeniden istila edebilirlerdi.

Gündogusu daha sert esmeye basladi.

'Koyunlarimla

hazine arasinda kaldim,* diye tlüsündü. Karar vermek, alis-

tigi sey ile sahip olmayi çok istedigü sey arasinda bir seçim

yapmak zorundaydi. Ayrica tüccarin kizi da vardi, ama kız koyunlar kadar önemli degildi, çünkü kendisine bagimli degildi kız. Kesin olan bir sey vardi: Ertesi gün kız kendisini görmese, bunun farkina bile varmazdi: Kız için bütün günler birbirinin ayniydi ve bütün günler birbirine benzedigi zaman da insanlar, günes gökyüzünde hareket

3

9

etikçe, hayatlarında karsilarina çıkan iyi seylerin farkina varamaz olurlar

'Annemi, babami, dogdugum kentin satosunu terk et-

tim. Onlar bu duruma alistilar, ben de alistim. Koyunlar
da benim yokluguma alisirlarsa iyi ederler,' diye
düsündü.

Yukaridan alana bakti. Seyyar satici patlamis
misirla-
rini satmayi sürdürüyordu. Bir süre önce yasli adamlar
soh-
bet ettigi siraya bir genç çift gelip oturdu ve Öpüsmeye
baslandi.

'Patlamis misir saticisi,' diye mirildandi, ama
cümlesi-
ni bitirmedi. Çünkü gündogusu daha da sert esmeye
basla-
misti; rüzgârî yüzünde hissetti. Kuskusuz Magriplileri
geti-
riyordu bu rüzgâr, ama çölün ve peçeli kadınların da ko-
kusunu tasiyordu buralara. Bir gün, Bilinmez'in pesine
düsmüs, altin, serüven ve piramitleri aramaya çikmis in-
sanların terini ve hayallerini de getiriyordu. Rüzgârın öz-
gürlüğünü kiskandi delikanli ve onun gibi olabilecegini
an-
ladi. Kendisinden baska hiçbir sey engel degildi buna.

Koyunlar, tüccarın kizi, Endülüs kirlari onun
Kisisel
Menkibe'sinin menzillerinden baska bîr sey degillerdi.

ERTESİ GÜN ÖĞLEYİN YASLI ADAMIN

YANI-

na gitti delikanli. Yaninda alti koyun götürdü.

- Çok sasirdim, dedi yasli adama. Arkadasim

sürüyü

satın aldı hemencecik. Ömür boyu çoban olmayi hayal et-

tigini söyledi bana; iyiye alamet.

- Hep böyle olur, diye karsilik verdi yasli adam.

Biz

buna Lütuf Kurali adini veririz. İlk kez kâğıt oynadigin za-

man, kesinlikle kazanirsin. Acemi talihi.

- Peki neden böyle oluyor?

- Çünkü hayat senin Kisisel Menkibe'ni

yasamani is-

tiyor.

Sonra alti koyunu incelemeye basladi ve bir

koyunun

topalladigini fark etti. Delikanli bunun önemsiz bir sey ol-

dugunu, çünkü bu koyunun, koyunlarinin en akillisi oldu-

gunu ve çok yün verdigini söyledi.

- Hazine nerede? diye sordu.

- Misir'da, Piramitlerin yaninda.

Çoban irkildi. Yasli kadın ayni seyi söylemis,

üstelik

para da almamisti.

- Hazineye ulasmak İçin isaretlere dikkat etmen

gere-

kiyor. Tanrı, herkesin izlemesi .gereken jyolu yeryüzüne

çizmistir, yazmistir. Senin yapman gereken, senin için

yaz-

diklarini okumak yalnızca.

Delikanlı konusmaya başlamadan önce,

kendisiyle

yaşlı adam arasında bir pervane havalandı. Dedesini

anim-

sadı; dedesi pervanelerin sans simgesi olduklarını

söylemiş-

ti çocukluğunda. Tıpkı cırcırböcekleri, yeşil çekirgeler,

küçük gri kertenkeleler ve dört yapraklı yoncalar gibi.

4

1

- Doğrudur, dedi, delikanlının düşüncelerini

okuyan

yaşlı adam. Tıpkı sana dedenin öğrettiği gibi. Birer isaret-

tir bunlar.

Sonra sarindigi harmaniyi açti. Delikanli daha
önce
görmüs olduğu seyden çok etkilenmisti; bir gün önce
göz-
lerini kamaştıran parıltıyı animsadi. Degerli taslarla süslü
som altından kocaman bir göğüslük1 vardı göğsünde
yasli
adamin.

Gerçek bir kraldi yasli adam. Haydutların
saldirisina
ugramamak için böyle gizleniyordu.

- Al! dedi, göğüslüğünün ortasına kakılmış biri
be-
yaz, biri siyah iki tas çıkartarak. Birinin adi Urim,2 Öteki-
nin adi da Tummim'dir. Siyah olani 'evet*' demektir, be-
yaz olani 'hayir' anlamına gelir. Isaretleri yorumlamayı
basaramadigin zaman sana yardım ederler. Ama her
za-
man nesnel sorular sor.

- Ama, mümkünse, kendi kararlarını kendin
al. Ha-
zine Piramitlerin yakınında bulunuyor, bunu biliyorsun
zaten. Bana altı koyun vermek zorunda kaldın, çünkü
ka-
rar vermene ben yardımcı oldum.

Delikanli iki tasi heybesine koydu. Artik
kararlarini
kendisi verecekti.

- Her sey bir ve tek sey oldugunu asla
unutma.

Simgelerin dilini unutma. Ve özellikle, Kisisel Menki-
be'nin sonuna kadar gitmeyi unutma.

- Ama simdi sana küçük bir öykü anlatmak
istiyo-
rum.

Bir tüccar Mutlulugun Gizi'ni öğrenmesi için
oglundu
insanların en bilgesinin yanına yollamis. Delikanli bir çöl-
1 TYvrat'ui Çıktı bölümünün *Vr s'i Israil ogulları
arasından bana kâhinlik etmesi için.
kardesin Harun'u v* kruditivîf be rabcr ogulların, Harun'u
vr ogulları Nadab w Abi-
huvu, Eleazar vr Itaman yanına getir.' cüm.rsiyle baijayaii
28 'inci babında, yapılacak
"vaplar (göğüslük vr f f od ve "itan vr tiakiçh gömlek,
tank vr kırçak) sayıhr. Mrtindr
grçm 'göğüslük' Tevrat'taki gOgfBlOgt- g&n<tranr
yapmaktadır. (Çrv.)
İrini vr Tutmaim: Büvök rahibin gfgfiilûgQiide bulurun
vr Tanrı iradelinin jinigcii
olan iki tas. "Ve Urim ilf Tummin.i hftküm gögöjlûgö içiif

koyacaksın ve RABBİN

flitii.f girdiğ zaman Harun'un vörrg, fizfnndf olacaklar ve

Hanin RABBÎN jtnfliidr

Israil ogullanniii hükmün fi dûma vûrfgi üzerimir

tasiyacak.' (TVvrat, Çtkif, 29 : 30)

42

de kırk gün yürüdükten sonra, sonunda bir tepenin üzerinde bulunan güzel bir satoya varmış. Söz konusu bilge burada yasiyormuş.

Bir ermisle karsılaşmayı bekleyen bizim kahraman, girdiği salonda hummalı bir manzarayla karşılaşmış: Tüccarlar girip çıkıyor, insanlar bir kösedey sohbet ediyor, bir orkestra tatli ezgiler çahyormuş; dünyanın dört bir yanından gelmiş lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa da varmış. Bilge sırayla bu insanlarla konuşuyormuş ve bizim delikanli kendi sirasinin gelmesi için iki saat beklemek zorunda kalmış.

Delikanlinin ziyaret nedenini açıklamasını dikkatle dinlemiş bilge, ama Mutlulugun Gizi'ni açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş ona. Gidip sarayda dolmasını, kendisini iki saat sonra görmeye gelmesini salık vermiş.

"Ama, sizden bir ricada bulunacağım," diye eklemiş

bilge, delikanlinin eline bir kasik verip sonra bu kasiga iki
damla sivi yag koymus. 'Sarayi dolasirken bu kasigi
eliniz-

de tutacak ve yagi dökmeyeceksiniz.'

Delikanli sarayin merdivenlerini inip-çikmaya
basla-
mis, gözüni kasiktan ayirmiyormus. Iki saat sonra bilge-
nin huzuruna çikmis.

"Güzel, demis bilge, peki yemek salonumdaki
Acem
halilarini gördünüz mü? Bahçivan Basi'nin yaratmak için
on yıl çalistigi t bahçeyi gördünüz mü? Kütüphanemdeki
güzel parsömenleri fark ettiniz mi?"

Utanan delikanli hiçbir sey göremedigini itiraf
etmek
zorunda kalmis. Çünkü bilgenin kendisine verdigi iki
damla yagi dökmemeye çabalamis, baska bir seye
dikkat
edememis.

'Öyleyse git, evrenimin harikalarini tani,* demis
ona
bilge. 'Oturdugu evi tanimadan bir insana güvenemezsin.'

Içi rahatlayan delikanli kasigi alip sarayi
gezmeye çik-
mis. Bu kez, duvarlara asilmis, tavanlari süsleyen sanat
ya-

pitlerine dikkat ediyormus. Bahçeleri, çevredeki dağları,
Çiçeklerin güzelliğini, bulundukları yerlere yakışan sanat

4

3

yapıtlarının zarafetini görmüş. Bilgenin yanına dönünce,
gördüklerini bütün ayrıntılarıyla anlatmış.

'Peki sana emanet ettiğim iki damla yağ nerede?'

diye

sormuş bilge.

Kasığa bakan delikanlı, iki damla yağın dökülmüş

ol-

düğünü görmüş.

Teki,* demiş bunun üzerine bilgeler bilgesi, *sana

ve-

rebileceğim tek bir öğüt var: Mutluluğun Gizi dünyanın

bütün harikalarını görmektir, ama kasıktaki iki damla yağı

unutmadan/

Çoban ağzını açıp konuşmadı. Yaslı kralın

anlattığı

öykünün anlamını kavramıştı. Bir çoban gezmeyi

sevebi-

lir, ama koyunlarini asla unutmaz.

>Yasli adam, delikanliya bakti ve sonra, açık

elleriyle,

delikanlinin basinin üzerinde bazi tuhaf isaretler yapti.

Sonra koyunlarini önüne katip uzaklasti oradan.

44

KÜÇÜK TARIFA KENTININ YUKARI

KESI-

minde Magriplilerin yaptirdigi eski bir kale vardır; kale

surlarina oturan biri asagida bir alan, bir patlamis misir

sa-

ticisi ve karsida da bir parça Afrika görebilir.

Salem Krali Melkisedek o aksam kale surlarina

oturdu

ve yüzünde gündogusu adi verilen rüzgâri hissetti.

Sahip

degisikliginin ve kargasalarin altüst ettigi tedirgin koyun-

lar biraz ileride kimildanip duruyorlardi. Bütün arzulari

yalnizca yiyecek ve içecekti.

Melkisedek limandan uzaklasan küçük gemiye

bakti.

Genç çobani bir daha hiç görmeyecekti, tipki asar

vergisi-

ni ödedikten sonra Abram'i bir daha hiç görmediği
gibi.

Ama isinin özelliği bu.

Tanrıların dilekleri olamaz, çünkü tanrıların
Kisisel

Menkıbeleri yoktur. Bununla birlikte, Salem Kralı
yüregi-

nin derinliklerinden, delikanlının başarıya ulaşmasını
dile-

di.

*Ne yazık! Yakında adımı unutacak," diye
düşündü,

'Ona adımı birkaç kez tekrarlatmalıydim. Benden söz
etti-

gi zaman, benim Salem Kralı Melkisedek olduğumu
söyle-

meliydi.'

' "Ve Abram (İbrahim. Ö.I.), Kederlaomer ve beraberinde
olan kralları vurup döndük-

ten sonra, Save Vadisinde Sodom Kralı onu kaçırmaya
çıktı (bu Kralın Vadisi'dir). Ve

Salem Kralı Melkisedek ekmek ve sarap çıkardı ve Yüce
Allahın kahini idi. Ve onu mü-

barek kılıp dedi: Göklerin ve yerin sahibi Yüce Allah
tarafından Abram mübarek ol-

tun; senin dűsmanlarım eline teslim eden Yűcr Allah
műbarek olsun. Ve her peyden
kendisine ondalık verdi. Ve Sodom Kralı Abram'a dedi:
Canlan bana ver ve mali kendi-
ne al. Ve Abram Sodom Kralına dedi: Gűklerin ve yerin
sahibi Yűce Allaha, RABBE,
ne bir iplik, ne bir ank bağı, ut de sana ait olan bir seye
almamaya elimi kaldırdım, ta
ki: Abram'ı zengin ettim, demeyesin. Ancak gençlerin
yediklerinden ve benimle giden
adamlann, Aner, Ejkol ve Mamre'nin payyukn baskası
bana olmasın; bunlar paylarını
alimler. (Tevrat, Ttkvm, XIV, 17-23) (ev.)

4

5

Sonra gűzlerini gűkyűzűne kaldırdı,
dűsűndűklerin-
den utanmıstı: Biliyorum: Bosların bosu.¹ Senin de sűyle-
digin gibi, Tanrım. Ama bazen bir ihtiyar kral da kendi-
siyle gururlanmak gereksinimi duyabilir.
'Tevrat, VWz, 1:2. (rv.)

'NE TUHAF BİR MEMLEKET SU AFRIKA!'

DI-

ye düsündü delikanlı.

Kentin daracık sokaklarında dolasırken g rd  

Öteki

kahvehanelere benzeyen bir kahveye oturmuştu,

insanlar,

agızdan agıza dolastırdıkları devsel pipolar   iyorlardı.

Bir-

kaç saat   inde, el ele tutusarak dolasan erkekler"

yüzleri

peçeli kadınlar, yüksek kulelerin tepesine   ikip sarkı

söyle-

yen din adamları, bunların çevresinde de diz     p

alınla-

rini yere vuran insanlar görmüştü.

'İmansızların tapınmaları,' diye düsündü.

Çocukken,

köylerindeki kilisede, bir kir ata binmiş Ermis Santiago

Matamoros'un1 heykelini görürdü: Kilicini çekmiş, ayak-

larının altında buranın insanlarına benzeyen insanlar.

Ken-

dini tedirgin ve yalnız mı yalnız hissediyordu. İmansızların korkunç kötücül bakışları vardı.

Üstelik, yola çıkmanın büyük telası içinde, bir ayırın-

tiyi unutmustu, uzun süre kendisini hazinesinden uzak

tu-

tabilecek bir tek ayrıntiyi: Bu ülkede herkes Arapça konuşuyordu.

Kahvenin sahibi yaklaştı; delikanlı yandaki masaya

getirildiğini gördüğü bir içeceği parmağıyla işaret etti. İşaret ettiği çaydı, acı çay. Oysa sarap içmek isterdi.

Ama şimdi böyle şeylerle kaygılanacak zaman değildi.

Hazinesinden başka bir şey düşünmemeliydi, onu nasıl ele

geçireceğini düşünmeliydi. Koyunların satışından oldukça

önemli bir para sağlamıştı ve paranın büyüğü bir gücü ol-

1 Büyük Yıkub (Saiuc Jarqgrt \t Majeur): tta'nii. on iki havariiiiiidru biri. Dört incil'den

bîrini yazmış olan Yuluina'uin 'Balıkçı' lakabıyla anılan kardesi. Kral Hiroctn tarafın.

dan kılıçla öldürüldü (İncil, Rnuüerui tflfri, 12: 2).

İspanya'da çok özrl bir yrri olan ha-

vari. (Çev.)

4

7

düğünü biliyordu: Parası olan insan hiçbir zaman tamamen yalnız değildir. Kısa bir süre sonra, belki de birkaç gün' içinde, Piramitlere ulaşacaktı. Göğsü piril piril altınla kaplı bir ihtiyarın altı koyununu almak için yalan seyler anlatmaya gereksinimi yoktu.

Yaşlı kral ona simgelerden söz etmişti. Boğaziçi geçerken simgeleri düşünmüştü. Evet, onun nelerden söz ettiğini çok iyi biliyordu: Endülüs kırlarında geçirdiği zaman içinde, izlemesi gerekli yollarla ilgili işaretleri yeryüzünde ve gökyüzünde okumaya alışmıştı. Falanca kusun varlığı ya-kinlarda bir yılan bulunduğunun işaretiydi; filanca çalı ise çevrede su bulunduğunun belirtisiydi. Bunları öğrenmişti. Bunları koyunlar öğretmişti ona.

Tanrı koyunları böylesine iyi güdüyorsa, bir insanı da güdecektir,' diye düşündü ve içinin rahatladığını

hisset-

ti. ay daha az aci geldi.

- Sen kimsin? dıye soruldugunu duydu

Ispanyolca.

Birdenbire kendini alabildigine gılı hissetti.

Kendisi

simgeleri dsnrken biri ıkagelmisti.

- Sen nasıl oluyor da Ispanyolca

konusabiliyorsun?

diye sordu.

Karsisindaki Avrupalı gibi giyinmis bir gençti, ama
ten rengi onun bu kentten oldugunu akla getiriyordu. He-
men hemen kendi boyunda, kendi yasındaydı.

- Burada hemen hemen herkes Ispanyolca

konusur.

Ispanya'dan iki saat uzaktayız yalnızca.

- Otur. Bir şey ismarlayayım sana". Benim için
de sa-

rap söyle. Su aydan nefret ediyoyum,

- Bu ülkede sarap yoktur, diye karsilik verdi

Öteki.

Din yasaklamıştır.

Genç oban bunun zerine Piramitlere gitmesi
gerek-

tigini söyledi. Tam hazineden de söz açacaktı ki bunun
dogru olmayacagini düsündü. Arap ocuk kendisini

oraya

götürmek için hazineden pay isteyebilirdi. Yasli adamin henüz sahip olunmayan seylere iliskin öneriler konusunda kendisine söylediklerini animsadi.

48

- Mümkünse beni oraya götürmeni rica edecegim.
Kehberük ücretini öderim. Oraya nasıl gidildiği konusunda bir fikrin var mı?

Kahve sahibinin yakınlarında olduğunu ve .konusma-
larini dikkatle dinlediğini fark etti delikanli. Adamin orada bulunusu canini sikiyordu biraz. Ama bir rehberle rastlamisti ve bu firsati kaçırmayacakti.

- Koskoca Sahra Çölünü geçmek gerek, dedi
Arap
çocuk. Bunun için de para gerekir. Ilkin yeterince paran var mı bakalım, bunu bilmek isterim.

Delikanli bu soruyu biraz tuhaf buldu. Ama onun, yasli adama güveni vardı ve yasli adam ona, gerçekten bir

sey yapmak istiyorsanız, bütün evrenin sizin yararınız

için

isbirliği yapacağını söylemişti.

Parasını cebinden çıkartıp yeni arkadaşına
gösterdi.

Kahve patronu biraz daha yaklaşıp yakından baktı. İki
adam aralarında Arapça birşeyler konuştular. Patron
öfke-
lenmiş benziyordu.

- Buradan gidelim, dedi Arap delikanlı. Burada
kal-
mamızı istemiyor patron.

Delikanlı kendini daha rahatlamış hissetti.

Borcunu

ödemek için ayağa kalktı, ama patron onu kolundan
tutup
noktasız, virgülsüz uzun bir söylev çekmeye başladı.

Deli-

kanlı güçlü olmasına güçlüydü, ama yabancı bir ülkede
bu-

lunuyordu. Yeni arkadaş kahve patronunu kenara itip
de-

likanlıyı dışarı çıkardı.

- Parana göz koymuş, dedi. Tanca, Afrika'nın
öteki

yerlerine benzemez. Burası bir liman, limanlar da hirsiz
yuvasıdır.

Zor bir durumdayken kendisine yardım eden bu
yeni
arkadasina demek ki güvenebilirdi. Cebinden çıkartarak
parayi saydi.

- Yarın tPiramitlere ulaşabiliriz, dedi öteki,
parayi
alırken. Ama iki deve satın almam gerekiyor.

Tanca'nın daracık sokaklarında birlikte
yürüdüler.
Her köşe bucakta satılacak mal sergileri vardı.
Sonunda

Simyacı 49/4

pazarın kurulduğu büyük alana geldiler. Binlerce insan
pa-
zarlık ediyor, alıp-satıyordu; sebzelerle halılar, türlü çeşitli
pipolar yan yana sergilenmişti. Delikanlı yeni arkadaşının
üzerinden gözlerini ayırmıyordu. Bütün parasının artık
onun ellerinde olduğunu unutmuyordu. Parayı ondan
geri
istemeyi aklından geçirdi, ama bunun kabalık olacağını
dü-
şündü. Şimdi üzerinde dolasmakta olduğu bu yabancı

top-

rakların gelenek ve göreneklerini bilmiyordu.

- Gözüm üzerinde olsun, bu yeterli, diye

düşündü.

Kendisi ondan daha güçlüydü.

Birden bu korkunç karmakarışık esya yığınının

orta-

sında, şimdiye kadar görmediği kadar güzel bir kilica ilisti

gözleri. Kını gü müstendi, siyah kabzasına değerli taslar

ka-

kılmıstı. Misir dönüşü bu kilici almaya karar verdi.

- Satıcıya kilicin fiyatını soruver, dedi

arkadasına.

Ama silahi seyrederken iki saniye dalmış olduğunu da

fark

etti.

Sanki birdenbire göğüs kafesi daralmış gibi yüreği

si-

kıstı. Kendisini neyin beklediğini bildiğinden, yan tarafa

bakmaya korktu. Gözleri güzel kilicin üzerinde, bir an

öy-

le kaldı, sonra, bütün cesaretini toparlayarak basını çevir-

di.

Çevresinde pazar alanı vardı, gidip-gelen, bağı-

rı-çağırın, halı" fındık, bakır tepsilerin yanında kivrık

marullar, sokakta el ele tutuşmuş erkekler, peçeli

kadınlar,

degisik yiyeceklerin hos kokulari vardi.. Ama hiçbir yerde, kesinlikle hiçbir yerde, arkadasinin gölgesi bile yoktu.

Birbirlerini kaybetmelerinin bir rastlanti olduguna
Inanmak istedi. Ötekinin geri dönecegini umarak bulundu-
dugu yerde kalmaya karar verdi. Bir süre sonra, su
malûm
kulelerden birine bîr adam çıkıp sarki söylemeye basladi;
bunun üzerine orada bulunanlar diz çöküp alinlarini
yere
vurdular ve onlar da sarki söylemeye başladilar. Daha
son-
ra, is Sacinda bir karınca yuvasi gibi barakalarini bozup
VI,'Â ktvuldular.

50

Günes de batmaya basladi. Genç adam, alani
çevrele-
yen beyaz evlerin arkasinda yitinceye kadar uzun süre
gü-
nese bakti. Ayni günes bu sabah dogarken, kendisinin bir
baska anakarada bulundugunu; orada çobanlik yaptigini,
altmis koyunu oldugunu ve bir genç kizla bulusacagini

dü-

sündü. Sabahleyin kirlarda dolasirken basina

geleceklerin

hepsini biliyordu.

Oysa simdi günes batarken bir baska ülkede

bulunu-

yordu, dillerini bile anlamadigi insanlarin yasadigi bir ya-

banci ülkede bir yabanciydi o. Artık çoban degildi, kendi-

sine ait hiçbir seyi yoktu; ülkesine geri dönmek ve her se-

ye yeniden baslamak için gerekli olan parasi bile.

"Bütün bunlar ayni günesin dogup batisi arasinda

ol-

du,' diye düşündü. Daha duruma alismadan göz açıp

kapa-

yincaya kadar kısa zamanda, hayatta kimi zaman

kosulla-

rin degistigini düşünerek kendisine acidi.

Aglamaya utaniyordu. Koyunlarinin karsisinda

hiçbir

zaman aglamamisti. Ama pazaralani bombostu ve

kendisi

yurdundan uzaktaydi.

Agladi. Tanri adil olmadigi için, kendi düşlerine

ina-

nan insanlari bu sekilde ödüllendirdigi için agladi.

"Koyun-

larimin yaninda mutluydum ve mutlulugumu çevremde
bulunanlarla paylasiyordum. Geldigimi gören insanlar be-
ni iyi karsiliyorlardi. Simdi kederli ve mutsuzum. Ne ya-
pacagim? Daha kati olacagim ve bir insan bana ihanet
etti-

gi için de artık kimseye güvenmeyecegim. Kendi
hazinemi

bulamadigim için gizli hazine bulan herkesten nefret
ede-

cegim. Ve bütün dünyayi kucaklayamayacak kadar
küçük

biri oldugum için, sahip oldugum az bir seyi her zaman
korumaya çalisacagim.'

İçinde ne var diye bakmak için heybesini açtı;
gemi-

deyken yedigi börekten bir parça kalmisti belki. Ama ko-
caman kitaptan, yamçidan ve yasli adamin kendisine
verdi-

gi o iki tajtan baska bir sey bulamadi.

Bu taslari görünce, büyük bir teselli hissetti
İçinde.

Altı koyununu, altın bir göğüslükten çıkartılan bu taslarla

degistokus etmistı. Bunlari satıp dönüs bileti alabilirdi.

"Bundan böyle artık daha kurnaz olacagım,' diye

düsündü,

iki tasi heybeden alıp cebine soktu. Burasi bir limandi ve

Arap çocugun kendisine söylediği tek dogru sey de

buydu:

Bir Umanda her zaman bir sürü hirsiz vardır.

Kahve patronunun umutsuz çabalarını şimdi

anlıyor-

du: Bu adama güvenmemesini söylemeye çalışıyordu.

*Ben

de herkes gibiyim: Dünya gerçeklerine oldukları gibi değil

de olmalarını istediğim gibi bakıyorum.'

Taslara bir süre baktı. Onları usulca oksadı,

sıcaklıkla-

rini, kaygan yüzeylerini parmaklarının ucunda hissetti.

Hazinesiydi onun bu taslar. Onlara dokunmak yatıstırdı

onu. Taslar ona yaslı adamı anımsattı.

"Bir şeyi gerçekten istersen," demisti yaslı adam

ona,

"onu gerçekleştirmen için bütün evren işbirliği yapar."

Delikanlı bunun doğru olup olmadığını anlamak

iste-

di. Bombos bir pazar alanindaydi, ne cebinde tek kurus,
ne de geceleyin bekleyecegi koyunlari vardi. Ama bu
taslar

onun bir krala rastlamis oldugunun kanitiydi; onun Kisi-
sel Menkibesi'ni bilen, babasinin silahiyla ne yaptigindan,
ilk cinsel deneyiminden haberi olan bir krala rastlamisti.

"Taslar kâhinlik yapmaya yararlar. Adlari Urim ile
Tummim."

Taslari heybesine koydu tekrar ve bir deney
yapmaya
karar verdi. Yasli adam, taslar ancak insan ne istedigini
bil-
digi zaman ise yaradigi için onlara açık-seçik sorular sor-
mak gerektigini söylemistti.

Bunun üzerine, yasli adamin kutsamasinin hâlâ
kendi
üzerinde olup olmadigini sordu.

Taslardan birini çıkardi. *Evet* idî çıkan tas.

- Hazinemi bulacak miyim? diye sordu.

Elini heybeye soktu, taslardan birini almak istedi.

Ama taslar heybedeki bir delikten asagi .düstüler.

Heybede

bir delik MIIdugunu fark etmemisti. ÜrIm ile Tummim'i
vecizi i .IUP hevheve kovmak İçin egildi. Ama onlari gö-
<ui.cc t j. bdjka jumie animsadi:

"Simgelere saygili olmayi ve onlari izlemeyi

ögren,"

demisti yasli kral.

Bir isaret. Delikanli kendi kendine gülmeye

basladi.

Sonra taslari yerden alip heybesine koydu. Deligi

dikmeye

niyetli degildi; taslar canlarinin istedigi zaman bu delikten

düseyebilirlerdi. Kendi yazgisindan kaçmamak için bazi

sey-

lerin sorulmaması gerektiğini öğrenmişti.

TCendI kararlarımı kendim almaya söz

veriyorum/

dedi içinden.

Ama taslar, yasli adamin her zaman onun

yanında ol-

duğunu söylemişlerdi, bu yanıt kendine yeniden güven

duymasını sağlamıştı. Yeniden bos pazar yerine bakti,

ön-

ceden hissettiği umutsuzluğu artık hissetmedi. Artık ya-

banci bir dünya değildi burası: Yeni bir dünyaydı.

Doğrusu, tam olarak onun istediği de buydu

zaten:

Yeni dünyalar tanımak. Piramitlere hiçbir zaman varama-

yacak olsa da tanidigi bütün çobanlardan çok daha
uzakla-
ra gitmisti simdiden.

"Ah! vapurla iki saat ötede ne çok degisik seyler
oldu-
gunu bir bilselerdi..."

Yeni dünya bos bir pazar yeri halinde karsisinda
du-
ruyordu, ama burayi civil civil hayat doluyken de
görmüs-
tü daha önce ve bir daha hiç unutmayacakti. Kilici
animsa-
dı; bir an dalip onu seyretmeyi çok pahali ödemisti, ama
simdiye kadar ona benzer bir sey de görmemisti
hayatin-
da. Ister bir hirsizin kurbanı olarak, ister hazine pesine
düsmüs bir serüvenci olarak olsun, dünyaya
bakabilecegini
anladi birden.

'Bir hazine pesine düsmüs bir serüvenciyim ben,'
diye
düşündü, yorgunluktan bitkin durumda uykuya
dalmadan
önce.

5

3

BIRININ OMZUNDAN SARSTIGINI

HISSEDE-

rek uyandi, simdi yeniden canlanmakta olan pazaralani-
nin ortasinda uyumustu.

Koyunlarini arayarak çevresine bakindi ve o

zaman

artık baska bîr dünyada oldugunu anladi. Bundan hüziin
duyacagina, tam tersine kendini mutlu hissetti. Su ve yiye-
cek pesine düşmek zorunda degildi artık ve simdi bir hazi-
ne aramaya baslayabilirdi. Cebinde tek metelik yoktu,
ama hayata olan inanci tamdi. Önceki aksam, okuma
alis-

kanligi edindigi kitaplardaki kahramanlar gibi bir serüven-
ci olmayi seçmisti.

Acele etmeden alani dolasmaya basladi. Saticilar

bara-

kalarini kurmaya baslamislardi; sekerleme satan birinin
barakasini kurmasina yardim etti. Bu adamin yüzünde
bas-

kalarinmkine benzemeyen bir gülümseme vardi: Nese
do-

luydu, hayata açikti, zorlu bir Is gününe baslamaya hazir-

di. Gülümsemesi, bir bakima su yasli adami, bîr süre

önce

tanismis oldugu su gizemli yasli krali animsatan bir

gülüm-

semeydi. *Bu tüccar yolculuk yapmak ya da bir tüccar ki-

ziyla evlenmek için sekerleme imal etmiyor. Hayir, bu

meslegi sevdiği için sekerleme üretiyor,' diye düşündü de-

r

likanh. Adamin, o yasli adamin yaptigini yapabilecegini

fark etti: Bîrinin kendi Kisisel Menkibe'sine yakin ya da

uzak oldugunu bir bakista anlamak. 'Kolay bir sey, ama

ben henüz bunu anlamaktan uzagim.'

Baraka kurulunca, satıcı hazirladigi ilk tatliyi

delikan-

liya sundu. Delikanli tatliyi büyük bir hazla yedi, tesekkür

etti ve yola koyuldu. Biraz uzaklasmisti ki, barakayı iki ki-

sinin kurdugu aklina geldi, bunlardan biri Arapça, öteki

Ispanyolca konusuyordu.

54

Yine de pek güzel anlasmisti ikisi.

'Sözcüklerin ötesinde bir dil var,' diye düşündü.

'Da-

ha önce koyunlarla böyle bîr deneyimim olmustu, şimdi
de aynı şeyi insanlarla yapıyorum.'

Iste böyle yeni ve değişik şeyler öğrenmekteydi.

Daha

önce de yaşadığı şeylerdi bunlar, ama gene de yeniydiler,
çünkü daha önce karşılaştığı, ama varlıklarının farkına
var-

madığı şeylerdi bunlar. Bu şeylere alıştığı için böyle ol-
mustu. 'Sözcüklere gereksinim duymayan bu dili çözümle-
meyi öğrenmeyi başarırsam, dünyayı kavramayı
basaraca-

gim.' . ' . . '

"Her şey bir tek ve aynı şeydir," demisti yaşlı
adam.

Tanca'nın daracık sokaklarında kaygisizce
dolasmaya

karar verdi: Simgeleri algılamayı ancak bu şekilde
basara-

bilirdi. Bu hiç kuskusuz büyük bir sabir gerektiriyordu,
ama sabir bir çobanın öğrendiği ilk erdemdir.

Koyunların kendisine öğretmiş olduğu dersleri bu
ya-

bancı dünyada uygulamaya koyduğunu bir kez daha
anla-
dı.

"Her sey bir tek ve ayni seydir," demisti yasli
adam.

5

5

BİLLÛRIYECİ, GÛNESİN DOGMAKTA
OLDU-
gunu gördü ve her sabah duyduğu sikinti duygusunu
gene
hissetti. Neredeyse otuz yıldır aynı yerdeydi, müsterilerin
pek ender ayak bastığı yokus yukarı bir sokagin sonunda-
ki bu dükkânda. Simdi artık herhangi bir şeyi degistirmek
için çok geçti: Hayati boyunca Öğrendigi tek sey billûriye
alip-satmakti. Bir zamanlar dükkâni pek ünlüydü, pek çok
insan bilirdi bu dükkâni: Arap tüccarlar, Fransız ve İngiliz
yerbilimciler, Alman askerler, yani her zaman cepleri para
dolu insanlar, O sıralar billûriye satıcılığı olaganüstü bir
serüvendi ve nasıl zengin olacağını, yaslandığı
zaman'sahip
olacağı güzel kadınları hayal ederdi.

Sonra yavas yavas zaman geçti ve kent degisti.
Septe
kenti, Tanca kadar zenginleştirdi ve ticaretin niteliği degisti.

Komsular baska yerlere tasindilar ve bir süre sonra
tepede
birkaç dükkândan baska bir sey kalmadi. Birkaç önemsiz
dükkân için hiç kimse yokusu tirmanmayi göze almiyor-
du.

Ama Billûriye Tüccarinin seçim sansi yoktu.
Hayati-
nin otuz yilini kristal esya alip satarak yasamisti;
hayatina,
yeni bir yön vermek için artik çok geçti.

Bütün sabah dar sokaktan gelip geçenlere bakti,
pek
az insan gelip geçmisti. Yillardir böyleydi bu; geçenlerin
hepsinin aliskanliklarini biliyordu.

Ögle yemegi vaktinden birkaç dakika önce, genç
ya-
bwci vitrinin önünde durdu. Herkes gibi giyinmisti genç
adam, ama Billûriye Tüccarinin deneyimli gözleri bu gen-
cin cebinde para olmadigina karar verdi. Her seye karsin

56

dükkâna geri dönmeye, genç adam gidinceye kadar
birkaç
dakika beklemeye karar verdi.

5

7

KAPIDA, DÜKKÂNDÂ BİRÇOK YABANCI

DİL

konusulduğunu belirten bir tabela vardı. Delikanlı tezgâhin gerisinden birinin çıktığını gördü.

-İsterseniz, dedi, bu vazoları temizleyebilirim. Bu durumda hiç kimse satın almak istemez bunları. •

Tüccar hiçbir şey söylemeden delikanlıya baktı.

-* Buna karşılık, karnimi doyurmam için bana birsey-
ler verirsiniz, tamam mı?

Adam konuşmuyordu. Delikanlı kararı kendisinin vermesi gerektiğini anladı. Heybesinde yamçısı vardı, çölde ona gereksinimi olmayacaktı. Yamçıyı çıkardı ve vazoları silmeye başladı. Yarım saat içinde, vitrinde bulunan bütün kristalleri silmişti. Bu süre içinde, iki müşteri gelip birçok billûriye aldı.

Her şeyi temizleyince, dükkân sahibinden yemek için

birseyler vermesini istedi.

- Haydi yemeğe gidelim, dedi Billûriye Tüccarı.

Kapiya bir tabela asti ve yokusun sonunda

bulunan

küçük bir asevine gittiler. Asevinde bulunan tek masaya
oturdukları zaman Billûriye Tüccari gülümseyerek konus-
tu:

- Aslında herhangi bir şey temizlemen

gerekmezdi.

Kur'an'ın yasası aç insanları doyurmayı buyurur.

- Peki öyleyse neden benim bunu yapmama

izin ver-

diniz? diye sordu delikanlı.

- Çünkü kristaller kirliydi. Ve benim gibi senin

de

kafamızdaki kötü düşünceleri temizlememiz gerekiyordu.

Yemekleri bitince delikanlıya döndü Tüccar:

- Dükkânımda çalışmanı isterdim. Bugün sen

kristal-

leri silerken iki müşteri geldi: İyi bir isaret.

58

"insanlar durmadan isaretlerden söz ediyorlar/

diye

düşündü çoban. 'Ama tam olarak neden söz ettiklerini bil-
miyorlar. Tıpkı, yıllardır benim koyunlarımla sözcüksüz

bir dille konusmus oldugumu fark etmemis olmam gibi.'

- Benimle alisacak misin? diye sorusunu

yineledi

Billûriye Tüccari.

- Günün geri kalan süresinde alisabilirim, diye

ya-

nitladi delikanli. Dükkândaki bütün kristalleri sabaha kadar temizlerim. Buna karsilik yarın benim MisirJa gitmem için gereken parayı ödersiniz.

Yasli adam birden gülmeye basladi.

- Dükkândaki kristalleri bütün bir yıl silsen de,

sati-

lan her seyden yüklü bir komisyon da alsan, Misir'a gitmek için epeyce borç para bulman gerekir. Tanca ile Pira-

mitler arasinda binlerce kilometrelik bir çöl var.

Bunun üzerine öyle bir sessizlik oldu ki kent

birden-

bire uykuya dalmis izlenimi uyandirdi. Sanki artik pazar mazar yoktu, satıcılar arasindaki tartismalar sona ermis, minarelere ikip sarki söyleyen insanlar toz olmus,

kabza-

lari kakmalı güzel kililar uçup gitmisti. Umut ve serüven, yasli krallar ve Kisisel Menkibeler yoktu artik. Ne hazine, ne de Piramitler vardı. Delikanlinin ruhu sessizlige gömül-

düğü için sanki bütün dünya dilsiz kesilmisti. Ne dert, ne
acı, ne hayal kırıklığı: Yalnızca küçük aevinin küçük ka-
pisinden geçip giden bos bir bakis ve uçsuz bucaksiz
ölüm
arzusu, aynı anda her şeyin sonsuza dek bittigini görmek
dilegi.

Tüccar ona saskin saskin bakti. Bu sabah
çevresinde
gördüğü bütün nese sanki bir anda uçup gitmisti.

- Ülkene geri dönmen için gereken parayı sana
veri-

rim, oğlum, dedi Billûriye Tüccari.

Delikanlı sessiz kaldı. Sonra ayağa kalktı,
giysilerine
çekidüzen verdi ve heybtsini aldı.

- Sizinle çalışacağım, dedi.

5

9

İkinci

Bölüm

Ve uzun bir sessizlikten sonra, sözünü bitirmek
için

ekledi:

- Birkaç koyun almak için paraya gereksinimim

var.

NEREDEYSE BİR AYDIR BILLÛRIYE

TÛCCA-

rinin'yanında çalısiyordu delikanli. Ne var ki, onu tam an-

lamiyla mutlu edecek türden bir is sayılmazdi. Tüccar,

hiç-

bir sey kirmamasi için çok dikkatli olması gerektiğini dur-

madan animsatarak, tezgâhin arkasında bütün gün

homur-

danip duruyordu.

Yine de orada çalışmayı sürdürüyordu delikanli.

Çün-

kü, adam dirdirci olmasına dirdirciydi, ama adaletsiz biri

de degildi; satılan her parça üzerinden oldukça iyi bir ko-

misyon aliyordu satıcı ve daha simdiden biraz para birik-

tirmeyi bile basarmisti. Sabahleyin hesaplamisti: Her gün

böyle, bu kosullarda çalışacak olsa, birkaç koyun

alabilme-

si için bir yıl çalışması gerekiyordu.

- Kristaller için bir sergi tablası yapmak

istiyorum,

dedi patronuna. Disariya bir tabla konulabilir; bu da ge-
çenlerin dikkatini çeker taa yokusun basından itibaren.

- Simdiye kadar hiç böyle bir sey yapmadim,

diye

yanıtladi Tüccar. İnsanlar geçerken tablaya takilir, kristal-
ler de kırilir.

- Koyunlarımla kirlari dolasirken, yılan

sokmalarına

kurban gidebilirlerdi. Ama bu tehlike koyunlarla çobanla-
rin hayatlarının bir parçasidir.

Tüccar, bu arada, üç kristal vazo almak isteyen

bir

müsterinin yanına gitti. Artık her zamankinden daha fazla
satis yapıyordu, sanki eski zamanlar geri dönmüs gibiydi,
sokagin Tanca'nin en çekici sokaklarından biri olduğu za-
manlar gibi.

- Gelip geçenler giderek çoğalıyor, dedi

delikanliya,

müsteri gittiği zaman. Bu sayede daha iyi yasayabiliyo-

6

3

rum, sen de kısa bir süre sonra koyunlarına

kavusabilecek-

sin. Hayattan daha fazlasini neden istemeli?

- Çünkü isaretleri izlemek zorundayiz, diye

yanitla-

di delikanli, hiç düşünmeden. Tüccar ömür boyu bir kral-

la tanismak olanagi bulamamis oldugu için onunla böyle

konustuguna pisman oldu delikanli.

- Buna Lütuf Kurali denir, demisti yasli kral.

Acemi

talihi. Çünkü hayat senin Kisisel Menkibe'ni yasamani is-

tiyor.

Bununla birlikte, delikanlinin kendisine söylemek

is-

tedigi seyi çok iyi anliyordu Tüccar. Delikanlinin dükkân-

da bulunusu bile bir isaretti. Zaman geçtikçe, kasa

paracik-

larla doldukça, Ispanyol delikanliyi ise almis olmaktan en

küçük pismanlik duymuyordu. Kuskusuz, delikanli hak

ettiginden fazlasini kazaniyordu; her zaman, satislarin bu

kadar çoğalacagini aklina bile getirmemis oldugu için,

deli-

kanliya oldukça yüksek komisyon ödemisti; önsezisi deli-

kanlinin kısa bir süre sonra koyunlarinin yanina

dönecegi-

ni söylüyordu.

- Neden Piramitleri görmeye gitmek istiyorsun?

diye

sordu, konuşmayı sergi tablasından baska yere çevirmek

için.

- Çünkü çok sık sözünü ettiler bana, diye

yanıtladı

delikanlı, gördüğü düşleri es geçerek. Hazine artık acı bir

aniydi ve bunu aklına getirmemeye çalışıyordu.

- Sadece Piramitleri görmek için çölü geçmek

isteye-

cek birini tanımiyorum buralarda, dedi Tüccar. Bir tas yi-

ginından baska bir şey degiller. Kendi bahçene kendi

pira-

mitini dikebilirsin.

- Siz hiç yolculuk düşleri görmemissiniz, dedi deli-

kanlı, dükkândan içeri giren bîr baska müsterinin yanına

giderken.

iki gün sonra, sergi tablası konusunu açtı Tüccar:

- Degisikliklerden pek hoslanmam, dedi. Ne

sen, ne

de ben para babası tüccar Hasan'a benziyoruz. Bir şey

sa-

tin alirken bir hata yapacak olsa, viz gelir ona. Ama

bizler,

hatalarimizin bedelini ödemek zorundayiz.

- Söyledikleri dogru, diye düsündü delikanli.

- Bu sergi tablasini neden istiyorsun? dîy*

sordu Tüc-

car.

- Bir an önce koyunlarima kavusmak istiyorum.

Ta-

lih bizden yanayken, bundan yararlanmaliyiz; talihin bize

yardimci olmasi için biz de ona yardimci olacak sekilde

davranmaliyiz, gereken ne varsa yapmaliyiz. Buna Lütuf

Kurali derler. Ya da "acemi talihi.'

f Yasli tüccar bir süre agzini açmadi. Sonra konustu:

- ^Peygamberimiz bize Kur'an*i verdi ve ömür

boyu

yalnizca1 bes kurala uymamizi zorunlu kildi. En önemli

• sart sudur: Bir tek Allah vardir. Öteki sartlara gelince:

. Günde bes vakit namaz kilmak, Ramazan'da oruç

tutmak

ve yoksullara zekât vermek.

Sustu. Peygamber'den söz ederken gözleri

yasarmisti.

Yüregi cosku dolu bir insandi. Kimi zaman sabirsiz

görün-

se de islâm'ın kurallarına uygun olarak yaşamaya çalışıyordu.

- Peki besinci sart hangisi? diye sordu delikanli.

- Sen bana iki gün önce benim hiç yolculuk

düşleri

gömedigimi söyledin, diye yanıtladı Tüccar, iyi bir Müslüman için besinci sart bir yolculuk yapmaktır. Hayatımızda hiç olmazsa bir kere kutsal kent Mekke'ye gitmek zorundayız.

- Mekke, Piramitlerden çok daha uzakta.

Gençken,

sahip olduğum az bir parayı bu dükkânı açmak için kullandım. Günün birinde Mekke'ye gidecek kadar zengin ol-

mayı umuyordum. Doğrusunu istersen para

kazanmaya

başladım, ama kristalleri kimseye emanet edemedim;

tabii,

kristallere çok dikkat etmek gerekir, naziktirler. Bu süre içinde, Mekke'ye giden* bir yığın insan uğradı

dükkânıma.

Aralarında hizmetçileriyle, develeriyim birlikte yola çıkan

zengin hacı adayları vardı, ama çoğu benden daha

yoksul

İnsanlardı.

- Hepsi mutlu gidip mutlu dönüyor ve evlerinin

ka-

pisina hacca gittiklerini gösteren alametler asiyorlardi.

Bunlardan biri, hayatini ayakkabi tamir ederek kazanan

bir kunduraci, çölü geçmek için bir yıl yürüdüğünü söyle-

di, ama simdi kösele almak için Tanca sokaklarında yürü-

mek zorunda kalınca kendisini daha yorgun hissediyor-

mus,

- Peki Mekke'ye simdi neden gitmiyorsunuz?

diye

sordu delikanli.

- Beni hayatta tutan Mekke'dir. Hepsi birbirine

ben-

zeyen günlere, raflara dizilmiş su vazolara, igrnç bir ase-

vinde ögle-aksam yemek yemeye katlanacak güç

veriyor

bana. Düsümü gerçekleştirmekten korkuyorum, çünkü o

zaman yaşamak için bir sebebim olmayacak.

- Sen, koyunlari ve Piramitleri hayal ediyorsun.

Sen

benim gibi degilsin, çünkü sen' düslerini gerçekleştirmek

istiyorsun. Oysa benim istedigim, Mekke'yi d slemek- sa-
dece.   l  ge isimi, Kutsal Tas Hacer-i Esved'in
bulundu-
gu meydana varisimi, ona el sürmeden önce çevresinde
ye-
di kez dönüsümü binlerce defa hayal ettim. Yanimde
kim-
lern olacagim, önümde kimin olacagini, konusacagimiz
seyleri, birlikte edecegimiz dualari bile hayal ettim. Ama
büyük bir hayal kırıkligina ugramaktan korkuyorum; bu
yüzden hayal kurmakla yetinmeye  ahfiyorum.

Tüccar, o gün sergi tablası yaptırması için izin
verdi
delikanliya. Herkes kendi d slerini ayni sekilde göremez;
kendince görür.

66

İKİ AY DAHA GE TI. SERGI TABLASI
BILL -
riye d kk nina daha çok müsteri çekti. Delikanli altı ay
daha böyle  alırsısa İspanya'ya cfon p altmıs koyun
alabi-
leceğini hesapladı. Hatta fazladan bir altmıs koyun daha
alabilecekti. Bir yıldan kısa süre içinde, sürüsünü ikiye

katlamis ve Araplarla pazarlik edebilecek duruma gelmis
olacakti, çünkü bu tuhaf dili öğrenmeyi basarmisti. Billû-
riye Tüccari için Mekke nasıl uzak bir hayalse, onun için
de Misir uzak bir hayale dönüşmüş olduğu için, pazar ye-
rinde yaşadığı su malûm sabahtan bu yana, Urim ve
Tum-

mim'e bir daha basvurmamisti. Ama isinden hosnuttu
simdi ve basariya ulasmis olarak Tarifa'da karaya ayak
ba-

sacagi günü aklından çıkarmiyordu.

"Her zaman, ne istedigini bilmek zorunda
oldugunu
animsa," demisti yasli kral. Ne istedigini biliyordu deli-
kanli ve bu amaç doğrultusunda çalışiyordu. Belki de bu
il-

ginç ülkeye gelip bir hirsiza rastlamak ve bir kurus harca-
madan sürüsünü ikiye katlamakti onun hazinesi.

Kendisiyle gurur duyuyordu. Önemli seyler öğren-
misti: Billûriye ticareti, sözcüksüz dil ve simgeler gibi. Bir
öğleden sonra, yokusun basinda bir adam gördü, yokusu
tırmandiktan sonra birseyier içecek uygun bir yer bulama-
maktan yakiniyordu. Delikanli artık isaretlerin dilini bili-
yordu, konuşmak için patronunun yanina gitti:

- Yokusu çıkan insanlara çay ikram etmeliyiz,
dedi

ona.

- ay iebilecekleri bir yigin yer var, diye

yanitladi

Tüccar.

- Ama biz kristal bardaklarda çay ikram

edebiliriz.

Bu sayede insanlar ayi çok begenecekler ve kristal esya

ai-

67

mak isteyecekler. Çünkü-insanlari en çok etkileyen sey

gü-

zelliktir.

Tüccar hiçbir sey söylemeden uzun uzun

yardimcisi-

na bakti. Ama o aksam, aksam namazini kilip dükkâni

ka-

pattiktan sonra kaldirima oturdu ve onu nargile içmeye,

Araplarin tüttürdüğü su garip pipodan tüttürmeye davet

etti.

- Neyin pesinde kosuyorsun? diye sordu yasli

Biliû-

riye Tüccari.

- Size neyin pesinde olduğumu söyledim daha

önce:

Koyunlarımı geri almak zorundayım. Bunun için de para gerek.

Yasli adam nargilesine yeniden ates koydu ve

uzun

uzun içine çekti marpuçtan.

- Otuz yıldır bu dükkâni işletiyorum. İyi ve kötü

kristal hangisidir biliyorum, ticaretin bütün inceliklerini

biliyorum. Dükkânıma, boyutlarına, müsterilerime alis-

tim. Kristal bardaklarla çay satacak olursan, is daha da

bü-

yüyecek. O zaman da ben yasama tarzimi degistirmek

zo-

runda kalacagim.

- Peki, iyi bir sey degil mi bu?

- Kendi hayat tarzima alistim ben. Sen gelmeden

ön-

ce, dostlarım, benim aksime degisirken, isleri kötüye ya

da

iyiye giderken, burada bütün zamanımı kaybettigimi dü-

sünüyordum. Bu da alabildigine üzüyordu beni. Simdi

du-

rumun böyle olmadigini biliyorum: Gerçekten de dükkân

tam benim hayal ettigim durumda simdi. Degismek iste-

miyorum, çünkü nasıl degisecegimi bilmiyorum. Artık
tam anlamıyla kendime alismis durumdayim.

Delikanli ne diyecegini bilmiyordu. Bunun üzerine
konusmasini sürdürdü yasli adam:

- Benim için beklenmedik bir talih oldun,

Tanrının

lütfü oldun. Simdi eskiden bilmedigim bir seyi biliyorum:

Degeri bilinmeyen her lütuf felakete dönüşüyor. Artık ha-
yattan bir sey beklemiyorum. Ama sen, simdiye kadar ak-
lima bile getirmedigim zenginliklere ve ufuklara bakmaya

68

zorluyorsun beni. Oysa, simdi bunlarin neler oldugunu
bildigim, önümdeki büyük olanaklari gördüğüm için, ken-
dimi eskiden oldugundan daha kötü hissedecem.

Çünkü

her seye sahip olacagimi biliyorum ve istemiyorum bunu.

'Yi ki patlamis misir saticisina hiçbir sey
söylememi-

sim,' diye düşündü delikanli.

Günes batarken, bir süre daha nargile içmeyi
sürdür-

düler. Aralarında Arapça konusuyorlardi, Arapça,
konusa-

bildigi için çok mutluydu delikanli. Bir dönem, yeryüzün-
de bulunan her şeyi kendisine, koyunlarının

Öğretebilece-

gine inanmisti. Ama koyunların Arapça öğretmeleri ola-
naksizdi.

*Yeryüzünde koyunların öğretemeyecegi daha

baska

şeyler olmalı/ diye düşündü, hiçbir şey söylemeden Tücc-

car'a bakarak. 'Çünkü su ve yiyecekten baska bir şey

ara-

miyorlar. Galiba onlar öğretmiyorlar: Ben öğreniyorum.'

- Mektup, dedi sonunda Tüccar.

- Ne anlama geliyor dediginiz şey?

- Bunu anlamak için Arap olarak dogmak

gerekir.

Ama çevirisi 'yazili*' gibi bir şey.

Ve nargilenin atesini söndürürken, delikanliya,

müste-

rilere kristal bardakta çay ikram edebileceğini söyledi.

Öyle zamanlar vardır ki, insan hayat imajının

akış

yönünü değiştiremez.

INSANLAR SOKAGIN YOKUSUNU

TIRMANI-

yx>rlar ve yukariya varinca yorgunluk hissediyorlardi.

Ama yokusun basinda, birbirinden güzel kristaller

satılan

bir bîlûriye dükkâni vardi ve bu dükkânda da iç ferahlati-

ci nane çayı ikram ediliyordu. İnsanlar, göz kamastirici

kristal bardaklarda sunulan nane çayini içmek için dükkâ-

na giriyorlardi.

- Vallahi karimin aklina hiç gelmedi böyle bir sey,

diyordu adamin biri; ve bu aksam evine konuklar

gelecegi,

kristal bardaklarin güzelliginden etkilenecekleri için, bir-

kaç kristal bardak satin aliyordu. Bir baska müsteri, kristal

kaplarda sunulan çayın çok daha iyi oldugunu kendi payi-

na dogruluyordu, çünkü çayın rayihasi uçup gitmiyordu.

Üçüncü müsteri de, büyülü güçlere sahip olması

nedeniy-

le, çayı kristal içinde ikram etmenin Dogu'ya özgü bir ge-

lenek oldugunu ileri sürüyordu.

Haber kısa sürede yayildi ve insan kabileleri, çok

eski

bir ticaret âlemine bu yeniligi getirmis olan dükkâni gör-

mek için yokusun tepesine tirmanmaya basladilar. Bunu

görenler, kristal bardaklarda çay sunulan baska
dükkânlar
açtılar, ama bunlar yokus yukari bir sokagin tepesinde
bu-
lunmadıkları için müsteri yerine sinek avladılar.

Kisa bir süre sonra, Tüccar iki yeni müstahdem
daha
aldi ise. Ayrıca yeniliklere susamis erkek ve kadınların is-
teklerini karşılamak için dizi dizi kristaller, çuval çuval
çay getirtmek zorunda kaldı.

Böylece altı ay geçti.

70

"DELIKANLI, GÜNES DOGMADAN

UYAftDL

anakarasına ayak bastığından bu yana tami
tamına
on bir ay dokuz gün geçmişti. Özellikle bugün için satırı
almış olduğu beyaz renkli Arap kılığını giyindi. Deve deri-
si bir halkayla sarılı türbanini basına geçirdi. Sonunda
yeni
sandaletlerini giyip gürültüsüzce aşağı indi.

Kent hâlâ uykundaydı. Susamlı simit yiyip kristal bir
bardaktan sıcak çay içti. Ardından dükkânın esigine otu-

Hiçbir şey düşünmeden tüttürdü nargileyi. Çöl
koku-

su tasiyarak esen rüzgârın ugultusundan baska bir ses
duy-

muyordu. Sonra, nargile içmeyi bitirince, elini ceplerinden birine soktu ve çıkardığı seye bir süre baktı.

Yüklüce bir para tutuyordu elinde. Yüz yirmi
koyun,
dönüş bileti ve kendi ülkesi ile su anda bulunduğu ülke
arasında bir ihracat-ithalat ruhsatı almaya yetecek kadar
para.

Yasli adamin uyanip dükkânî açmasina kadar
sabirla
bekledi. Birlikte çay içmeye gittiler.

- Ben bugün gidiyorum, dedi delikanli.

Koyunlarımı
almaya yetecek kadar param var. Sizin de Mekke'ye
gide-
cek kadar paranız var.

Yasli adam hiçbir sey söylemedi.

- Hayir duanizi istiyorum sizden, diye üsteledi
deli-
kanli. Bana yardım ettiniz.

Yasli adam ses çikarmadan çay hazirliyordu.

Sonun-

da, bir süre sonra delikanliya dogru döndü.

- Seninle gurur duyuyorum, dedi. Billûriye

dükkâni-

ma bir ruh verdin. Ama ben Mekke'ye gitmeyecegim, bili-

7

1

yorsun bunu. Tipki senin koyun satın almayacagini bildi-
gin gibi.

- Kim söyledi bunu size? diye sordu delikanli,

saskin-

likla.

•- Mektup, dedi kısaca, yasli Biilûriye Tüccari.

Ve onun için hayir dua okudu.

72

DELIKANLI OODASINA GİTTİ VE

ESYALARINI

topladi. Tika basa dolu üç mesin çanta. Tam ayrılmak

üze-

reyken, odanın bir kösesinde eski çoban heybesinin dur-

dugunu gördü. Acinacak durumdaydi, varligi tamamen
ak-

lindan çikip gitmisti. İçinde, her zaman oldugu gibi kitabı
ve yamçisi vardi. Sokakta karsisina çıkan ilk çocuga
arma-

gan etmeyi düşündüğü yamçıyı heybeden çıkartırken
yere

iki tas düştü. Urim ile Tummim.

O zaman yasli krali animsadi, animsayınca da,
bu

rastlamayı uzun süredir düşünmemis olduğunu fark ede-
rek sasirip kaldı. Bütün bir yıl durmadan çalışmış, İspan-
ya'ya bası önde dönmemek için gereken parayı
kazanmak-

tan başka bir şey düşünmemisti.

"Hayallerinden asla vazgeçme, demisti yasli kral.
Sim-
gelere dikkatli ol."

Urim ile Tummim'i yerden aldı ve yeniden kralın
ya-

kinlarda bir yerde olduğu duygusuna kapıldı. Garip bir
duyguydu bu. Yıl boyu acimasızca çalışmisti ve isaretler
gitme zamanının geldigini gösteriyordu.

'Geriye dönüp kaldığım yerden devam edeceğim,'
di-

ye düşündü delikanlı. 'Ne var ki, Arapçayı koyunlardan

öğrenmedim.'

Ama koyunlar çok önemli baska bir sey

öğretmisler-

di: Yeryüzünde herkesin anladigi bir dil vardır ve kendisi,

dükkâni geliştirirken bu dilden yararlanmıştır. Bu cosku-

nun dilidir, arzu edilen ya da inanılan bir şeyi

gerçekleştir-

mek için sevgi ve tutkuyla yapılan girişimlerin dilidir.

Tanca artık onun için yabancı bir kent değildi. Burayı fet-

hettiği gibi bütün dünyayı fethedebileceğini! hissetti.

7

3

"Bir şeyi gerçekten istediğin zaman, arzunu

gerçekles-

tirmeni sağlamak için bütün evren işbirliği yapar," demisti

yasli kral.

Ama hirsizlardan, uçsuz bucaksız çöllerden,

düşleri-

nin ne olduğunu bilen, ama bunları gerçekleştirmek iste-

meyen insanlardan söz etmemisti yasli kral. Piramitlerin

bir tas yiginindan baska bir sey olmadigini ve isteyenin

kendi bahçesine tas yigabileceğim söylememisti yasli
kral.

Ve eski sürünüzden daha büyüğü satın alacak kadar

pa-

raniz olduğunda, bu sürüyü satın almayı kendiniz için görev bildigimizi de söylemeyi unutmustu.

Heybeye/toparladi ve öteki çantalarla birlikte aldı.

Merdiveni inim; öteki müsteriler kristal bardaklardan çay-

larini yudumlarken bir yabancı çifte hizmet etmekteydi

yasli adam. Sabahin bu erken saatinde, iyi bir başlangıçtı

güne. Delikanli, bulunduğu yerden, Billûriye Tüccarının

saçlarının yasli kralin saçlarına tamamen benzediginin

far-

kina vardı ilk kez. Yersiz-yurtsuz, yiyecek-içecek-siz du-

rumda Tanca'da uyandığı ilk gün rastladığı seker tüccari-

nin gülümsemesini animsadi; bu gülümseme de yasli

krali

animsatıyordu.

"Sanki buradan geçmiş ve bir iz bırakmış gibi/

diye

düşündü. "Sanki bu insanlar yasamlarının herhangi bir

dö-

neminde kralla karşılaşmışlar gibi.* Üstelik kendi Kisisel

Menkıbesini yasayan kimseye her zaman görüldüğünü

de

söylemişti.

Billûriye Tüccari ile vedalasmadan ayrıldı oradan.

Kuskusuz onu görebilirdi, ama ağlamak istemiyordu. Ne var ki buradaki yasantisini, Öğrendiği iyi şeyleri özleyecek-
ti. Kendine iyice güveni vardı ve dünyayı ele geçirmek istegi duyuyordu.

*Ama eskiden tanıdığım kırlara gidip gene koyun gü-
deceğim.* Ancak, artık bu kararından dolayı mutlu değildi. Bütün bir yıl, bir düşü gerçekleştirmek için çalışmisti, ama bu düş, her dakika, giderek önemini yitiriyordu. Belki de gerçekte böyle bir düşü yoktu.

74

"Kimbİİlr, belki de Billûriye Tüccari gibi olmak daha iyidir? Mekke'ye hiç gitmeden oraya gitme arzusuyla yasa-
mak.' Ama Urim ile Tummim'i elinde tutuyordu ve bu iki taş yasli kralin gücünü ve iradesini kendisine aktariyordu. "Bir rastlantı sonucu -ya da bir isaret/ diye düşündü- buraya geldiği ilk gün ugradığı kahveye geldi. Hirsiz orada
degildi. Patron bir bardak çay getirdi.

'Yeniden çoban olabilirim,' dedi kendi kendine.

"Ko-

yunlara bakmayı öğrendim ve onların nasıl bir şey olduk-
larını unutamam kesinlikle. Ama belki de Mısır Piramitle-
rine gitme olanagım olmayacak bir daha hiçbir zaman.

Yaslı adamın göğsünde altın bir göğüslik vardı ve benim.
geçmişimi biliyordu. Gerçek bir kraldı, bir bilge kral.'

Endülüs ovalarıyla arasında vapurla iki saatlik bir
me-

safe vardı ancak, ama kendisiyle Piramitler arasında bir
çöl

vardı. Delikanlı durumu bir başka açıdan da
görebileceğini

düşündü: Aslında şimdi hazinesine iki saat daha az uzak-
taydı. Bu iki saatlik menzile varmak için aşağı-yukarı bir
yıl harcamış olsa bile.

"Koyunlarıma neden kavusmak istediğimi çok iyi
bili-

yorum. Koyunları çoktandır tanıyorum; insana fazla yük
olmazlar ve sevebilirim onları; hazinemi çöl gizliyor, ama
Çölü sevecek miyim, sevmeyecek miyim, bunu bilmiyo-
rum. Hazineyi bulamayacak olursam, gene yurduma
dö-

nebilirim, iste, hayat ihtiyacım olan parayı bir anda verdi
bana ve gereken zamanım da var. Öyleyse neden
olmasın?'

O anda içinde müthis bir rahatlama hissetti.

Istedigi

anda tekrar çobanlık yapabilirdi. Caninin çektiği anda
kristal satıcısı olabilirdi. Belki de dünya baska hazineler
de

gizliyordu, ama kendisi bir tek düs görmüs ve bir krala
rastlamisti. Bu da herkesin basina gelmezdi.

Kahveden çıkarken çok mutluydu. Tüccara mal
sagla-

yan müteahhitlerden birinin, kristalleri, çölü geçen ker-
vanlarla getirdigini anımsamisti. Urim ile TummIm'i elle-
rine aldı; bu iki tas sayesinde, iste yeniden hazinenin izini
sürüyordu.

7

5

"Ben her zaman kendi Kisisel Menkibesini

yasayanla-

rin yanındayım," demisti yasli kral.

Piramitlerin gerçekten de çok uzakta olup

olmadikla-

rini Öğrenmek için ambara kadar yürüse ne kaybederdi?

TÜRLÜ TÜRLÜ HAYVAN, TER VE TOZ

KO-

kan bir binanın içinde oturuyordu İngiliz. Artık buraya
ambar demek olanaksızdı; tam anlamıyla bir hayvan ahi-
riydi.

'Demek bütün ömrümü böyle bir yere ulaşmak

için

harcamışım,* diye düşündü, bir kimya dergisinin

sayfaları-

ni dalgın dalgın karıştırarak. *On yıl öğrenimden sonra bir
hayvan ahırına ulaştım.'

Ama sürdürmek gerekiyordu. Simgelere inanmak

ge-

rekiyordu. Bütün hayatının, gördüğü öğrenimlerin bir tek

amacı vardı: Evrenin konustugu biricik gerçek dilî bul-

mak. Başlangıçta Esperanto dilini öğrenmiş, ardından

din-

leri incelemiş ve sonunda simyaya merak sarmıştı. Espe-

rantoca konuşmayı biliyordu, değişik dinlerin hepsini ek-

siksiz anlıyordu, ama henüz bir simyacı değildi.

Kuskusuz,

birçok önemli sorunu çözmeyi başarmıştı. Ama

araştırma-

lari öyle bir evreye ulasmisti ki, bundan öteye gitmesi

ola-

naksiz gibiydi. Herhangi bir simyaciyla iliski kurmak iste-

mis, ancak bunda basarili olamamisti. Ne var ki, tuhaf in-

sanlardi su simyacilar, kendilerinden baskasini

düşünmü-

yorlar ve ona yardımcı olmayi kabul etmiyorlardi,. Kimbi-

lir, belki de Sihirli Tas'in¹ -baska bir deyişle, Felsefe Ta-

Si'nin- gizini keşfedememislerdi ve belki de bu yüzden

ses-

sizlige gömülüyorlardi?

Felsefe Tasi'ni bos yere ararken, babasından

kalan ser-

vetin bir bölümünü harcamisti. Dünyanın en büyük kü-

tüphanelerine gitmis, simyacilikla ilgili en önemli, en en-

der kitapları satın almisti. Bu kitaplardan birinde, ünlü bir

¹ SJmyacılara göre madenim altnia çrviren tas.. (Çfv.)

7

7

Arap simyacinin bundan yıllar önce Avrupa'yi ziyaret et-

tigini okumustu. Kitapta, bu Arap simyacinin iki yüzyili

askin bir süre önce, Felsefe Tasi'ni ve Ebedî Hayat İksi-
ri'nI kesfettigini yaziyordu. Bu öykü ingiliz'i etkilemisti.

Ama dostlarından biri çöle yaptigi bir arkeoloji
gezisinden

sonra, olaganüstü güçleri olan bir Arap'tan söz etmemis
olsaydi, bunun da tipki ötekiler gibi bir efsaneden baska
bir sey olmadigini düşünenecekti.

"Fayoum Vahasi'nda yasiyor," demisti, "insanlar,
ya-

sinin iki yüz yili astigini ve herhangi bir madeni, altina dö-
nüstürme gücüne sahip oldugunu söylüyorlar."

Kendinden geçen İngiliz müthis heyecanlanmisti.

Bu-

nun üzerine, önceden yapmis oldugu bütün anlasmlari
bozdu, en önemli kitaplarini yanina aldi, ve iste disarida
Sahra'yi geçecek büyük bir kervan hazirlanirken, kendisi
simdi bir hayvan ahirina benzeyen ambarda
bulunuyordu.

Ve bu kervan AL-Fayoum'dan geçecekti.

"Su lanet olasica Simyaci'yi mutlaka bulmaliyim,*
diye
düşündü İngiliz.

Ve hayvanların kokusu daha bir katlanilir oldu.

İngiliz'in bulunduğu binaya çantalar yüklenmis bir
Arap genci girdi ve onu selamladi.

- Nereye gidiyorsunuz? diye sordu genç Arap.

- Çöle, diye yanitladi ingiliz; ve tekrar okumaya

dal-

di. Su anda kimseyle konuşmak istemiyordu. Simyaci

ken-

disini kuskusuz sınavdan geçirecegi için on yıl içinde öğrenmiş olduklarını anımsaması gerekiyordu.

Arap genç de bjr kîsp çıkartıp okumaya başladı.

Ki

tap İspanyolca yazılmıştı. 'Bir sans,' diye düşündü İngiliz İspanyolcayı, Arapça'dan daha iyi konuşuyordu ve bu delikanlı da Fayoum'a gidecekse, önemli şeylerle uğrajamadığı zamanlar yanında sohbet edecek biri olacaktı.

78

'ÇOK GARİP/ DİYÎ DÜŞÜNDÜ DELİKANLI, öykünün başında yer alan cenaze törenini yeniden /okurken. 'Kitabı okumaya başlayalı neredeyse iki yıl olacak bîr

süre sonra, ama bu sayfalardan öteye geçemedim.'

Yanin-

da kendisine engel -olacak bir kral bulunmasa da, dikkatini

kitapta toplayamıyordu. Ama şimdi önemli bir şeyi anlıyordu: Bir şey karar vermek başlangıçtan başka bir şey

degildir. İnsan bir seye karar verdigi zaman, karar verdigi sirada hiç öngörmedigi, düşünde bile aklina gelmeyen bir yöne dogru, siddetli bir akintiya kapilip gidiyordu.

'Hazînemi aramaya karar verdiğimde, bir billûriye dükkânında çalisacagim hiç aklima gelmemisti,' diye düşündü, düşüncesini dogrulamak için. 'Ayni sekilde, bu kervan, almış oldugum bir karara uygun olabilir, ama güzergâhi bir gjz olarak kalacak her zaman.'

Karsisinde, kendisi de bir kitap okumakta olan Avru-
pali vardı. Sevimsiz bir adamdi: İçeri girdiginde kendisine küçümseyerek bakmisti. Belki dost olabilirlerdi, ama Av-
rupali hemen susmustu.

Delikanli kitabini kapatti. Bu Avrupali ile arasinda herhangi bir benzerlik kurulmasina olanak verecek hiçbir sey yapmak istemiyordu. Cebinden Urim ile Tummimî çıkartip taslarla oynamaya basladi.

Yabancı bir çiglik atti:

- Bir Urim ile bir Tummim!

Delikanli taslari hemen cebine koydu.

- Satilik degiller, dedi.

- Pek bir sey etmezler, dedi Ingiliz. Alt tarafi iki

ka-

ya kristali, hepsi bu. Yeryüzünde milyonlarca kaya kristali

var, ama wlayanlar için, Urim ile Tummim bunlar. Dünyanın bu bölgesinde bulunduklarını bilmiyordum.

- Bunları bana bir kral armagan etti, dedi

delikanlı.

Yabancı sasıp kaldı. Sonra elini cebine sokup titreye-

rek iki benzer tas çıkardı.

- Bir kraldan söz ediyordunuz, dedi.

- Sanki bir kralın bir çobanla konuşmayacağına

ina-

niyorsunuz, dedi delikanlı. Bu kez konuşmayı kendisi sona erdirmek istiyordu.

- Tam tersine. Çobanlar, kimsenin tanımak

istemedi-

gi bir krala saygı gösteren ilk insanlardır.¹ Bu nedenle, kralların çobanlarla konuşmasının olağanüstü bir şey yok.

Ve delikanlının söylediklerimi iyi anlamamasından

çe-

kinerek ekledi:

- İncil'de geçer. Bu Urim ile bu Tummim *i

yapmayı

bu kitaptan öğrendim. Bu taslar Tanrı 'nin izin verdiği biricik kâhinlik araçlarıdır. Rahipler altından bir göğüslükte tasırlardı bunları.

Delikanlı birden burada olduğu için mutlu hissetti kendini.

"Belki de bir isarettir bu," dedi İngiliz, sanki yüksek sesle düşünüyormuşçasma.

- Size isaretlerden kim söz etti?

Delikanlının ilgisi her an giderek artıyordu.

- Hayatta, her şey isarettir, dedi İngiliz, okumakta olduğu dergiyi kapatarak. Evren, herkesin anlayacağı bir dilde varolmuştur, ama insanlar unutmıştır bu dili. Birçok şeyle birlikte bu Evrensel Dil'i ariyorum ben. Bu yüzden buradayım. Çünkü bu Evrensel Dil'i bilen birini bulmam gerekiyor. Bir Simyacı.

Konusma ambar yöneticisinin araya girmesiyle kesil-

1 Matta Inciti'nin 2 Babında sözü fâilcn müneccimlere (çobanlara) gönderme yapılıyor.

Mctnidc grçen "bir kral* ne IM Prygambr rdir. (Çev.)

- Sizlerin talihiniz var, dedi sisko Arap. Bu

öğleden

sonra bir kervan y ola çıkıyor Al-Fayoum için.

- Ama ben Misir'a gideceğim, dedi delikanlı.

- Ai-Fayoum da Misir'dadır, diye yanıtladı

sisman

adam. Tuhaf bir Araplık var sende!

Delikanlı aslında İspanyol olduğunu söyledi. İngiliz

sevindi buna: Arap gibi giyinmiş de olsa, hiç değilse bir

Avrupalıydı.

- İsa'etleri Talih" diye tanınıyor adam, dedi

İngiliz,

sisko Arap dışarı çıkınca. Becerebilsem, 'talih' ve 'rastlan-

ti*' sözcükleri üzerine büyük bir ansiklopedi yazardım. Ev-

rensel Dil bu sözcüklerle yazılır.

, Sonra konuşmayı sürdürdüler. İngiliz, delikanlıya

kendisini elinde Urim ile Tummim'le bulmasının bir rast-

lantı olmadığını söyledi. Ona, onun da Simyacıyı

aramaya

gidip gitmediğini sordu.

- Ben bîr hazine aramaya gidiyorum, diye

yanıtladı

delikanlı ve bunu söylediğine hemen pisman oldu.

Ama İngiliz onun bunu söylemesine pek önem

vermi-

yormuş gibi görünüyordu.

- Bir bakima ben de, dedi.

- Ama ben simyanin ne anlama geldigini bile

bilmi-

yorum, diye ekledi delikanli, ambar yöneticisinin kendile-
rini disaridan çağirdigi sirada.

*

Simyaci

81/6

"BEN KERVAN BASIYIM," DEDI UZUN

SAKAL-

li, siyah gözlü bîr adam. Kilavuzluk ettigim herkesin üze-
rinde ölüm ve kalim hakkim vardır. Çünkü çöl, erkekleri
bazen çildirtan kaprisli kadina benzer.

Ortalikta iki yüze yakın insan ve bunun iki kati

kadar

da hayvan vardi. Hecin develeri, atlar, katırlar, kuslar. Ka-
dinlar ve çocuklar da vardi ve birçok İnsan belinde kılıç
ya

da omzunda uzun namlulu silah tasiyordu. İngiliz'in ya-
ninda içi kitap dolu bir yigin yolculuk sandigi vardi. Alan-
da bir harrangürre ki demeyin gitsin. Dogal olarak, Ker-
van Basi herkesin iyice anlamasi için ayni söylevi birkaç
kez tekrarladi:

- Burada her milletten insan var ve bu insanların

yü-

reginde türlü çeşitli tanrı var. Benim tek Tanrım Allah'tır
ve Allah adına yemin ederim ki çölü bir defa daha alt et-
mek için, elimden gelen her şeyi ve en iyisini yapacağım.

Amma ve lakin, herkesin, inandığı Tanrı adına bütün
kal-

biyle yemin etmesini istiyorum ki bana her zaman bilâ-
kayd-ü-sart itaat edecektir. Zira, çölde itaatsizliğin anlamı
ölümdür.

Kalabalıkta boguk bir fisiltidir gitti. Herkes kendi
tanrısının tanıklığında mirildanarak yemin ediyordu. Deli-
kanlı İsa için yemin etti. İngiliz agzini açmadı. Mirilti basit
bir yeminden daha uzun sürdü, insanlar Tanrı'nın esirge-
mesi için de dua ediyorlardı.

Uzun uzun bir boru çaldı ve herkes binitlerine
bırfdı.

Delikanlı ile İngiliz binit olarak deve satın almışlardı, bu
yüzden hayvanlara binmekte epeyce zorlandılar.

Delikan-
lı, ağır kitap sandıkları yüklenmiş olan İngiliz'in devesine
acıdı.

82

- Rastlantı yoktur, dedi İngiliz, ambarda

baslamis ol-

duklari konusmayi sürdürerek. Buraya gelmeme bir arka-

dasim sebep oldu, çünkü bu arkadasim bir Arap

taniyordu

ki bu Arap...

Ama kervan yola koyuldu ve anlattiklerini

duymak

olanaksizlasti. Delikanli neyin söz .konusu oldugunu çok

iyi biliyordu: Bir seyi bir baska seye baglayan, kendisini

Çoban olmaya yönlendiren, ayni düşü birkaç kez

görmesi-

ne, Afrika'ya yakin bir kente gelmesine, bir alanda bir kra-

la rastlamasina, bir hirsiz tarafından soyulmasina ve

bunun

sonucu olarak da bir billûriye tüccariyla tanismasina, vb...

yol açan gizemli bir zincir, gizemli bir bag.

'insan, hayaline yaklastikça, Kisisel Menkibe daha

çok

gerçek yasama nedeni oluyor,* diye düşündü delikanli.

Kervan, gündogusu yönünde yola koyuldu. Gün

bo-

yu yol alıyor, günes azginlasmaya baslayınca mola veri-

yor, sonra günes inmeye baslayınca tekrar yola koyulu-

yorlardi. Delikanli, zamaninin çoğunu kitap okumakla ge-

çiren Ingiliz'le pek konusmuyordu.

Bu nedenle, çölde ilerleyen insan ve hayvanlari
sessiz-
ce gözlemlenmeye koyuldu. Yola çıktıkları güne göre
simdi
her şey farklıydı. O gön bir hay huy, bağırıp çağırma, kü-
ük çocukların ziriltileri, at kismemeleri birbirine karisi-
yor ve bu kargasanın içinde rehberlerle tüccarların
sabırsız
komutları duyuluyordu.

Ama ölde, sürekli esen rüzgâr ve hayvanların
ayak
seslerinden başka bir şey yoktu. Rehberler bile artık
kendi
aralarında konuşmuyorlardı.

- Su gördüğün kum enginliklerini birçok kez
geçtim
daha önce, dedi bir aksam bir deveci. Ama öl öylesine
ge-
nis ve ufuk öylesine uzaklarda ki, insan kendini küçücük
hissediyor ve susuyor, agzini açamıyor.

Simdiye kadar hiç çöl geçntemis olmasına karsın,
de-
vecinin ne demek istediğini anladı delikanlı. Çünkü ne za-
man bir denize ya da bir atese baksa, doğa olaylarının
son-

8

3

suzluk ve gücünün derinliklerine dalip agzini açmadan sa-
atler geçirebilirdi.

'Koyunlardan, kristallerden çok sey öğrendim,'

diye

düşündü. "Aynı şekilde çölden de birseyler öğrenebilirim.

Çünkü hem daha yasli, hem daha bilge.'

Rüzgâr durmadan esiyordu. Tarifa'da, surların
üzerin-

de oturduğu sırada yüzünde hissettiği rüzgarın bu rüzgar
olduğunu anımsadı. Belki de aynı rüzgâr, su anda su ve
yi-

yecek pesinde Endülüs kırlarında dolasan koyunların yü-
nünü oksayarak geçiyordu.

Artık benim koyunlarım degiller, diye düşündü,
ger-

çek bir özlem duymaksızın. 'Baska bir çobana alistilar ve
kuskusuz unuttular beni. Böylesi çok iyi. Koyunlar gibi
dolasmaya alismis kimse, ayrılık vaktinin geleceğini her
zaman bilir.'

Sonra tüccarın kızını anımsadı: Hiç kuskusuz

çoktan

evlenmisti kız, bundan emindi. Belki de bir patlamis misir sancisiyla, ya da okuma bilen ve ona olaganüstü öyküler anlatmayı beceren bir baska çobanla. Herhalde bunlari be-

cerebilen yalnızca kendisi degildi. Ama bu önsezi içini altüst etti. Kendisi de, kimbilir bütün insanların geçmesine ve simdisine taniklik eden su ünlü Evrensel Dil'i öğrenmekteydi belki? "Önseziler," derdi annesi sik sik. Önsezilerin, içinde bütün insan hayatlarının bir bütün olusturacak sekilde birbirine baglandigi hayat ırmaginin evrensel akisina ruhun yaptigi ani dalislar oldugunu anlamaya bas-

lamisti: Öyle ki, her sey yazili oldugu için, her seyi bilebildik.

- Mektup, dedi, Billûriye Tüccarini düşünerek.

Çöl kimi yerde kumlarla, kimi yerde de taslarla kap-

liydi. Kervan bir tas kütlesiyle karsilasinca çevresini dolasi-

yordu; tas yigimyla karsilasinca bu yiginların sinirini izliyordu. Deve ayaklarına ince gelen kumla karsilasinca, ku-

mun daha sağlam oldugu bir geçit araniyordu. Kimi za-

man, tuzla kaplı kurumus göl yataklariyla karsilasiyorlar-

84

di. Hayvanlar zorlanıyor, bunun üzerine deveciler asagi
at-

layip hayvanlara yardım ediyorlardi. O zaman, yükleri
kendi sirtlarına alip tehlikeli yeri geçtikten sonra hayvan-
lara yeniden yüklüyorlardi. Bir rehber ölürse ya da hasta-
lanırsa, deveciler onun yerini doldurmak için kendi arala-
rında kura çekiyorlardi.

Ama bütün bunların bir tek nedeni vardı: Hep
aynı

hedefi amaçladığı için, kervanın bunca dolasmasının pek
bir Önemi yoktu. Bütün engeller asılınca, vahanın hangi
yönde bulunduğunu gösteren yıldızı karsısında buluyor-
du. Ve insanlar sabahın erken saatlerinde gökyüzünde
pa-

rıldayan bu yıldızı görünce, onun kendilerine kadınların,
suyun, palmyelerin ve hurmaların bulunduğu yeri göster-
diğini biliyorlardi. Bunları bir tek İngiliz fark etmiyordu:
Çoğunlukla kitaplarından birini okuyor oluyordu.

Delikanlının da yolculuğun ilk günlerinde okumayı
denediği bir kitabı vardı. Ama o, k-ervani gözlemlemeyi,
rüzgârın sesini dinlemeyi çok daha ilginç buluyordu. De-

vesini daha iyi tanımayi öğrenip de ona yakınlık duymaya
baslar baslamaz, kitabı bir yana attı. Bununla birlikte bir
bosinanci da vardı: Bu kitabı ne zaman açsa, önemli bir
in-
sana rastlayacağını düşünüyordu.

Sonunda, sürekli olarak yanında giden bir
deveciyle
dost oldu. Akşam konaklamalarında, atesin çevresinde
din-
lenirken, ona çobanlık yaptığı sırada basından geçen
ilginç
olayları anlatıyordu.

Deveci bu sohbetlerden birinde ona kendi
hayatını
anlatmaya başladı.

- El-Kairoum yakınlarındaki bir köyde oturuyordum, dedi. Bir bostanım, çocuklarım ve ölümüne kadar
degismeyecek bir hayatım vardı. Bir yıl ürün her zaman-
kinden daha bol oldu, biz de Mekke'ye gittik ve böylece o
zamana kadar yerine getirmemiş olduğum bir farizami
eda
etmiş oldum. Artık gönül rahatlığıyla ölebilirdim ve öldüğüm için de mutlu olurdum.

Bir gün yer titremeye basladı ve kabaran Nil,
yatagin-
dan tasti. O zamana kadar yalnızca baskalarının basına
gel-
diğini sandığım şey benim de basıma geldi. Komsularım,
sel yüzünden zeytin ağaçlarım yitireceklerinden korktular;
karım çocuklarının sulara kapılıp gitmesinden korktu.
Ben de sahip olmayı basardığım şeylerin yok olacağı dü-
şüncesiyle korkuya kapıldım.

Ama çaresi yoktu bunun. Topraktan elde edilecek
bir
şey kalmamıştı artık, ben de yaşamak İç i başka bir çare
aradım. Şimdi deveçilik yapıyorum. Ama bu sayede Al-
lah'ın kelâmını anlayabildim: Kimse bilinmezden korkma-
mali, çünkü herkeş istediği ve ihtiyaç duyduğu şeyi ele
ge-
çirebilir.

İster hayatımız, ister ekin tarlalarımız olsun, sahip
ol-
duğumuz şeyleri yitirmekten korkarız. Ama hayat hikâye-
miz ile dünya tarihinin aynı El tarafından yazılmış olduğu-
nu anladığımız zaman, bunu anılar anlamaz, bu korku

uçup gider.

86

BAZEN, AKSAM KONAKLAMALARINDA
KER-

vanlar karsilasiyorlardi. Sanki her sey bir Yüce El tarafın-
dan yazilmis gibi, bir kervanın gereksinim duyduğu sey
tekinde bulunuyordu. Deveciler kum fırtinaları konu-
sunda birbirlerine bilgi veriyorlar; atesin çevresinde topla-
nıp çölle ilgili öyküler anlatıyorlardi.

Kimi zaman, yüzleri peçeli gizemli insanlar da
geli-
yordu: Kervanların izlediėi yolu gözetleyen bedevilerdi
bunlar. Soyguncular, asi kabileler konusunda bilgi veriyor-
lardi. Koyu renkli cellabyalarına¹ ve yalnızca gözlerini
açıkta bırakan kefyelerine sarınmis olarak, sessizce gelip
sessizce gidiyorlardi.

Bu gecelerden birinde, atesin önünde oturan
delikanli

ile İngiliz'in yanına deveci de geldi.

- Kabileler arasında savas söylentileri var, dedi.

 birden sustular. Genç ispanyol, kimse agzini
açıp

bir sey söylememesine karsın, ortalığı bir korku sardığını

fark etti. Sözsüz dili, Evrensel Dil'i bir kez daha anlıyor-
du.

Bir süre sonra tehlike olup olmadığını sordu

İngiliz.

- Çöle giren kimse için geri dönüş yoktur, diye

ya-

nitladi deveci. Geride dönemediğine göre, çaresi yok,

en

iyi nasıl ilerler, o yolu bulacaktır. Tehlike de dahil olmak

üzere gerisini Allah bilir.

Ve sözünü gizemli "Mektup!" sözcüğüyle bitirdi.

- Kervanlara daha çok dikkat etmelisiniz, dedi

deli-

kanlı İngiliz'e, deveci yanlarından ayrılınca. Dolambaçlı

bir yol izliyorlar, ama hep aynı noktaya gidiyorlar.

1 Kuzey Afrika'da erkek ve kadınların giydikleri uzun
kollu, balıklı giysi. (Çrv.)

2 Araplarda, erkeklerin püf küllü bir örtü j û. (Çrv.)

- Siz de dünya konusunda daha çok şey

okumalısı-

niz, diye yanitladi Ingiliz. Kitaplar tipki kervanlara benzerler.

Uzun insan ve hayvan dizisi bundan sonra daha
hizli
ilerlemeye basladi. Artik sessizlik yalnızca gündüzleri
ege-
men degildi. Aksamлари, insanların sohbet etmek için ates
basinda toplanmaya alistikleri saatte de yavas yavas
sessiz-
lik hüküm sürmeye basladi. Bir gün kervan basi,
geceleyin
dikkat çekmemek için ates yakilm amasina karar verdi.

Bunun üzerine yolcular, üsümemek için
hayvanların
olusturdugu bir çemberin ortasinda hep birlikte uyumaya
basladılar. Kervan basi ayrıca konak yerinin çevresine
göz-
cüler koydu.

Bu gecelerden birinde, bir türlü uyuyamayan
Ingiliz.
gidip genç İspanyolu buldu; birlikte, yakınlardaki kumullarda
gezdiler. Dolunay vardı. Delikanlı bütün hayat öyküsünü
Ingiliz'e anlatti.

ingiliz, delikanlinin çalışmaya başlamasından

sonra

her gün daha bir gelisen billûriye dükkâni evresine özel
bir ilgi gösterdi.

- Her şeyi temel kural yönlendiriyor, dedi. Buna
simyada Evrenin Ruhu adı verilir. Bütün kalbimizle bir
şey istedigimiz zaman, Evrenin Ruhu'na daha yakın olu-
ruz. Olumlu bir güçtür.

Ayrıca, bunun insanlara özgü bir ayrıcalık
olmadığını
söyledi: İster bir maden, ister bir bitki, İster bîr hayvan ya
da düşünce olsun, yeryüzünde bulunan her şeyin bir ruhu
vardı.

- Toprağın altında ve üzerinde bulunan her şey
dur-
madan değişir, çünkü toprak canlıdır ve bir ruhu vardır.
Bizler bu Ruh'un bir parçasıyız ve onun bizim yararı-
mıza çalıştığını çok az biliriz. Billûriye dükkânında, vazo-
ların da sizin başarınıza katkıda bulunduklarını
anlamalısın-
nız.

88

Delikanlı, ayı ve beyaz kumları seyrederken bir
süre
konuşmadı,

- Çölde ilerleyen kervani gözlemledim, dedi

sonun-

da. Kervan ve çöl aynı dili konuşuyorlar; çöl, kervanın ilerlemesine bu nedenle izin veriyor. Kendisiyle kusursuz bir esuyum içinde olup olmadığını anlamak için, kervanın her adımını hissediyor; ve durum böyleyse, kervan vahaya

ulasacaktır. Ama, içimizden biri ne kadar cesur olursa olsun, bu dili anlamayacak olsaydı, daha ilk gün öldü.

Birlikte ayısını seyretmeyi sürdürdüler.

- Simgelerin büyüü, diye sürdürdü konuşmayı

deli-

kanlı. Rehberlerimizin, çölün işaretlerini nasıl okuduklarını, kervanın ruhunun çölün ruhuyla nasıl konuştuğunu gördüm.

Bir süre sonra İngiliz konuşmaya başladı:

- Gerçekten de kervana biraz daha dikkat

etmeliyim,

dedi sonunda.

- Ben de kitaplarınızı okumalıyım, diye yanıtladı

de-

likanlı.

TUHAF KİTAPLARDI BUNLAR. CİVADAN, tuzdan, ejderhalardan ve krallardan söz ediyorlardı, ama o hiçbir şey anlamıyordu. Ne var ki, sanki bütün kitaplarda sürekli tekrarlanan bir düşünce var gibiydi: Her şey bir ve tek şeyin belirtisidir.

Bu kitaplardan birinden, simyanın en önemli metni- nin yalnızca birkaç satırdan oluştuğunu ve bir zümrüt üze- rine yazılı olduğunu öğrendi.

- Zümrüt levha, dedi İngiliz, arkadaşına bir şey öğ- rettiği için gurur duyarak.

- Ama öyleyse neden bu kadar çok kitap var?
- Bu birkaç satırı yorumlamak için, dedi İngiliz.

As-

linda kendisi de bu yanıtı tam olarak inanmış değildi.

Delikanlının en çok ilgi duyduğu kitapta, ünlü simya- cıların yaşamöyküleri yer alıyordu. Bütün yasamlarını, la- boratuvarlarında madenleri arıtmaya adanmış insanlardı simyacılar; bir maden yıllarca ateste pisirilecek olursa, kendine özgü bütün niteliklerinden kurtulacağına ve onun

yerine geriye Evrenin Ruhu'nun kalacagina inanıyorlardı.

Bu Yüce Nesne, simyacıların yeryüzünde bulunan her şeyi

anlamalarına olanak sağlıyordu. Çünkü bu Yüce Nesne, bütün nesnelerin kendi aralarında iletişim kurmalarını sağ-

layan dildi. Büyük Marifet ya da Büyük Yapıt adını verdikleri bu bulgu iki parçadan oluşuyordu: Sivi ve kati.

- Bu dili anlamak için, insanları ve simgeleri

gözlem-

lemek yeterli değil midir? diye sordu Delikanlı.

- Her şeyi basitleştirmek gibi bir saplantınız var,

di-

ye yanıtladı İngiliz, öfkeyle. Simya ciddi bir iştir. Sürecin bütün evrelerini ustaların öğrettikleri gibi izlemek zorunludur.

90

Delikanlı, Büyük Yapıt'ın sivi kesimine Ebedî

Hayat

iksiri adı verildiğini çıkardı. Bu iksir yalnızca bütün hastalıkları iyileştirmekle kalmıyor, aynı zamanda simyacıların yaslanmalarına engel oluyordu. Kati kesimine Felsefe

Tasi

adi veriliyordu.

- Felsefe Tasi'ni bulmak öyle kolay bir is

degildir,

dedi Ingiliz. Simyacilar, madenleri aritan atesi gözlemlemek için yıllarca laboratuvarlarma kapaniyorlardi. Atese bakmaya kendilerini öylesine veriyorlardi ki, vicdanlarında, dünyanın bütün fani degerlerinden kurtulup ariniyorlardi. Ve sonunda, bir gün, madenleri aritmanın aslında kendilerini arındırmak olduğunu anlıyorlardi.

Delikanli o zaman Billûriye Tüccarini animsadi.

Billû-

riye Tüccari, ikisini de kötü düşüncelerden kurtardığı için, kristal vazolari temizlemenin iyi bir şey olduğunu söylemist. Giderek, simyanın gündelik yaşamdan öğrenilmesi gerektiğine inanıyordu delikanli.

- Üstelik, diye yeniden konuşmaya başladı

Ingiliz,

Felsefe Tasi'nın tam anlamıyla olaganüstü bir özelliği vardı-

dır. Büyük bir adi maden kütesini altına çevirmek için küçük bir parçası yeter.

O andan sonra, delikanlinin simyaya olan ilgisi iyice

büyüdü. Biraz sabırla, her şeyi altına dönüştürebileceğini düşünüyordu. Bunu basarmış olan insanların

yasamöykü-

lerini okudu: Helvetius, Elias, Fulcanelli, Geber. Büyüleyici öykülerdi bunlar: Hepsi kendi Kisisel Menkibe'lerini sonuna kadar yasiyorlardi. Yolculuklar yapıyorlar, bilginlerle bulusuyorlar, inançsızların gözlerinin önünde mucizeler yaratıyorlar ve Felsefe Tasi ile Ebedî Hayat Iksiri'ni ellerinde bulunduruyorlardi.

Ama kendisi, Büyük Yapıt'a ulasma yöntemini öğrenmeye kalkisinca, tam anlamıyla sasirip kalıyordu. Bu konuda, desenlerden, sifreli bilgilerden, anlami karanlık metinlerden baska bir sey yoktu.

, - Neden anlasilmasi bunca güç bir dil kullaniyorlar?
diye sordu bir aksam Ingiliz'e delikanli.

9

1

Bu arada Ingiliz'in oldukça keyifsiz göründüğünü fark

etti, sanki kitaplarını özlemis gibi.

- Anlamak için yeterince sorumluluk

duyanların,

yalnızca bunların anlayabilmeleri için, diye yanıtladı İngi-

liz. Herkesin kursunu altına dönüştürmeye kalkıştığını

düşünün biraz. Bir süre sonra altının hiçbir değeri

kalmaz-

di. Yalnızca, inatçı insanlar, dirençli araştırmacılar Büyük

Yapı'ı gerçekleştirmeyi başarabilirler. Çölün ortasında

bulunusunun nedeni de bu işte. Sifreleri çözmemeye

yardım

edecek gerçek bir simyacıyı bulmak için.

- Bu kitaplar ne zaman yazıldılar? diye sordu

deli-

kanlı.

- Birkaç yüzyıl Önce.

- O sıralar, basimevi yoktu henüz. Simya

bilgisine

herkesin ulaşması olanaksızdı. Peki, bu tuhaf dilin, bu

sim-

gelerin amacı ne?

Bu direktmeye karşın, soruyu yanıtlamadı İngiliz.

Bir-

kaç gündür kervani dikkatle gözlemlediğini ve yeni bir şey

keşfetmediğini söyledi. Ancak bir şey fark etmişti: Gide-

rek savastan daha çok söz ediliyordu.

BİR GÜN DELIKANLI, KİTAPLARINI İNGİLİZ'E

geri verdi.

- Epeyce birseyler öğrendiniz mî bari? diye

sordu İn-

giliz, sabirsiz bir merakla. Sava? korkusundan kurtulmak
için birisiyle konuşmaya gereksinimi vardı.

- Evrenin bir ruhu olduğunu ve bu ruhu anlayan

kimsenin nesnelerin dilini anlayacağını öğrendim. Birçok
simyacinin kendi Kisisel Menkibe'sini yasadığını ve

sonun-

da Evrenin Ruhunu, Felsefe Tasi'ni, Ebedî Hayat Iksiri'ni
kesfettiklerini öğrenim.

Özellikle de, bu şeylerin çok basit olduğunu ve bir
zümrütün üzerine yazılabileceklerini öğrendim.

İngiliz hayal kırıklığına uğradı. Yıllar süren
öğrenim,

büyülü simgeler, güçlkle öğrenilen sözcükler, laboratu-
var aletleri, bunların hiçbirisi delikanlıyı etkilememisti. 'Bu
şeyleri öğrenemeyecek kadar yontulmamış bir ruhu olma-

~

h/ diye düşündü.

Kitaplarını alıp devenin semerine asılı duran
çantaları-

na koydu.

- Gidip kervaninizi gözlemlemeyi sürdürün, dedi.

Si-

zin kervan da önemli bir şey öğretmedi bana.

Delikanlı, çölün sessiz enginliğini, hayvanların

yürür-

ken kaldırdıkları kumu seyretmeye koyuldu. "Herkesin

kendine göre bir öğrenme tarzı var,' diye tekrarlıyordu

kendi kendine. "Onun öğrenme tarzı benim öğrenme tar-

zım değil; benim öğrenme tarzım, onun tarzı değil. Ama o

da, ben de kendi Kisisel Menkibe'mizi arıyoruz; bu -yüz-

den ona saygı duyuyorum/

93

KERVAN, ARTIK HEM GECE, HEM DE

GÜN-

düz yol alıyordu. Yüzleri peçeli ulaklar giderek daha sık

gelmeye başlamıştı. Simdilerde delikanlıya arkadaş gibi

davranan deveci, kabileler arasında savaş çıktığını söyle-

misti. Vahaya vaktinde varabilirlerse talihli sayılırlardı.

Hayvanlar bitkin düşmüş, insanlar giderek

sessizles-

mişlerdi. Sessizlik geceleyin daha ürkütücüydü. Özellikle

de bir devenin bozlaması (daha önce, alt tarafı bir deve

bozlamagiydi) ortaliga korku saldigi zaman: Bir saldiri

isa-

reti olabilirdi.

Ne var ki, savas tebdilinden çokça etkilenmis gibi

gö-

rünmüyordu deveci.

- Yasiyorum, dedi delikanliya, aysiz ve kamp

atessiz

bir gece, hurma yerken. Ve bir sey yerken yemekten bas-

ka bir sey düşünmem. Yürüdüğüm zaman da

yürüyece-

gim, hepsi bu. Savasmak zorunda kalirsam, ölüm su gün

ya da bu gün gelmis viz gelir tiris gider. Çünkü ben ne

geç-

miste, ne de gelecekte yasiyorum. Benim yalnızca

simdim

var ve beni sadece o ilgilendirir. Her zaman simdide yasa

mayi basarabilirsen, mutlu bir insan olursun. Çölde haya

oldugunu, gökyüzünde yıldızlar oldugunu ve insan

hayati

ntn özünde bulunduğu için kabile muhariplerinin savastik

larım anlayacaksın. O zaman hayat bir bayram, bir senli1

olacak, çünkü hayat yaşamakta oldugumuz andan

ibaretti

ve sadece budur.

iki gece sonra, uykuya dalmak üzereyken, yürüyü
yönlerini gösteren yildiza bakti delikanli. Sanki ufuk bira;
daha yaklasmis gibiydi, çöl 'n üzerinde yüzlerce yildiz
var
di.

94

95

Orasi vaha, dedi deveci.
Öyleyse niçin hemen gitmiyoruz
oraya?
Çünkü uyumamamız gerek.

GÜNES UFUKTAN YÜKSELMEMEYE

BASLAR-.

ken gözlerini açti delikanli. Karsisinda, geceleyin küçük
yildizlarin parıldadigi yerde, bütün çöl yüzeyini kaplayan
hurma agaci dizileri uzaniyordu.

- Sonunda geldik! diye haykirdi, uykudan uyanw

In-

giliz.

Ama delikanli agzini açmadi. Çölün sessizligini
öğren-

misti; karsisinde duran hurma ağaçlarına bakmakla yetindi. Piramitlere ulaşmak için önünde hâlâ uzun bir yol vardı; ve bu sabah, bir gün, bir anidan baska bir şey olmayacaktı onun için. Ama şimdi, simdiki andi, devecinin sözünü ettiği bayramdı; bu âni geçmişin dersleri ve geleceğin düşleriyle birlikte yaşamaya çalışıyordu. Bir gün, bu binlerce hurma ağacının görüntüsü yalnızca bir anı olacaktı. Ama bu anda, onun için gölgeyi, suyu ve savasa karşı bir
sigmagi simgeliyordu. Aynı şekilde, bozlayan bir deve bir tehlike isaretine dönüşebilir, hurma ağacı dizileri de bir mucize yansıtabilirdi.

"Evrenin birden çok dili var," diye düşündü.

96

'ZAMAN HIZLANDIKÇA KERVANLAR

DA

hızlanıyor,* diye düşündü Simyaci, yüzlerce insan ve hayvanın Vaha'ya geldiğini görerek. Vaha sakinleri bagıra çağıra yeni gelenleri karşılamaya kostular. Kalkan toz, çöl güneşini gölgeliyor; yabancıları gören çocuklar sevinçten havaya sıçırıyordu. Simyaci, kabile reislerinin kervan basının yanma gittiklerini ve hep birlikte gizli bir toplantıya oturduklarını fark etti.

Ama bunların hiçbirini ilgilendirmiyordu Simyacıyı.

Daha önce de nice insanların gelip nicelerinin gittigini

gör-

müstü; Vaha ve çölün sessizliğini hiçbir şey

bozamamisti.

Rüzgârın etkisiyle biçim degistiren bu uçsuz bucaksız

kumlarda taban tepen krallar ve dilenciler görmüstü; ama

çocukken gördüğü kumlardan farklı degildi bu kumlar.

Her şeye karsın, sarı topraktan, lacivert gökyüzünden

son-

ra, hurma ağaçlarının yeşilinin gözlerinin önünde belirdi-

gini gören yolcuların hissettikleri nesenin birazını yüregi-"

nin derinliklerinde duymasına engel olamıyordu.

"Belki de Tanrı, çölü, insanlar hurma ağaçlarını

gö-

rünce sevinirler diye yarattı,' diye düşündü.

Ardından daha gündelik sorunlarla ilgilenmeye

karar

verdi. Bildiği gizlerin bir bölümünü öğreteceği insanın bu

kervanla geldiğini biliyordu. Isaretler bunun haberini ver-

misti. Bu adamı henüz bilmiyordu, ama deneyimli gözleri

onu gördükleri anda tanıyacaktı. Bunun da, daha

önce-

ki tilmizi kadar yetenekli olacağını umuyordu.

"Bu şeyler neden mutlaka ağızdan kulaga

aktarılıyor,

dogrusu bilmiyorum/ diye düsündü. Bunlarin gerçek giz-
ler olmasindan degildi hiç kuskusuz: Tanri kendi gizlerini
bütün yaratiklara özgürce açıyordu.

Simyan

97/7

Ona göre bunun bir tek açıklaması vardı:

Kuskusuz

bunlar Saf Hayat'in parçaları oldukları ve Saf Hayat'i re-
sim biçiminde ya da söz halinde kavramak çok güç
olduğu

için, bu şeyleri bu şekilde aktarmak gerekiyordu.

Çünkü insanlar resimlerin ve sözcüklerin
büyüsüne
kapılıp sonunda Evrenin Dili'ni unuturlar.

*

98

YENİ GELENLER HEMEN AL-FAYOUM
KABI-

le seflerinin huzuruna çıkarıldılar. Delikanlı gördüklerine
inanmakta güçlük çekiyordu: Birkaç hurma ağacıyla

çevri-

li bir kuyunun (bir tarih kitabında okuduğu bir betimle-

meye göre) yerine, Vaha'nin herhangi bir Ispanyol

köyün-

den çok daha büyük olduğunu görüyordu. Vaha'da üç

yüz

kuyu, elli bin hurma ağacı ve hurma ağaçlarının arasına

dağılmış çok sayıda çadır vardı.

- Sanki Bin Bir Gece, dedi, Simyacıyı hemen

görmek

için sabırsızlanan İngiliz.

Çevrelerini hemen çocuklar sardı: Binek

hayvanları-

na, develere, gelen insanlara merakla bakıyorlardı.

Erkek-

ler, gelenlerin savaş işaretleri görüp görmediklerini

öğren-

mek istiyorlar; kadınlar ise tüccarların getirdiği kumaş ve

değerli taşlar için çekiciydiler. Çölün sessizliği aralık

uzak bir hayâl gibiydi; herkes, sanki ruhlar dünyasından

ayrılıp insanların dünyasına gelmiş gibi, durmadan konu-

şuyor, gülüyor ve gırtlak paralıyordu İnsanlar neseli ve

mutluydular.

Deveci, önceki gece alınan önlemlere karşın,

sakinleri-

nin çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluştuğu için, çölde

vahaların her zaman tarafsız topraklar sayıldığını

açıkladı

delikanlıya. Eki taraim da kendi vahaları vardı; bu

nedenle

çöün kumlarında birbirlerini bogazlayan savacılar, birer

şiginak saydıkları vahaların huzurunu bozmuyorlardı.

Kervan bası, biraz güç de olsa adamlarını ve

yolcuı

bir araya toplayıp kendilerine bilgi verdi. Kabileler arasin-

daki savaş bitinceye kadar burada kalacaklardı. Yolcular,

ziyaretçi olarak Vaha şaktiennin çadırlarına konuk edile-

cekler, kendilerine en İyi ye. ier verilecekti. Geleneksel

ko-

9

9

nukseverliğin yasası böyleydi. Sonra, aralarında kendi

nö-

betçileri de olmak üzere herkesin, silahlarını kabile reisle-

rinin görevlendirdiği adamlara teslim etmelerini istedi.

- Savaşın kuralları böyle, diye açıkladı. Böylece

mu-

haripler, vahalari siginak olarak kullanamazlar.

ingiliz'in, ceket cebinden krom kapli bir tabanca

çi-

kartip silahları toplamakla görevli adama teslim ettiğini

gören delikanlinin saskinlikten agzi açık kaldı.

- Tabancayla ne isiniz var? diye sordu delikanli.

- insanların kararsız kalmamaları konusunda

bana

yardımcı olması için, dedi. Arayışı sona ermiş olduğu için

mutluydu.

Delikanliya gelince, o hazinesini düşünüyordu.

Haya-

line yaklaştıkça, işler daha güçleşiyordu. Yaslı kralın

'ace-

mi talihi' adını verdiği şey artık olmuyordu. Simdi, kendi

Kisisel Menkibe'sinin pesine düşmüş kimse için direktme

ve

cesaret sinavının söz konusu olduğunu biliyordu. Bu ne-

denle acele etmemeli, sabırsızlık göstermemeliydi.

Yoksa

Tanrı'nın yoluna dizdiği Isaretleri göremeyebilirdi.

'Onları yoluma Tanrı dizdi,' diye düşündü, kendi

kendine sasarak. Simdiye kadar, isaretleri bu dünyaya ait

birşeyler olarak görmüştü. Yemek yemek ya da uyumak

gibi, ask ya da iş aramaya çıkmak gibi. Ama bunun,

kendi-

sine yapmasi gerekeni göstermek için Tann'nm

kullandigi

bir dil olabilecegini hiç düşünmemisti.

'Sabirsiz olma,* diye tekrarladi, kendi kendine.

"Deve-

cinin dedigi gibi, yemek zamani gelince yemegi ye. Yürü-

me zamani gelince yürü.'

Ilk gün, aralarinda îngiîiz de olmak üzere,

yorgunluga

teslim olan herkes uyudu. Delikanli, asagi yukari kendi

yasinda bes çocukla birlikte biraz uzaktaki bir çadırdaki ka-

liyordu. Çöl çocuklariydi bunlar, büyük kentleri merak

ediyorlardi. Delikanli çobanlik yaptigi dönemi anlatti; In-

giliz girdigi sirada, billûrîve dükkâni serüvenini anlatmaya

baslamak üzereydi.

100

- Bütün sabah sizi aradim, dedi, arkadasini

disari çi-

kartirken. Simyacinin yerini bulmama yardimci olmalisi-

niz.

Onu ilkin kendi olanaklariyla bulmayi denediler.

Bir

Simyaci, hiç kuskusuz Vaha'nin öteki sakinlerinden daha
degisik yasiyor olmalıydı; büyük bir olasilikla çadırında
sürekli yanan bir ocak vardı. Uzun uzun. dolastiktan son-
ra, Vaha'nin onların düsündüğünden çok daha geniş
oldu-

gunu ve yüzlerce, yüzlerce çadır bulunduğunu anladılar.

- Neredeyse bütün bir günü yitirdik, dedi ingiliz,

ar-

kadasiyla birlikte Vaha'daki bir kuyunun yanına oturur-
ken.

- Sormak belki daha iyi olur, dedi delikanli.

Ingiliz, Al-Fayoum'da oldugunu kimseye belli
etme-

mek istiyordu, bu nedenle karar veremedi. Sonunda, bo-
yun egdi ve Arapçayı kendisinden daha iyi konusan deli-
kanlıdan gerekeni yapmasını istedi. Delikanli, bunun üze-
rine, koyun derisinden tulumunu doldurmak için kuyuya
gelen bir kadına yaklasti.

- Aksam serifleriniz hayirli olsun ya hatun! Bu

vaha-

da yasayan bir Simyaci var, nerede oturduğunu
öğrenmek
isterdim, dedi.

Kadin böyle birini hiç duymadığını söyledi ve
hemen

uzaklasti. Bununla birlikte, siyah giysiler giymis kadınlarla

konusmaya kalkismamasi konusunda da uyardi

delikanli-

yi, çünkü evli kadınlardı bunlar. Geleneye saygi

göstermek

zorunluydu.

İngiliz büyük bir hayal kırıklığına uğramisti.

Demek

bu yolculugu bosu bosuna yapmisti. Arkadasi da

üzülmüs-

tü bu duruma. İngiliz de kendi Kisisel Menkibe'sinin pe-

sinden gidiyordu. Ve bir İnsan bunu yapıyorsa, bütün Ev-

ren, onun aradigini bulmasına yardımcı olmak ister:

Böyle

söylemisti yasli kral. Onun yanılması olanaksizdi.

- Simdiye kadar burada simyacılardan söz

edildigini

hiç duymadım, dedi delikanli. Yoksa size yardımcı

olmak

Isterdim.

ingiliz'in gözleri parladi.

- Elbette öyle, diye haykirdi. Belki de burada

bir simyacinin kim oldugunu bilmiyordu. Siz, köyde has
taliklari kimin iyilestirdigini sorun en iyisi.

Siyah giyinmis birkaç kadın su çekmek için

kuyuyj

geldiler, ama İngiliz'in üstelemesine karsin delikanli

onlar-

la konusmadi. Sonunda bir erkek geldi.

- Köyde hastaliklari iyi eden birini taniyor

musu-

nuz? diye sordu ona delikanli.

-.Bütün hastaliklari Allah iyi eder, diye yanitladi

adam. Bu yabancılardan açıkça korkmustu. Siz ikiniz bü-
yücü ariyorsunuz.

Ve Kur'an'dan birkaç ayet okuduktan sonra

yoluna

gitti.

Bir baska adam geldi. Daha yasliydi, elinde

sadece kü-

çük bir kova vardi. Delikanli ona da ayni soruyu sordu.

- Onun gibi bir adami neden ariyorsunuz? diye

sor-

du Arap, yanit olarak.

- Çünkü suradaki dostum, bu adami tanimak

için ay-

larca yolculuk yaptı.

- Bu adam eger Vaha'da yasiyorsa, çok güçlü

biri ol-

mali, dedi yasli adam biraz düşündükten sonra. Kabile

sef-

leri bile canlarının istedigı zaman göremezler onu. Böyle

bir şeyi onun istemesi gerekir. Siz iyisi mi savasin sona

er-

mesini bekleyin ve kervanla birlikte yolunuza gidin. Va-

ha'nin hayatına girmeye çalışmayın, diye bağladı konuş-

masını, yanlarından ayrılırken.

Ama İngiliz'in etekleri zil çalmaya başladı.

Demek ki

iyi iz üzerindeydiler.

Bu sırada bir genç kız görüldü, siyah giysi

giyinme-

misti. Omzunda bir testi taşıyordu ve basının çevresinde

bir peçe vardı, ama yüzü açıktı. Delikanlı, Simyacıyı sor-

mak üzere yanına yaklaştı.

O wda zaman durmuş gibi oldu; sanki Evrenin

Ru-

hu, delikanlının önünde bütün gücüyle ortaya çıkıyormuş

gibiydi.

Kizin siyah gözlerini, gülümseme ile susma
arasında
karar veremeyen dudaklarını görünce, dünyanın
konustu-
gu ve yeryüzünün bütün yaratıklarının yürekleriyle anla-
diklari dilin, en temel ve en yüce bölümünü anladı deli-
kanlı. Ve Ask'ti bunun adı, insanlardan da çölden de
daha
eskiydi, tıpkı kuyunun yanında bu iki bakisin buluşması
benzeri, iki bakisin buluştuğu her yerde, her zaman aynı
güçle ortaya çıkardı. Dudaklar sonunda gülümsemeye
ka-
rar verdiler, ve bir isaretti bu, bütün ömrü boyunca bilme-
den beklediği, kitaplarda, koyunların yanında, kristallerde
ve çölün sessizliğinde aramış olduğu isaretti.

Evrenin Saf Dili'ydi bu, herhangi bir açıklamaya
ge-
reksinimi yoktu, çünkü Evren'in sonsuz zamanda yoluna
devam etmek için hiçbir açıklamaya gereksinimi yoktu.
Delikanlı o anda, hayatının kadınının karsısında
olduğunu
ve kizin da hiçbir söze gereksinim duymadan bunu

bildigi-

ni biliyordu. Anababasi, anababasının anababasi, biriyle

evlenmeden önce ona kur yapmak, nisanlanmak, onu

tani-

mak ve para sahibi olmak gerektiğini söyleseler de, deli-

kanlı dünyada en çok bundan emindi. Bunun tersini

söyle-

yenler, evrensel dilden habersiz kimselerdi. Çünkü bu dili

bilen biri, ister çölün ortasında ya da Ister büyük kentlerin

göbeğinde olsun, dünyada her zaman bir baskasını

bekle-

mekte olan biri bulunduğunu kolayca anlayabilir. Ve bu

iki insan karşılasınca ve gözleri buluşunca, bütün geçmiş

ve bütün gelecek artık bütün önemini yitirir, yalnızca o

an, ve gökkubbe altında her şeyin aynı El tarafından

yazıl-

dığı gerçekliği vardır, bu inanılmaz gerçek vardır. Ask'i

yaratan ve çalışan, dinlenen ve güneş ışığı altında

hazineler

arayan her kimse için seviyecek birini yaratmış olan El.

Çünkü, böyle olmasaydı, insan soyunun hayallerinin hiç-

bir anlamı olmazdı.

'Mektup,' dedi kendi kendine.

Oturmakta olan İngiliz yerinden kalktı ve

arkadasini

sarsti.

- Haydi! Sorun ona!

Delikanli genç kiza yaklasti. Kiz yeniden
gülümsedi.

Delikanli da gülümsedi.

- Adin ne senin? diye sordu delikanli.

- Benim adim Fatima, diye yanitladi, gözlerini
indi-

rerek.

- Geldigim ülkedeki bazi kadinların adi da
böyledir.

- Peygamberin kizinin adidir, dedi Fatima.

Mücahit-

lerimiz götürdüler oraya.

Güzel kiz, mücahitlerden gururla söz ediyordu.

Yan-

larinda duran Ingiliz ısrar ediyordu. Bunun üzerine deli-
kanli, genç kiza bütün hastalıkları iyi eden bîr adam tanı-
yip tanımadigini sordu.

- Dünyanın gizlerini bilen bir adam. Çölün
cinleriy-

le konusuyor, dedi genç kiz.

Cinler, İyilik ve Kötülük perileriydiler. Ve genç kiz

eliyle güney yönünü gösterdi, bu tuhaf adam o tarafta

otu-

ruyordu.

Sonra testisini doldurup uzaklasti. Ingiliz de

Simyaci-

yi aramak için uzaklasti. Delikanli uzun süre kuyunun ya-

ninda oturdu ve gündogusu rüzgârının kendi yüzünde bir

gün bu kadının kokusunu bıraktigini ve bu kadının yasa-

digini bile bilmeden onu sevmis oldugunu düşündü. Ve

bu

kadına duyduğu ask ona dünyanın bütün gizlerini

açacak-

ti.

trlesi gün genç kızı beklemek için kuyuya gitti deli-

kanli. Orada Ingiliz'i bulunca sasirdi: İlk kez çölü seyredi-

yordu.

- Bütün ikindi, bütün akşam bekledim, dedi ingiliz,

Ilk yaldizlar dogarken geldi. Kendisine ne aradigimi

söyle-

dim. Bana kursunu, altına dönüştürüp dönüştürmedigimi

sordu. Ben de tam olarak iste bunu öğrenmek istedigimi

söyledim. Bunun üzerine denememi söyledi. 'Git de-

ne!'den baska bir sey söylemedi bana.

Delikanli agzini açmadi. Demek ki, İngiliz
çoktandır
bildigi bir şeyi öğrenme^ için tepmisti bunca yolu. Ve bu-
nun benzeri bir şey öğrenmek için, kendisinin de yasli
kra-

la alti koyun vermis oldugunu animsadi.

- Öyleyse deneyin, dedi İngiliz'e. t

- Ben de onu yapacagim. Ise hemen koyulacagim.

İngiliz ayrildiktan az sonra, Fatima su doldurmak
için
kuyuya geldi.

- Sana tek bir şey söylemek için geldim, dedi

delikan-

li, genç kiza. Benim karim olmani istiyorum. Seni seviyo-
rum.

Genç kız testiyi tasirdi.

- Seni her gün burada bekleyecegim, diye

konusmasi-

ni sürdürdü delikanli. Piramitlerin yakininda bulunan bir
hazineyi aramak için bütün çölü geçtim. Savas benim için
tam bir talihsizlikti. Ayni savas simdi benim için bîr talih,
Çünkü burada senin yaninda kaliyorum.

- Savas bir gün bitecek, dedi genç kız.

Delikanli Vaha'daki hurma ağaçlarına bakti.

oban-

lik yapmisti. Burada da koyunlar vardi. Hazineden daha
önemliydi Fatima.

- Muharipler kendi hazinelerini ariyorlar, dedi

genç

kiz, sanki onun düşüncelerini kesfetmis gibi. Ve öl

kadin-

lari muhariplerinden gurur duyuyorlar.

Sonra, testisini yeniden doldurup oradan
uzaklasti.

Delikanli her gün kuyuya gidip Fatima'nın
gelmesini

bekliyordu. Fatima'ya çobanlik hayatini, kralla rastlasma-
sini, kristal dükkânini anlatti. Dost oldular ve birlikte an-
cak on bes dakika geçiriyor olmalarina karsin, bu süreyi
günün geri kalan bölümünden çok daha uzun buluyordu.

Neredeyse bir aya yakindir Vaha'daydilar. Kervan
Ba-

si bir p-ün herkesi toplantiya agirdi.

- Savasin ne zaman bitecegini bilm^ uz ve
tekrar

yola ikmamiz olanaksiz, dedi. Savas kuskusuz daha
uzun

süre devam edecek, belki de yıllarca. İki taraf da, cesur
ve

10

5

kahraman muhاریlerle dolu ve iki ordu da savasmaktan
gurur duyuyor. Bu iyiler ile kötüler arasındaki bir savaş
değil. Aynı iktidarı ele geçirmek isteyen güçler arasındaki
bir savaş bu ve böyle bir savasta Allah iki tarafın da
yanın-
dadır.

İnsanlar dağıldılar. Delikanlı o akşam Fatıma'yı
tek-
rar gördü ve ona toplantıda söylenenleri aktardı.

- İkinci görüşmemizde, dedi genç kız, bana
askından
söz ettin. Daha sonra bana 'Evrenin Dili gibi, Evrenin Ru-
hu gibi çok güzel şeyler öğrettin. Ve bunlar, azar azar
beni
senin parçan haline getirdiler.

Delikanlı onun sesini dinliyor ve bu sesi, hurma
ağaç-
larının yapraklarından esen rüzgârın hisirtisinden çok

da-

ha güzel buluyordu.

- Seni beklemek için kuyuya çok erken geldim.

Çok

bekledim. Geçmişimi, gelenegi, erkeklerin çöl

kadınlarının

nasıl davranmalarını istediklerini anımsayamıyorum. Kü-

çükken, çölün bir gün bana hayatımın en güzel

armagani-

ni vereceğini hayal ederdim. Ve bu armagan verildi şimdi

bana, bu armagan sensin.

Delikanlı genç kızın elini tutmak istedi. Ama

Fatima

testinin kulplarından tutuyordu.

- Bana düşlerini, yaslı krali ve hazîneyi anlattın.

Ba-

na isaretlerden söz ettin. İşte bu yüzden hiçbir şeyden

korkmuyorum, çünkü seni bana bu isaretler getirdiler.

Se-

nin de sık sık tekrarladığın gibi, ben senin düşlerinin ve

Kisisel Menkibe'nin bir parçasıyım. Aynı sebepten dolayı,

senin, aramaya geldiğin şeyin doğrultusunda yolunu sür-

dürmeni istiyorum. Savaşın bitmesini beklemen gereki-

yorsa çok iyi. Ama daha erken gitmek zorundaysan, öy-

leyse Menkibe'nin yoluna git. Kumullar rüzgârın etkisiyle

degisirler, ama çöl hep ayni kalir. Askimiz da böyle olacak.

- Mektup, dedi genç kiz bir kez daha. Ben, senin Menkibe'nin bir parçasıysam bir gün geri döneceksin.

106

Delikanli, genç kizin yanindan ayrilirken üzgündü. Simdiye kadar tanimis oldugu insanlari düşünüyordu. Evli olan çobanlar, kirlarda dolasmalari gerektigi konusunda karilarini inandirmakta çokça güçlük çekiyorlardi. Ask, sevilen nesnenin yaninda bulunmayi zorunlu kiliyordu.

Ertesi gün, Fatima'ya bunlardan söz etti Delikanli.

- Çöl bizden erkeklerimizi aliyor, dedi Fatima, ve her zaman geri getirmiyor onlari. Buna alismak zorundayiz. Artik onlar, yagmur yagdirmadan geçen bulutlarda, taslarin arasina gizlenen hayvanlarda, topraktan fiskiran cömert suda bulunuyorlar. Artik onlar her seyin bir parçası oldular, Evrenin Ruhu oldular. Gidenlerin kimileri geri dönüyorlar. O zaman öteki kadinlar mutlu oluyorlar, Çünkü kendi bekledikleri erkekler de günün birinde geri dönebilirler. Eskiden bu kadinlara bakar ve onlarin mutluluklarini kiskanirdim. Simdi benim de bekleyecek bir erkeğim olacak. Ben bir çöl kadiniyim ve bundan gurur duyuyorum, istiyorum ki benim erkeğim de kumullarin yer-

lerini degistiren rüzgâr gibi özgürce dolassin. Istiyorum ki onu bulutlarda, hayvanlarda ve suda görebileyim.

Delikanli Ingiliz'in yanma gitti. Ona Fatima'dan söz etmek istiyordu. Ingiliz'in, çadırinin yanina küçük bir ocak yapmis oldugunu görünce sasımamazlik etmedi.

Tu-

haf bir ocakti, üzerinde saydam bir sise vardi. Ingiliz atesi odunla besliyor ve çölü gözlemliyordu. Gözleri, kitap okumaya daldigi zamankilerden sanki daha pariltiliydi.

- Çalışmanın bu ilk evresi, dedi. Karisik kükürtü saf-

lastirmam gerekiyor. Ve bunu gerçeklestirmek için, basari-

sizliga ugramaktan korkmamak zorundayim.

Basarisizliga

ugramak korkusu, simdiye kadar Büyük Yapit'a girisme-me hep engel oldu. On yıl önce baslamam gereken seye

ancak simdi baslayabiliyorum. Ama yirmi yıl beklemis olduğum için de mutluyum.

Ve çöle bakarak atesi kotarmayi sürdürdü.

Delikanli,

çöl, batan güneşin pembe rengini alincaya kadar bir süre onun yanında kaldı. Sessizligin, sorularini yanıtlayabilip

bilemeyeceğini anlamak için çöle dalmak istedi, dayanılmaz bir istekti bu.

Vaha'mın humma ağaçlarını gözden yitirmeden bir
sü-

re amaçsızca yürüdü. Rüzgârı dinliyor, ayaklarının
altında

Çakıl taşlarını hissediyordu. Kimi zaman, bir kavki buluyordu ve bu çölün, çok eski çağlarda büyük bir deniz olduğunu biliyordu. Büyük bir tasın üzerine oturdu ve kendisini karsısında duran ufkun büyümesine bıraktı. Askı, ona bir sahip olma düşüncesi katmaksızın düşünemiyordu.

Ama Fatima bir çöl kadınıydı. Bir şey onun anlamasına yardımcı olabilecekse, bu da kuskusuz çöldü.

Basının üstünde bir jeyin kimildadığını
hissedinceye

kadar, orada hiçbir şey düşünmeksizin öyle kaldı.

Gökyü-

züne bakınca, gökyüzünün enginlerinde uçan iki atmaca
gördü.

Yırtıcı kuşlara ve. uçarken çizdikleri şekillere
dikkatle

baktı. Bunlar görünüşte düzensiz çizgilerdi, ama onun
için

gene de bir anlamları vardı. Ne var ki anlamlarını

çözemi-

yordu. Bunun üzerine kusların hareketlerini gözleriyle iz-

lemeye karar verdi; böylelikle, belki de bir mesaj

okuyabi-

lirdi. Belki de çöl kendisine sahip olmayı gerektirmeyen

aski açıklayabilirdi.

Uykusunun geldiğini hissetti. Ama yüreği ondan

uyu-

mamasını istedi; oysa tam tersine kendini bırakması

gere-

kiyordu.

- İşte Evrenin Dili'ni kavriyorum, dedi ve bu

dünya-

da her şeyin bir anlamı var, atmacaların uçuşuna

varıncaya

kadar. Bir kadına duyduğu ask için, içinde derin bir min-

net hissetti, insan sevince/ diye düşündü, "nesneler daha

çok anlam kazanıyor.*

• Birden, atmacalardan biri, ötekine saldırmak için

pike

yaptı. O anda delikanlının gözünün önünde ani ve kısa

bir

görüntü belirdi- S.'ahlı bir birlik, elde kılıç Vaha'yi isgal

ediyordu. Görüntü hemen yok oldu, ama bıraktığı etki

^ok canlıydı. Sfi^plardan söz edildiğini duymuş ve birkaç

serap görmüştü: Çölün kumlarında somutlaşan

arzulardı

108

bunlar. Ne var ki, hiç kuskusuz bir ordunun Vaha'yi ele geçirdigini de görmek istememisti.

Bunlari unutmak ve tekrar düşünceye dalmak istedi;
yeniden pembe asiboyasi çöle ve taslara yöneltmek istedi
zihnini. Ama yüregindeki bir sey rahat birakmiyordu onu.

"Her zaman isaretleri izle," demisti yasli kral.
Fati-
ma'yi düşündü. Sonra gördüğü görüntüyü animsadi ve bu-
nun gerçeklikten pek uzak olmadigini sezdi.

içini sar w boguntudan kurtulmaya çalışti. Ayaga kal-
kip hurma ağaçlarına dogru yürüdü. Bir kez daha, nesnele-
rin çoğul dilini anliyordu: Simdi, Vaha tehlikeyi simgeler-
ken çöl güvenligi temsil ediyordu.

Deveci, bir hurma agacinin dibine oturmus,
günesin

batisini seyrediyordu.

Delikanlinin bir kumulun arkasından çıkarak
geldiği-

ni gördü.

- Bir ordu yaklaşıyor, dedi delikanlı. Bir görüntü
gördüm.

- Çöl, insanların yüregini hayallerle doldurur,
diye
yanıtladı deveci.

Ama delikanlı ona atmacaları anlattı:

Atmacaların

uçuşunu izlerken birden Evrenin Dili'ne dalmıştı.

Deveci hiçbir karşılık vermedi; delikanlinin
kendisine
anlattığı şeyi wliyordu. Herhangi bir şeyin, yeryüzünde,
her şeyin yaşamını anlatabileceğini biliyordu. Bir kitabın
herhangi bir sayfasını açarak, birinin elini inceleyerek, ya
da kusların uçuşuna bakarak, ya da kâğıt falı açarak, ya
da

bir başka yöntemle, o anda yaşamakta olduğumuz
dene-

yimle bir ilişki kurabiliriz hepimiz. Aslında, nesneler ken-
diliklerin4en hiçbir şey açınlamazlar; insanlar bu
nesneleri

gözlemleyerek, Evrenin Ruhu'nu anlama yöntemini

kesfe-

debilirler.

Çöl, Evrenin Ruhunu kolayca anlayabilmeleri

saye-

sinde hayatlarını kazanan insanlarla doluydu. Kâhin adı

veriliyordu bunlara; ve kâhinler, kadınlar ve yaşlılardan

10

9

korkarlardı. Savaşçılar bunlara pek ender danışarlardı,

çün-

kü insanın ne zaman öleceğini önceden bilerek savaşa

git-

mesi olanaksızdır. Savaşçılar, savastan haz almayı,

bilinme-

yen bir şeyden heyecan duymayı yeglerler; gelecek

Allah

tarafından yazılmıştır ve Allah ne yazarsa yazsın,

insanla-

rın iyiliği içindir. Bu nedenle, savaşçılar yalnızca simdiki

zamanda yaşıyorlardı, çünkü simdiki zaman

beklenmedi

olaylarla doluydu ve bir yığın şeye dikkat etmek zorun-

daydilar: Düsmanın kihci neredeydi, ati neredeydi, ölüm-
den kurtulmak için hangi vurusu yapmalıydılar?

Deveci bir savaşçı değildi ve şimdiye kadar
kâhinlere

danistigi olmustu. Aralarından çoğu kendisine doğru sey-
ler söylemişlerdi,* kimileri de yanlış seyler söylemişti. Bir
gün en yaslı (ve en ürkütücü) kâhin, deveciye neden bu
ka-

dar gelecekle ilgilendiğini sormuştu.

- Birseyler yapabilmek için, diye yanıtlamıştı
deveci.

Ve olmasını istemediğim şeyleri tersine çevirmek için.

- O zaman bu senin geleceğin olmaz ki, diye
yanıtladı
di kâhin.

- Ama belki de olacıklara kendimi hazırlamak
için
geleceği öğrenmek istiyorum. .

- Bunlar İyi şeylerse hoş bir sürpriz olacaklar,
dedi

kâhin. Kötü şeylerse daha gerçekleşmeden acı
çekeceksin.

- Bir erkek olduğum için geleceği öğrenmek
istiyo-
rum, dedi bunun üzerine deveci. Ve erkekler

geleceklerine

bagli yasarlar.

Kâhin bir süre konusmadan durdu. Degnek

falincia

uzmanlasmisti. Yere attigi degneklerin durus biçimlerine

göre yorum yapıyordu. Ama o gün degneklerini kullan-

madi. Bir beze sarip cebine koydu.

- İnsanların geleceğini okuyarak hayatimi

kazaniyo-

rum, dedi. Degnek gizbilimini tanıyorum ve her şeyin ya-

zili olduğu mekâna girmek için onlardan yararlanmayı bi-

liyorum. Orada geçmişi okuyabilirim, unutulmuş olanları

keşfedebilirim ve simdinin işaretlerini anlayabilirim. İn-

sanlar bana danışmaya geldikleri zaman, geleceği

okumam:

110

Onu sezerim. Çünkü gelecek Tanrı'ya aittir ve yalnızca

O

açınlar geleceği ve yalnızca olağanüstü durumlarda.

Gele-

ceği nasıl seziyorum? Simdinin İşaretleri sayesinde.

Gizin

kökü simdidedir; şimdiye dikkat edecek olursan, onu iyi-

lestirebilirsin. Ve simdiyi iyilestirebilirsen, daha sonra gelecek olan da iyi olacaktır. Gelecegi unut ve hayatının her gününü Seriat'in kurallarına uygun olarak ve Tanrı'nın evlatlarına bahsettiği inayete güvenerek yasa. Her gün kendi siyle birlikte Ebediyeti getirir.

Deveci, Tanrı'nın geleceği görmeye izin verdiği olaga-nüstü durumların neler olduğunu öğrenmek istedi:

- Kendisi bizzat onu açınladığı zaman. Ve Tanrı geleceği pek ender açınlar ve bunu bir tek gerekçe için yapar: Degismek üzere yazılmış bîr gelecek söz konusu olduğu zam w.

Tanrı delikanliya bir geleceği göstermiş,' diye düşün-
dü deveci. Çünkü delikanlinin kendisine vasıta olmasını is-tiyordu.

- Kabile reislerinin yanına git, dedi deveci.

Onlara

yaklasan savaşçıları anlat.

- Benimle alay edecekler.
- Bunlar öl insanlarıdır. Çöl insanları

isaretlere

alıskındır.

- Öyleyse durumu biliyor olmalılar.
- Kafalarına takmazlar bunu. Allah'ın

kendilerine

bildirmek istediğı bir şeyden haberdar olmaları gerektiğinde, birinin gelip kendilerine haber vereceğine inanırlar.

İs-

te bugün, bu elçi sensin.

Delikanlı Fatıma'yi düşündü. Ve kabile reislerinin

ya-

nma gitmeye karar verdi.

Vaha'nın ortasına kurulmuş kocaman beyaz

çadırın

kapisinde nöbet tutan muhafıza:

- ölden bir haber getiriyorum. Reislerle

konusmak

istiyorum, dedi.

Muhafiz yanitlamadi onu. adira girip uzun süre
kal-
di orada. Sonra beyaz ve altin sarisi giysiler giyinmis
genç
bir Arap'la birlikte disari ikti. Delikanli, oria görmüs ol-
dugu seyleri anlatti. Arap, ona beklemesini söyleyip
adira
girdi.

Gece oldu. Bu arada Araplar, bir yigin tüccar
adira
girip ikti. Yavas yavas ocaklar söndü ve Vaha öl kadar
sessizlesti. Yalnizca büyük adirin isigi yaniyordu. Deli-
kanli, bu süre içinde hep Fatima'yi düsündü; ögleden
son-

ra yaptiklari konusmayi hâlâ anlamis degildi.

Sonunda birkaç saat bekledikten sonra muhafiz,
deli-

kanliyi içeri aldı.

Gördüğü karsisinda heyecanlandi delikanli. ölün
or-

tasinda böyle bir adirin olabilecegini hiç düsünmemisti.

Yer, simdiye kadar üzerinde yürümedigi güzellikte en gü-

zel halilarla kapliydi; yukariya, iclerinde yanan mumlar
bulunan, parlak ve islemeli madenden avizeler asilmisti.
Bol islemeli ipek yastiklara yaslanmis kabile reisleri çadi-
rin gerisinde yarim daire halinde oturuyorlardi. Hizmetçi-
ler lezzetli yiyeceklerle dolu gümüs tepsilerle gidip geli-
yor, çay sunuyorlardi. Baska hizmetçiler nargilelerin ates-
lerini tazeliyorlardi. Havaya pek hos bir tütün kokusu ya-
yiliyordu.

Sekiz kabile reisi vardi, bunlarin hangisinin en
büyük
oldugunu hemen anladi. Beyaz ve altin rengi bir giysi
giy-
mis olan Arap, yarim dairenin ortasina oturmustu. Onun
yaninda, biraz önce konusmus oldugu genç yer almisti.

- Mesajdan söz eden yabancı kim? diye sordu
reisler-
den biri delikanliya bakarak.

- Benim.

Ve gördüğü seyleri anlatti delikanli.

- Bizim burada kaç kusaktir yasadigimizi bildigi
hal-
de, çöl böyle bir seyi bir yabanciya neden söylesin? dedi
bir baska kabile reisi.

- Çünkü benim gözlerim henüz çöle alismadi,
bu ne-
denle alismis gözlerin göremeyecegi seyleri ben
görebili-
rim.

'Ayrıca ben Evrenin Ruhunun ne olduğunu
biliyo-
rum,' diye düşündü. Ama Araplar böyle seylere
inanmadi-
gi için bunu eklemeli sözlerine.

- Vah! tarafsiz bir yerdir. Hiç kimse saldırmaz
bir
vahaya, dedi üçüncü bir reis.

- Ben yalnızca gördüğümü söylüyorum. Bana
inan-
mak istemiyorsanız bir şey yapmazsınız.

Çadırda birden büyük bir sessizlik çöktü,
ardından
atesli bir tartışma başladı. Delikanlinin anlamadığı bir
Arap lehçesi konuşuyorlardı, ama delikanlı dışarı
çıkma-
ya kalkınca, muhafız kendisine engel oldu. Bunun üzerine
korkmaya başladı; işaretler bir şeylerin yolunda
gitmediği-

ni söylüyordu ona. Bu olayi deveciyle konustuguna pis-
man oldu.

Birden, ortada oturan yasli adam belli belirsiz
gülüm-
sedi. Bunu gören delikanlinin içi rahat etti. Yasli adam
tar-
tismaya katilmamis ve henüz bir sey söylememisti. Ama
Evrenin Dili'ne artık alismis olan delikanli çadırdaki
dolase
barış titresimini hissedebiliyordu. Sezgisi ona gelmekle
iyi
ettigini söylüyordu.

Tartisma sona erdi. Yasli adamin konusmasini
dinle-
mek için herkes sustu. Sonra yasli adam, yabanciya
döndü.

Simdi yüzünde soguk ve kibirli bir ifade vardi.

- Bundan iki bin yıl önce, uzak bir ülkede,
döslere
inanan bir adami kuyuya attilar ve onu esir gibi sattilar.
Bizim ülkenin tüccarlari onu satin aldilar ve Misir'a götür-
düler. Ve hepimiz Biliyoruz ki döslere inanan kimse onlan
yorumlamasini da bilir.'

cAma her zaman gerçeklestii meyi basaramaz
onlari,5
diye düşündü delikanli, yasli Çingene kadini

animsayarak.

- Firavun'un gördüğü ciliz inekler ve semiz

inekler

düşü sayesinde, bu adam Misir'i kitlikten kurtardı. Adı

_ 'Tevrat'ın Tekvin bölümünün 37-50 babUri Arasında

anlauUn Yusuf'un öyküsü. (Çe\)

Simyaci

113/8

Yusuftu bu adamin. Bir yabancı ülkede senin gibi o da

ya-

banciydi ve asagi yukari senin yasindaydi.

Sessizlik uzadi. Yasli adamin bakisi soguktu.

- Her zaman Geleneg e uyariz biz, diye sözlerini

sür-

dürdü yasli adam. Gelenek Misir'i açlıktan kurtardı o za-

man ve halkini bütün halkların en zengini yaptı. İnsanla-

rin çölü nasıl geçeceklerini ve kızlarını nasıl

evlendirecek-

lerini Gelenek öğretir. Gelenek, bir vahanin tarafsız

bölge

oldugunu söyler, çünkü iki tarafın da kendi vahaları

vardır

ve bu yüzden iki taraf da savunmasızdır.

Yasli adam konusurken kimse agzini açip tek
sözcük
söylemedi.

Ama Gelenek bize çölün mesajlarına inanmamizi
da
söyler. Bildigimiz her seyi bize çöl öğretmistir.

Yasli adamin isareti üzerine bütün Araplar ayaga
kalktilar. Toplanti sona ermisti. Nargileler söndürüldü ve
muhafizlar yerlerine geçtiler. Delikanli gitmeye hazirlani-
yordu, ama yasli adam yeniden konusmaya basladi:

- Yarın, Vaha sinirlari içinde kimsenin silah
tasiya-
mayacagini buyuran anlasmai bozacagiz. Gün
boyunca
düsmani bekleyecegiz. Günes, batinca adamlar
silahlarini
bana teslim edecekler. Öldürülen her düşman İçin bir
altın
lira alacaksın.

Ama savasa girmeden silahlar çıkartılmayacak.
Silah-
lar çöl gibi nazlidirlar; gereksiz yere çıkartacak olursak
da-
ha sonra gerektiği zaman ates almazlar. Silahlar yarin
kul-
lanılmayacak olursa en azından biri kullanılacak

demektir:

Sana karsi.

114

DELIKANLI ÇADIRDAN DISARI

ÇIKTIGINDA

vaha dolunayla yikaniyordu. Kendi çadırına gitmek için yirmi dakika yürütmesi gerekiyordu.

Tanik olduğu seyler tedirgin etmisti onu. Evrenin

Ru-

hu'na dalmisti ve bunun badelini kendi hayatiyla ödeyebilirdi. Büyük bir kumar oynamisti. Ama Kisisel Menke'sinin pesine düsmek için koyunlarım sattigi zaman da büyük bir tehlikeyi göze almisti. Ve devecinin dedigi gibi, yarin ölmek baska bir gün ölmekten daha uygun olurdu. Her gün, yasamak ya da ölmek içindi. Her sey yalnızca tek bir sözcüğe bagliydi: "Mektup."

Sessizce ilerledi. Hiçbir seye pisman degildi. Yarin ölecekse, Tanri onun geleceğini degistirmek istemedigi için

ölecekti. Ama bogazi geçtikten sonra, billûriye dükkânında çalistikten sonra, çölü ve Fatima'nın gözlerini tanidiktan sonra da ölebilirdi. Uzun zaman önce, ülkesinden ayrildigindan bu yana, her gününü yogun bir sekilde yasa-

misti. Ertesi gün ölecek olursa gözleri açık gitmezdi, çünkü gözleri öteki çobanların gözlerinden çok daha fazlasını görmüştü ve bundan gurur duyuyordu.

Birden bir gürleme duydu ve görülmemiş siddette esen bir rüzgârın etkisiyle ansizin yere yuvarlandı.

Çevreyi, neredeyse ay ışığını örten bir toz bulutu kapladı.

Karsisinde dev boyutlu bir kir at ürktü. Bir kışnemeye saha kalktı.

Olan-biteni pek az görüyordu, ama toz bulutu "j^f hınca o zamana kadar duymadığı müthiş* bir korku" ka pıldı. Atın binicisi siyahlar giyinmiş bir adamdı, jale munda bir şahin vardı. Başına bir türban takmış. Ve r*w zündeki peçeden yaim/" .vA gözleri görünür .>rdü ' ~ ^ , ' b & f \ hg

bercisi olabilirdi, ama herhangi bir dünyalıdan çok daha güçlü bir kişiliği vardı.

Tuhaf süvari, eğerine asılı kavisli kocaman kılıcını ki-

nından çıkardı. Çelik, ay ışığında parıltıydı.

- Atmacaların uçuşunu yorumlamaya kim cesaret et-

ti? diye sordu. Sesi öylesine gürlledi ki, sanki Al-Fayoum*

un elli bin hurma agaci tarafından yankilandi.

- Ben cesaret ettim, dedi delikanli. Ve hemen,
iman-

sizlari kir atinin ayaklari altinda ezen Ermis Santiago Matamoros'un heykelini animsadi. Süvari, Ermis Santiago Matamoros'a benziyordu, ancak simdi durum tersineydi.

- Ben cesaret ettim, diye yineledi delikanli. Ve
basini

egerek kiliç darbesine hazirlandi. - Evrenin Ruhunu hesaba katmadiginiz için birçok insanin hayati kurtulacak.

Ne var ki, birden inmedi kiliç. Süvarinin eli agir
agir

indi ve kilicin ucu delikanlinin alnina dokundu. Kiliç öylesine keskindi ki bir damla kan belirdi.

Süvari tas gibi kimildamadan duruyordu. Delikanli
da

öyle. Aklina kaçmak bile gelmemisti. Yüreginin derinliklerinden garip bir nese yayildi içine: Kisisel Menkibe'si için ölecekti. Ve Fatima için. Uzun sözün kisasi, simgeler dogruyu söylemisti. Iste düşman ile karsi karsiya bulunuyordu ve madem ki Evrenin bir Ruhunu vardı, öyleyse ölüm

viz gelir tiris giderdi. Kisa bir süre sonra onun parçasi
ola-

cakti. Ve yarin, Düsman da onun parçasi olacakti.

Yabancı, kilicin ucunu hâlâ delikanlinin alnında
tutu-
yordu.

- Kusların uçuşunu neden yorumladın?
- Ben yalnızca kusların anlatmak istedikleri şeyi

oku-
dum. Vaha'yi kurtarmak istiyorlar. Siz ve sizinkiler, hepimiz öleceksiniz. Vaha'nin adamları sizden daha fazla.

Kilicin ucu hâlâ delikanlinin alnında duruyordu.
- Sen kim oluyorsun da Tann'nin yazdığı yazgiyi
de-
gistirmeye kalkisiyorsun?

- Allah orduları yarattı, ama O, kusları d, yarattı.
Allah bana kusların dilini öğretti. Her şey aynı bi taraf m-

116

dan yazılmıştır, dedi delikanlı, devecinin sözlerini anımsayarak.

Sonunda süvari kilicini geri çekti. Delikanlı içinde
bir
rahatlama hissetti. Ama kaçamıyordu.

- Kehânetlerine dikkat et. Bir şey yazılmışsa,
bundan

kurtulmak olanaksızdır.

- Ben sadece bir ordu gördüm, dedi delikanli. Bir

sa-

vasin sonucunu görmedim.

Süvari, delikanlinin yanitından hosnut kalmis
gibiydi.

Ama kılıcını hâlâ elinde tutuyordu.

- Bir yabana, yabancı bir ülkede ne yapıyor?

diye

sordu.

- Kisisel Menkibe'mi arıyorum. Senin
anlayabilece-

gin bir sey degil.

Süvari kılıcını kinina soktu ve omzundaki sahin
tuhaf

bir çiglık attı. Delikanli sakinlesmeye basladi.

- Cesaretini sinavdan geçirmem gerekiyordu,
dedi sü-

vari. Cesaret, Evrenin Dili'ni arayan bir kimse için en bü-
yük erdemdir.

Delikanli sasirmisti. Bu adam pek az insanin
bildigi

seylerden söz ediyordu.

- Asla gevseklik göstermemeli, çok uzaklardan
gelin-

se bile, diye sürdürdü konuşmasını. Çölü sevmek gerekir,
ama hiçbir zaman ona tamamen bel bağlamamalı.

Çünkü

çöl insanlar için bir denektasıdır: Hepsinin adımlarını his-
seder ve dalga geçeni öldürür.

Sözleri, yasli kralın sözlerini andırıyordu.

- Savaşçılar gelirse ve basın günes battıktan

sonra hâ-

lâ yerinde duruyorsa beni görmeye gel, dedi süvari.

Biraz önce kilici tutan el bir kurbacı kavrıdı. At

yeni-

den sahlınarak bir toz bulutu kaldırdı.

- Nerede oturuyorsunuz? diye haykırdı

delikanlı, sü-

vari uzaklasırken.

Kurbacı el güney yönünü isaret etti.

Delikanlı böylece Simyacı ile tanışmış oluyordu.

11

7

. ERTESİ SABAH, AL-FAYOUM HURMA

AGAÇ-

larınin ortasında İki bin silâhli adam vardı. Daha günes

ba-

sucu noktasına yükselmeden, ufukta bes yüz savaşçı

gö-

ründü. Süvariler Vaha'ya kuzeyden girdiler. Görünüşte,

sanki barışçı bir seferdi, ama silahları beyaz maslakların

al-

tına gizlemişlerdi. Ama Vaha'nın ortasında bulunan bü-

yük çadırın yanma gelince, palalarını ve tüfeklerini ortaya

çıkardılar. Ve boş çadıra saldırdılar,

Vaha'nın adamları çöl süvarilerini çembere

aldılar.

Yarım saat içinde, ortalığa dört yüz doksan dokuz ceset

dağılmıştı. Çocuklar hürmâlinin Öteki ucunda bulunuyor-

lardı ve hiçbir şey görmediler. Kadınlar çadırlarında koca-

ları için dua ediyorlardı ve onlar da hiçbir şey görmediler.

Ortalığa yayılmış cesetler olmasaydı, Vaha'nın gündelik

olagan hayatını yaşadığı söylenebilirdi.

Yalnızca bir savaşçıya dokunulmadı: Saldırganlar

bir-

liğin komutanıydı. Akşamleyin, kabile reislerinin huzu-

runa çıkartıldı. Ona, Gelenegi neden çığnediğini sordular.

Adamlarının aç ve susuz olduğunu, günlerce süren

savaş

sonunda yorgun düştüklerini ve bu yüzden yeniden

sava-

sabilmek için bir vahayı ele geçirmeye karar verdiklerini

söyledi.

Vaha'nın bas reisi savaşçılar için üzüldüğünü,
ancak
kosullar ne olursa olsun Geleneye saygi göstermek
gerekti-
gini bildirdi. Çölde değişen tek şey vardır: Rüzgâr estigi
zaman kumullar.

Sonra, bas reis, düşman reisi onur kırıcı bir ölüme
mahkûm etti. Boynu vurulmak ya da kursuna dizilmek
yerine, kuru bir hurma gövdesine asıldı adam. Cesedi çöl
rüzgârında sallanmaya bırakıldı.

118

Kabile reisi, yabancı genci toplantı yerine çağırdı
ve
ona elli altın lira verdi. Sonra bir kez daha Yusuf'un, Mi-
sir'da basına gelenleri anlattı ve delikanlıdan bundan
böyle Vaha'nın Müsaviri olmasını istedi.¹

¹ Kabile Reti, Hravun'un Yvuuf¹ a karşı davranışını

tekrarlıyor. Bk. Tevrat, Tekvin, 1:

37-45 (Çev.)

GÜNES TAMAMEN BATIP DA İLK

YILDIZLAR

çıkmağa baslayınca (Dolunay olduğı için çok pirildamıyorlardi), delikanli güney yönünde yürümeye basladi. Ve o tarafta yalnızca bir tek çadır vardı; ve oradan geçmekte olan Arapların söylediklerine bakılırsa, cinlerin istilasına uğramisti burasi. Ama delikanli orada oturup uzun süre bekledi.

Ay iyice yükselince Simyaci göründü. Omzunda iki ölü atmaca vardı.

- Ben buradayım, dedi delikanli.
- Buraya gelmemeliydiniz, diye yanıtladı

Simyaci.

Yoksa Kisisel Menkibe'niz mi buraya gelmenizi istedi?

- Kabileler arasında bir savaş vardı. Çölü geçmek olanaksızdı.

Simyaci attan indi ve kendisiyle birlikte gelmesi için delikanliya işaret etti. Sataf atıyla peri masallarını

çagristi-

ran merkez çadırın disinda, Vaha'da gördüğü Öteki

çadırla-

ra benzeyen bir çadırdi. Gözleriyle, simyacılık aletleri,

simya ocakları arastirdi, ama böyle bir şey göremedi.

Yal-

nizca birkaç kitap dizisi, bir yemek fırını ve gizemli

desen-

lerle islenmiş halılar vardı.

- Sen otur, ben çay yapacağım, dedi Simyacı. Ve

bu

atmacaları birlikte yiyeceğiz.

Delikanlı, bunların önceki gün görmüş olduğu

atma-

calar olup olmadığını düşündü, ama hiçbir şey söylemedi

bu konuda. Simyacı ateş yakmış ve bir süre sonra çadıra

ne-

fis bir et kokusu yayıldı. Nargile kokusundan da hostu bu

kokusu.

- Beni neden görmek istiyordunuz? diye sordu

deli-

kanlı.

120

- isaretler yüzünden, diye yanıtladı Simyacı.

Rüzgâr

bana senin geleceğini söyledi. Ve yardıma ihtiyacın

olacak-

mis.

- Hayır, sözünü ettiginiz ben değilim. Öteki

yaban-

ci, ingiliz. Sizi o arıyordu.

- Beni bulmadan önce başka şeyler bulması

gereke-

cek onun. Ama şimdi iyi yolda. Çöle bakmaya başladı.

-Ya ben?

- Bir şey istediğimiz zaman, düşümüzü

gerçekleştir-

memiz için bütün Evren işbirliği yapar, dedi Simyacı,

yaslı

kralın sözlerini tekrarlayarak.

Delikanlı anladı. Demek ki, onu Kisisel

Menkibe'sine

götürmek için bir baskısı çıkmıştı yoluna.

- Demek ki bana öğreteceksiniz?

- Hayır. Bilinmesi gereken ne varsa biliyorsun

artık.

Ben sadece hazinene giden yolda sana kılavuzluk

edece-

gim.

-Kabileler arasinda savas var, diye tekrarladi

delikan-

li.

- Ama ben çölü tanıyorum.

- Ben hazinemi çoktan buldum. Bir devem var,

billû-

riye dükkânından kazandığım para var, elli altın liram var.

Ülkemde belki de zengin biri sayılabilirim.

- Ama bunlar, Piramitlerin yanında bulunanların

karsisinda hiç kalır.

- Fatima var. Kazandığım her şeyden daha

büyük bir

hazine.

- O da Piramitlerin yanında değil.

Atmacaları sessizce yediler. Simyacı bir sise açıp

ko-

nugunun bardagina kırmızı renkli bir sıvı köydü. Saraptı

ve ömrü boyunca hiç içmediği en güzel saraplardan biri.

Ama sarabı Seriat yasaklamıştı.

- Kötülük, dedi Simyacı, insanın ağzından giren

sey-

de değildir. Kötülük oradan çıkandır.

İçince, kendini tam anlamıyla iyi hissetmeye

başlamış-

ti delikanlı. Ama Simyacı biraz korkutuyordu onu. Çadır-

12

1

dan disari ikip yildizlari sönüklestiren ayisigini

seyretme-

ye koyuldular.

- I ve keyiflen biraz, dedi, delikanlinin giderek

nese-

lendigini saptayan Simyaci. Savasa gitmeden bir savasi

na-

sil dinleniyorsa, sen de dinlen. Ama unutma ki yüregin

ha-

zinenin bulunduğu yerdedir. Ve ıktigin yolda kesfettigin

seyin bir anlami olması için hazineni mutlaka bulmak zo-

rundasın.

- Yarın, deveni satıp bir at al. Haindir develer.

En

küçük bir yorgunluk belirtisi göstermeden binlerce fersah

yol alırlar.' Ve sonra birden diz üstü çöküp ölürler. Oysa

atlar yavas yavas yorulurlar. Ve sen onlardan neler

isteye-

bileceğini ve ne zaman öleceklerini bilirsin.

ERTESİ AKSAM SIMYACININ ÇADIRININ

ÖNÜ-

ne bir atla geldi delikanlı. Bir süre sonra Simyaci

göründü:

O da ata binmişti, sol omzunda bir sahin vardı.

- Çölde bana hayati göster, dedi Simyaci. Çölde

ha-

yatin bulunduğu yeri bulabilen, çöldeki hazineleri de kes-

fedebilir.

Ay aydınlığında, çölün kumlarında yola

koyuldular.

TBilmem kî çölde hayatın bulunduğu yeri bulabilecek mi-

yım?* diye düşündü delikanlı. Henüz çölü tanımıyorum.

Bu düşüncesini dönüp Simyaciya açmak istedi,

ama

ondan korkuyordu. Daha önce gökyüzünde atmacaları

gördüğü taslık bölgeye geldiler; şimdi her seye sessizlik

ve

rüzgâr egemendi.

- Çölde hayatın işaretlerini çözmeyi

beceremiyo-

rum, dedi genç adam. Onun var olduğunu biliyorum, ama

onu bulmayı basaramıyor um.

- Hayat hayatı çeker, diye yanıtladı Simyacı.

Ve delikanlı onun ne demek istediğini anladı.

Bunun

üzerine, hemen atının dizginlerini saldı ve at, taşların ve

kumların arasında kendi bildiğince dörtmala ilerlemeye

başladı. Simyacı, onu sessizce izliyordu; böylece

delikanlı-

nin atı yarım saat yol aldı. Artık ikisi de Vaha'mn hurma

açıklarını göremiyorlardı, artık yalnızca su benzersiz ay

aydınlığı ve onun gümüş gibi parlattığı kayalar vardı. Bir-

den şimdiye kadar hiç gelmediği bir yerde atının

yavaşladı-

gini hissetti delikanlı.

- Burada hayat var, dedi Simyacıya. Ben çölün

dilini

bilmiyorum, ama atım hayatın dilini biliyor.

Atlarından indiler. Simyacı hiçbir şey söylemedi.

Ses-

sizce ilerleyerek taşlara bakmaya başladı. Birden durdu

ve

büyük bir dikkatle egildi. Tasların arasında bir delik vardı yerde; Simyacı elini deliğe soktu, sonra omzuna kadar bü-
tün kolunu. Deligin içinde bir şey kimildadı ve Simyacı-
nın harcadığı çabaya tanıklık eden gözleri (Delikanlı yal-
nızca gözlerini görüyordu onun) kisildi. Kolu, deligin için-
de bulunan bir şeyîe bogusuyor gibiydi. Ve birden deli-
kanlıyı korkutan bir hareketle, kolunu çekti Simyacı ve
hemen ayağa kalktı. Elinde, kuyrugundan yakaladığı bir
yılan vardı.

Delikanlı da sıçradı, ama geriye doğru. Yılan
çilginca
debeleniyor, çıkardığı sesler ve ıslığı çölün sessizliğinde
yankılanıyordu. Bir gözlüklü kobra yılanıydı bu ve zehiri
bir insanı birkaç dakika içinde öldürebilirdi.

'Zehire dikkat,' diye düşündü delikanlı. Ama elini
de-
lige sokmuş olan Simyacıyı çoktan isirmisti yılan. Buna
karsın, yüzü son derece sakindi Simyacının. "Simyacı iki
yüz yasındadır," demisti İngiliz. Çölün yılanlarına karşı
nasıl davranması gerektiğini biliyor olmalıydı.

Delikanlı, arkadaşının atının yanına gittigini, hilal
bi-
çimli uzun kılıcını aldığını, bununla yere bir daire çizdiği-

ni ve sürüngenin birden donup kaldığını gördü.

- Korkma, dedi Simyaci. Çizginin dışına
çıkamaz.

Çöldeki hayatı keşfettin, benim için gerekli olan isaretti.

- Bu neden bu kadar önemli?
- Çünkü Piramitler çölün ortasındadır.
• Delikanlı Piramitler konusunda hiçbir şey duymak istemiyordu. Dün akşamdan bu yana, yüreği siktirli ve ke-
derliydi. Hazineyi aramayı sürdürmek, aslında Fatima'dan ayrılmak zorunda kalmak demekti.

- Çölde sana kılavuzluk edeceğim, dedi bu
sirada
Simyaci.

- Ben Vaha'da kalmak istiyorum, dedi delikanlı.
Fa-
tima ile karsılaştım. Ve benim için hazineden daha değerli
Fatima.

- Fatima b'ir çöl kızıdır. Erkeklerin geri dönmek
üze-
re gitmek zorunda olduklarını bilir. O çoktan buldu hazi-

nesini: Seni buldu. Simdi senin de kendi aradigin seyi bulmani bekliyor. .

- Peki kalmaya karar verirsem?

- Vaha Msaviri olacaksın. Epeyce koyun ve deve alacak kadar paran var. Fatima ile evleneceksin ve ilk yili mutlu yasayacaksınız. Çünkü sevmeyi öğreneceksin ve elli

bin hurma agacini tek tek taniyacaksin. Nasil gelistiklerini göreceksin ve sana dünyanın -durmadan degistigini göstere-

cekler. Bir süre sonra, isaretleri giderek daha iyi yorumlayacaksın, çünkü çöl hocalarin hocasidir.

ikinci yıl, bir hazine vardi, diye hatirlayacaksın. Isaretler ısrarla ondan söz etmeye baslayacaklar ve sen bunla-

ri görmezden ve duymazdan gelmeye çalışacaksın.

Bilgile-

rini yalnızca Vaha ve sakinlerinin iyiligi için kullanacaksin. Reisler bundan dolayi sana minnet duyacaklar. Develer sana para ve g tasiyacaklar.

nc yıl, isaretler sana hazinenden ve Kisisel Men-

kibe*nclen söz etmeyi sürdürecekler. Gece ve gündüz, Va-

ha'da dolasip duracaksın ve Fatima, kendisi yüzünden

yo-

luna devam edemediğin İçin kederli bir kadın olacak. Ama

sen, onu sevmeyi sürdüreceksin ve o da seni sevecek.

Onun, sende kalmanı istemediğini hatırlayacaksın,

çün-

kü çöl kadını kocasının dönüşünü beklemeyi bilir. Bu

yüzden ona kızmayacaksın. Ama, belki de yoluna devam

etmen, Fatima'ya olan askına daha çok güvenmen

gerekti-

gini düşünerek, çölün kumlarında, hurma ağaçlarının ara-

sında durmadan yürüyeceksin. Çünkü Vaha'da kalma

ne-

denin, aslında bir daha geri dönememek korkundur yal-

nızca. Ve işte o zaman, işaretler sana hazinenin

ebediyen

toprağa gömülü kaldığını söyleyecekler.

Dördüncü yıl, kendilerini dinlemediğin için

işaretler

yüz çevirecekler sana. Kabile reisleri bu durumu anlaya-

caklar ve Müsavirlik görevinden azledileceksin. Deve

sürü-

leri ve mal-mülk sahibi zengin bir tüccar olacaksın o za-

man. Ama bundan sonraki günlerini, Kisisel Menkibe'ni

gerçekleştirmemiş olduğunu ve bunu yapmak için

vaktin

12

5

Çoktan geçtiğini düşünerek hurmalıkta ve çölde dolasıp duracaksın.

Askin, bir erkeğin kendi Kisisel Menkibesinin pesin-
den gitmesine engel olmadığını anlamak gerekiyor.
Böyle

bir şey söz konusu olduğu zaman bil ki Evrenin Dili'ni konuşan Ask değildir bu, yani gerçek Ask değildir.

Simyacı kuma çizdiği çemberi sildi ve kobra
hemen
uzaklaşarak taşların arasına girdi.

Delikanlı, her zaman Mekke'ye gitmek istemi;
olan

Billûriye Tüccarı ile bir simyacı arayan İngiliz'i düşünüyordu. Çöle güvenen kadını düşünüyordu: Çöl, sevmek
is-

tediği erkeği bir gün getirmisti ona.

Atlarına bindiler. Bu kez, delikanlı izliyordu

Simyaci-

yi. Rüzgâr, Vaha'nın gürültülerini taşıyordu kulaklarına.

Delikanlı Fatıma'nın sesini duymaya çalışıyordu. O gün savaş yüzünden kuyuya gitmemisti.

Ama geceleyin, bir çemberin içinde hareketsiz duran yılanı bakarlarken, omzunda şahin taşıyan garip süvari asktan ve hazineden, çöl kadınlarından ve Kisisel Menki-be'sinden söz etmişti.

- Sizinle gideceğim, dedi delikanlı. Ve birden içinde büyük bir huzur hissetti.

- Yarın güneşten önce yola çıkacağız.

Simyacinin tek yaniti bu cümle oldu.

126

DELIKANLI O GECE UYUYAMADI GÜNES

DO&

madan önce, çadırdaki kendisiyle birlikte kalan

çocuklardan

birini uyandırdı ve ondan, Fatıma'nın oturduğu yeri göstermesini istedi. Birlikte çıkıp oraya gittiler. Delikanlı, çocuğun kılavuzluguna karşılık ona bir koyun almaya yetecek para verdi.

Sonra genç kizin uyudugu yeri bulmasini, onu uyan- dirmasini ve disarida kendiçini bekledigini söylemesini rica etti. Genç Arap kendisine sö0eneni yaptı ve buna karsilik bir baska koyun satin almasina yetecek para aldı.

- Simdi bizi yalnız bırak, dedi çocuga. Vaha

Müsavi- ri*ne yardım ettigi için gurur duyan ve koyun alacak para- si olduğu için de mutluluktan uçan çocuk, tekrar uyumak üzere çadırına döndü.

Patıma çadırın kapisinda göründü. Birlikte hurma ağaçlarının arasına yürüdüler. Delikanlı yaptıklarının Ge- leneye aykırı olduğunu biliyordu, ama şimdi bunun hiçbir önemi yoktu.

- Ben gidiyorum, dedi. Ve geri geleceğimi bilmeni is-

tiyorum. Seni seviyorum, çünkü...

- Hiçbir jey söyleme, diyerek sözünü kesti Fatıma. İnsan sevdiği için sever. Askin hiçbir gerekçesi yoktur.

Ama, gene de yanıtladı delikanlı:

- Seni seviyorum, çünkü bir düs gördüm, sonra bir krala rastladım, billûriye sattım, çölü geçtim, kabileler sa- vasa tutustular ve bir simyacinin oturduğu yeri öğrenmek için bir kuyunun yanına geldim. Seni seviyorum, çünkü bütün Evren sana ulaşmam için isbirliği yaptı.

Kucaklastilar. Bedenleri ilk kez birbirine
dokunuyor-
du.

12

7

- Geri döneceğim, dedi bir kez daha delikanli.
- Önceleri, çöle baktığım zaman içimde bir arzu
du-
yardım. Simdi içimde umut olacak. Babam bir gün gitti,
ama daha sonra anneme geri döndü ve ne zaman gitse
geri
dönüyor. '

Bundan baska bir sey konusmadilar. Hurmalıkta
bi-
raz yürüdüler. Delikanli genç kızı çadırının kapisina kadar
götürdü.

- Baban, annene nasıl dönüyorsa ben de geri
dönece-
ğim, dedi ona.

Fatima'nin gözlerine yas doldugunu fark etti.

- Aglıyor musun?

- Ben bir çöl kadiniyim, diye yanıtladı, yüzünün

ifa-

desini değiştirerek. Ama her şeyden önce bir kadınım

ben.

Fatima çadırına girdi. Kısa bir süre sonra güneş

dog-

çaktı. Güneş doğunca, yıllardır yapmaya alistigi şeyleri

yapmak için dışarı çıkacaktı, ama her şey değişmişti.

Deli-

kanlı Vaha'dan ayrılmıştı ve Vaha'nın anlamı daha düne

kadar sahip olduğu anlam olmayacaktı artık. Gezinlerin

uzun bir yolculuktan sonra ulaşınca mutlu oldukları, elli

bîn hurma ağaçlı, üç yüz kuyulu vaha değildi artık burası.

Vaha, bugünden sonra bir boş mekân olacaktı onun için.

Bu günden sonra, öl Vaha'dan daha çok önem

kaza-

nacaktı. Hazinesini ararken delikanlının kendisine hangi

yıldızı kılavuz seçtiğini düşünerek ve çöle bakarak vakit

geçirecekti. Delikanlıya rüzgârla öpücükler gönderiyor ve

rüzgârın, onun yüzüne dokunacağını ve ona kendisinin

hayatta olduğunu, düşlerin ve hazinelerin pesinde yoluna

devam eden cesur bir erkeği bekleyen bir kadın gibi onu

beklediğini ona söyleyeceğini umuyordu.

Bugünden sonra, çöl bir tek şeyin simgesi

olacaktı:

Onun dönüs umudunun.

128

"ARKADA BIRAKTIGIN SEYLERI
DÜSÜNME,"

dedi Simyaci, atlariyla çölün kumlarında ilerlerlerken. Her
sey Evrenin Ruhuna kazınmıştır ve ebediyen orada kalacaktir.

- insanlar gitmekten çok geri dönüsü hayal
ediyor-

lar, dedi, çölün sessizliğine yeniden alışmış olan delikanlı.

- Bulduğun şey saf maddeden yapılmışsa, hiçbir
za-

man çürümeyecektir. Ve oraya bir gün geri döneceksin.

Bir yıldız patlaması gibi bir anlık ışıktan başka bir şey de-
gilse, o zaman geri dönüşünde*hiçbir şey

bulamayacaksın.

Gene de en azından bir ışık patlaması görmüş
olacaksın.

Yalnızca bu bile yaşamış olmanın zahmetine değer.

Adam simya-diliyle konuşuyordu. Ama yol
arkadaşı-

nin Fatima'yi ima ettiğini biliyordu delikanlı.

İnsanın geride bırakmış olduklarını düşünmemesi

ola-

naksizdi. Çöl, hemen hemen hiç degismeyen

görünümüy-

le, sürekli olarak düslerle besleniyordu. Hurma agaları,

kuyular ve sevdiği kadının yüzü, delikanlinin gözünün

önünden gitmiyordu. İngiliz ve laboratuvari, bir hoca

olan, ama bunu bilmeyen deveci 'de gözünün önünden

git-

miyordu. *Belki de Simyaci 'hiç âsik olmamıştır,' diye dü-

sündü.

Omzunda sahinle Simyaci Önden gidiyordu.

Sahin,

ölün dilini tam anlamıyla biliyordu ve mola verdiklerin-

de Simyacının omzundan uçup yiyecek aramaya

gidiyor-

du. İlk gün bir tavsan getirdi. Ertesi gün iki kus.

Aksamaları yaygılarını yere seriyor, ama ates

yakni-

yorlardı. Geceleri soguk olan hava, ay gökyüzünde küçül-

düke daha karanlık oluyordu. Bir hafta boyunca

sessizlik

içinde ilerlediler; savasın içine düsmemek için alınması

ge-

reken önlemler disinda hiçbir sey konusmuyorlardi. Kabi-

leler arasindaki savas sürüyordu; kimi zaman"rüzgârın

ge-

tirdigi kanin yavan kokusunu 'duyuyorlardi. Demek ki ya-

kinlarda bîr savas olmustu ve rüzgâr, gözlerinin

göremedi-

gi seyleri her zaman göstermeye hazır olan Isaretlerin

Di-

li'nin varligim delikanliya animsatiyordu.

Yolculuklarinin yedinci gününün aksami, her

zaman-

kinden daha erken konaklamaya karar verdi Simyaci.

Sa-

hin av aramaya gitti. Simyaci kirbasini çıkartip

delikanliya

su verdi,

- Iste, kısa bir süre sonra yolculugun sona erecek,

de-

di. Kisisel Menkibe'nin izinden gittin: Kutlarim seni.

-~ Ama bana hiçbir sey söylemeden kilavuzluk

edi-

yorsunuz. Bildiklerinizi bana öğreteceginizi saniyordum.

Bir süre önce, elinde simya kitaplari olan biriyle birlikte

çölde yolculuk yaptim. Ama hiçbir sey öğrenemedim.

- Bir tek öğrenme yöntemi vardır, diye yanıtladı

Simyacı. Eylem yöntemi. Bilmen gereken her şeyi sana
solculuk öğretti. Öğrenmen gereken bir tek şey kaldı.

Delikanlı bunun ne olduğunu öğrenmek !>:tedi,

ama

tahinin dönüşünü gözetleyen Simyacı gözlerini ufuga

dik-

;I.

- Size neden Simyacı diyorlar?

- Simyacıyım da ondan.

- Peki altın arayıp da bulmayı beceremeyen

öteki

simyacılar neden basaramıyorlar bu işi?

- Altın aramakla yetiniyorlar. Menkibe'nin kendini

yasamak istemeksizin, Kisisel Menkibelerinin hazinesini
arıyorlar.

- Bilmem gereken daha ne var? diye sordu

delikanlı.

Ama gözlerini ufuktan ayırmıyordu Simyacı. Bir

sûre

sonra şahin bir avla döndü. Alevlerin isigmi kimsenin

gör-

memesi için bîr çukur kazıp içinde ateş yaktilar.

- Bir simyacı olduğum için Simyacıyım ben, dedi,

ye-

meklerini hazırlarken. Bu bilimi atalarımın öğrendim, ki

onlar da kenefi atalarından' öğrenmislerdi bunu. Ve

dünya-

130

nın yaratılışından bu yana bu böyledir. O sıralar bütün
Büyük Yapıt bilimi küçük bir zümrütün üzerine yazılabilirdi. Ama insanlar basit şeyleri önemsemediler ve kitaplar, yorumlar ve felsefî incelemeler yazmaya başladılar. Üstelik en iyi yöntemi kendilerinin bildiklerini ileri sürmeye kalkıştılar.

- Zümrüt Levha'da ne yazıyordu? diye sordu

deli-

kanlı.

Simyacı bunun üzerine kuma birseyler çizmeye

başla-

di ve bu iş bes dakikadan fazla sürmedi. Simyacı çizmeyi sürdürürken, delikanlı yaslı kralı ve ona rastladığı alanı animsiyordu; sanki aradan çok uzun yıllar geçmiş gibiydi.

- Zümrüt Levha'nın üzerinde yazılı olan iste

buydu,

dedi Simyacı, isini bitirdiği zaman.

Delikanlı yaklaşıp kumun üzerinde yazılı olan

söz-

cükleri okudu.

- Bir sifre bu, dedi, Zümrüt Levha yüzünden

biraz

hayal kırıklığına uğramış olan delikanlı. Sanki İngiliz'in

kitaplarında da yazıyordu böyle bir şey.

- Hayır, diye yanıtladı Simyacı. Atmacaların

uçuşu-

na benzer bu: Yalnızca akılla anlaşılması olanaksızdır.

Zümrüt Levha doğrudan doğruya Evrenin Ruhu'na

giden

bir geçittir.

- Bilgeler, doğal dünyanın Cennet'in bir

görüntüsün-

den ve bir surelinden başka bir şey olmadığını anladılar.

Tek gerçek sudur ki, var olan bu dünya, bundan daha

mü-

kemmel bir dünyanın var olduğunun güvencesidir. Tanrı

bu dünyayı, insanlar, görülen nesneler aracılığıyla

manevi

öğretileri ile bilgisinin mucizelerini arılayabilsinler diye ya-

rattı. Ben buna Eylem diyorum.

- Benim Zümrüt Levhayı anlamam gerekir mi?

diye

sordu delikanlı.

- Belki bir simya laboratuvarında olsaydın,

şimdi

Zümrüt Levha'yi öğrenme yönteminin en iyisini incelemenin tam sirasıydı. Ama çöldesin şimdi. Öyleyse en iyisi çölün içine dal. Dünyayı ve aynı zamanda yeryüzünde

13

1

olan herhangi bir şeyi anlamana yardımcı olur. Çölü anla-
maya bile ihtiyacın yok: Bir tek kum tanesini seyretmen yeter; o zaman orada Evren'in bütün harikalarını göreceksin.

- Çölün içine dalmak için ne yapmalıyım?

- Kendi yüregini dinle. Yüregin her şeyi bilir,

çünkü

Evrenin Ruhu'ndan gelmektedir ve bir gün oraya geri dönecektir.

132

SESSİZCE İKİ GÜN DAHA YOL ALDILAR.

SIM-

yaci, en siddetli savaslarin olduğu yere yaklastiklari için çok daha dikkatli davraniyordu. Ve delikanli var gücüyle yüregini dinlemeye çalisiyordu.

Bu yüregi dinlemek öyle kolay bir is degildi. Bir zamanlar hep yola çıkmaya hazır tetikte beklerdi, ama gel gör ki şimdi ne pahasina olursa olsun varmak istiyordu. Yüregi kimi zaman, içi özlem dolu öyküler anlatıp duruyordu uzun süre; kimi zaman da çölde, güneşin doğuşu karşısında heyecanlanıyor ve delikanliyi gizli gizli ağlatıyordu. Ona hazineden söz ettiği zaman hızlı hızlı çarpıyor, ama delikanlinin gözleri çölün sonsuz ufkunda yittiği zaman da yavasliyordu. Ama delikanli Simyaci ile tek bir sözcük konuşmasa da bu yürek hiç susmuyordu.

- Yüregimizi neden dinlemeliyiz? diye sordu,
mola
verdikleri aksam.

- Çünkü yüregin neredeyse hazinen de
oradadır.

- Yüregim sikintili, çalkantili, dedi delikanli.

Düsler

görüyor, heyecanlanıyor ve bir çöl kizina âsik. Bana bir yigin sey soruyor, çö' kizini düşündüğüm zaman, geceler ve gündüzler boyu beni uykusuz birakiyor.

- Ne âlâ! Demek ki yüregin canlı. Onun
söyledikleri-

ni dinlemeye devam et.

Bunu izleyen üç gün boyunca birçok savaşçıyla
karsi-
lastilar, urukta da baska savaşçılar gördüler. Delikanlinin
yüregi korkudan söz etmeye basladi. Evrenin Ruhu'ndan
duyduğu öyküleri anlatiyordu delikanliya. Hazineslerini
aramaya çıkan, ama onlari hiçbir zaman bulamayan
insan-
larin öyküleriydi bunlar. Kimi zaman da, hazinesine hiç-
bir zaman ulaşamayacagi ya da çölde ölebilecegi
düşünce-

13

3

siyle korkutuyordu delikanliyi. Ya da bazen, gönlünün
sultanina rastladigi ve bir yigin altın lira kazanmis oldugu
için, simdi hosnut oldugunu söylüyordu delikanliya.

- Yüregim bir hain, dedi delikanli Simyaciya,
atlarini
biraz dinlendirmek için durduklarında. Devam etmemi is-
temiyor.

- Ne âlâ, diye yanitladi Simyaci. Bu da yüreginin

diri

oldugunu gösteriyor. Simdiye kadar elde etmeyi basardi-

gin seyleri bir d sle degis-tokus etmekten korkmasi

kadar

dogal ne var.

- Öyleyse neden y regimi dinlemek zorundayim?

-        onu susturmayı hiçbir zaman

basaramazsin.

Hatta onu dinlemiyormus gibi yapsan da o gene

oradadir,

g gs ndedir; hayat ve dünya hakkında ne d s nd    n 

sana tekrarlamayı sürdürecektir.

- Bir hain olsa da mi?

- İhanet, senin beklemedigin bir darbedir. Ama

sen

yüregini taniyacak olursan, sana baskin yapmayı hiçbir

za-

man basaramayacaktır.        onun d slerini ve

arzulari-

ni taniyacaksın ve onları hesaba katacaksın. Hiç kimse

kendi y reginden kaçamaz. Bu nedenle en iyisi onun

s y-

lediklerini dinlemek. Böylece, kendisinden beklemedigin

bir darbe indirmeyecektir kesinlikle sana.

Delikanlı,   lde yol alırlarken, yüregini dinlemeyi

sürdürdü. Onun kurnazliklarini, onun hilelerini öğrendi
ve sonunda onu olduğu gibi kabul etti. Bunun üzerine
korkmayı bıraktı, geri dönme istegini geride bıraktı, çün-
kü bir aksam yüregi, ona mutlu olduğunu söylemişti. "Bi-
raz sikâyet edecek olursam," diyordu yüregi, "bu yalnızca
benim bir insan yüregi olmamandır ve insanların yürek-
leri böyle olur. Ulaşmaya lâîk olmadıklarını ya'da ulaş-
mayacaklarını sandıkları için en büyük düşlerini
gerçekles-
tirmekten korkarlar. Dirilmemek üzere sona ermiş asklar,
olaganüstü olabilecek, ama olamayan anlar,
keşfedilmesi
gereken, ama sonsuza dek kumların altında kalan
hazine-

134

ler daha aklımıza gelir gelmez bizler, yürekler hemen ölü-
rüz. Çünkü böyle bir durumla karsılasınca ölümcül acılar
çekeriz."

- Yüregim acı çekmekten korkuyor, dedi bir
gece
Simyacıya, aysız gökyüzüne bakarlarken.

- Yüregine, aci korkusunun, acinin kendisinden

de

kötü bir şey olduğunu söyle. Düslerinin pesinde olduğu
sürece hiçbir yürek kesinlikle aci çekmez. Çünkü araştır-
manın her âni, Tanrı ve Sonsuzluk ile karşılaşma ânidir.

- Her arama âni bir karşılaşma ânidir, dedi

delikanlı

yüregine. Hazineyi aradığım sırada her gün pırıl pırıldı,
çünkü her saatin, onu bulma düşünün bir parçası olduğunu
biliyordum. Hazineyi ararken, yolumun üzerinde öy-
lesine seylar keşfettim ki, bir çoban için olanaksız seylere
girmek cesaretim olmasaydı bunlara rastlamayı

kesinlikle

hayal bile edemezdim..

Bunun üzerine yüregi bütün bir öğle sonu yatıstı.

Ve

geceleyin derin bir uykuya daldı. Delikanlı uyanınca, yü-
regi ona Evrenin Ruhu'nun işlerini anlatmaya başladı. Her
mutlu insanın, içinde Tanrı'yi taşıyan insan olduğunu söy-
ledi. Ve tıpkı daha önce Simyacinin da söylediği gibi mut-
lulugun, çölün küçük bir kum tanesinde bulunabileceğini
söyledi. Çünkü bir kum tanesi Yaratılış'ın bir ânidir ve
Evren, onu yaratmak için milyonlarca, milyonlarca yıl uğ-
rasmıştır.

"Yeryüzünde her insanın kendisini bekleyen bir

hazi-

nesi vardır," dedi yüregi delikanliya. "Biz yürekler, insanlar artık bu hazineleri bulmak istemedikleri için bunlardan pek ender söz ederiz. Onları küçük çocuklara anlatırız. Sonra herkesi, kendi yazgisinin yoluna göndermek isini hayata bırakırız. Ne yazık ki, kendisine çizilmiş olan yolu pek az insan izliyor; oysa bu yol Kisisel Menkibe'nin ve mutluluğun yoludur. İnsanların çoğu dünyayı korkutucu bir şey olarak görüyorlar ve yalnızca bu nedenden dolayı da dünya gerçekten korkutucu bir şey oluyor. O zaman

13

5

biz yürekler, giderek daha alçak sesle konuşmaya baslıyoruz, ama asla susmuyoruz. Ve sözlerimizin duyulmaması için dilekte bulunuyoruz: Kendilerine çizmiş olduğumuz yolu izlemedikleri için insanların acı çekmelerini istemiyoruz."

- Peki yürekler, insanlara düşlerinin pesinden gitmek zorunda olduklarını neden söylemiyorlar? diye sordu delikanli, Simyacıya.

- Çünkü bu durumda en çok yürek acı çeker. Ve

yü-

rekler acı çekmekten hoslanmazlar.

Delikanli o gün yüregini dinledi. Ondan, kendisini

as-

la terk etmemesini istedi. Ondan, düşlerinden

uzaklasacak

olursa göğsünde sıkışmasını ve kendisini uyarmasını,

uyarı

isareti vermesini istedi. Ve bu isareti ne zaman duyarsa

ona dikkat edeceğine yemin etti.

Delikanli o gece bu konuların hepsini Simyaci ile

ko-

nustu. Ve Simyaci, delikanlinin yüreginin Evrenin Ru-

hu'na ger\ dönmüş olduğunu anladı.

- Şimdi ne yapmalıyım? diye sordu delikanli.

- Piramitler yönünde yürümeye devam et, dedi

Sim-

yaci. Ve işaretlere dikkat et. Yüregin artık sana hazineyi

gösterebilecek durumda.

- Yoksa benim henüz bilmediğim bu mu?

- Hayır. Senin henüz bilmediğin sudur, dedi

Simya-

ci:

Evrenin Ruhu, bir düşünce gerçekleştirmeden önce

yol

boyunca öğrenilen her seye değer biçer. Bize karşı kötü

duygular beslediği için böyle davranmamaktadır:

Düşümü-

zı gerçekleştirmemizin yanı sıra, ona doğru ilerlerken

aldı-

gimiz dersleri de iyice öğrenmemizi istemektedir. Ama in-

sanların çoğunluğu iste bu anda vazgeçerler. Çölün

dilinde

biz bu durumu şöyle tanımlamaktayız: Vaha'nın palmye-

leri ufakta görünmüşken susuzluktan ölmek.

Arastırma her zaman acemi talih ile başlar. Ve her

za-

man Fatih'in Sinavi ile sona erer.

136

Delikanlı ülkesinde söylenen eski bir atasözünü

anim-

sadı: 'En karanlık an, safak sökmeden önceki andır.'

13

7

İLK SOMUT TEHLİKE İSARETİ ERTESİ

GÜN

görüldü. Üç savaşçı gelip iki yolcuya buralarda ne aradıklarını sordu.

- Ben sahinimle avlanmaya geldim, dedi

Simyacı.

- Sizi aramamız gerek, bakalım silahınız var

mi? diy

konustu savaşçılardan biri.

Simyacı atından ağır ağır indi. Arkadaşı da onun

gibi

yaptı.

- Neden yadınızda bu kadar para var? diye

sordu, de-

likanlinin para kesesini gören savaşçı.

- Misir'a gitmek için," diye yanıtladı delikanlı.

Simyacıyı arayan savaşçı siviyla dolu bir kristal

sise ve

tavuk yumurtasından biraz daha büyük, sarı renkli cam

dan bir yumurta buldu.

- Bu ne? diye sordu savaşçı.

- Felsefe Tasi ile Ebedî Hayat Iksiri.

Simyacıların Bu

yük Yaptı. Bu iksirden içen kimse kesinlikle hasta olma2

ve bu tasin küçük bir parçası herhangi bir madeni altına

çevirir.

Üç savaşçı kahkahayla güldüler, Simyacı da

onlarla

birlikte güldü. Yaniti çok eglenceli bulmuslardi. Bunun üzerine, iki yolcuya, esyalariyla birlikte gitmeleri için fazla güçlük çıkarmadilar.

- Deli misiniz siz? diye sordu delikanli-biraz

uzakla-

sinca. Onu neden böyle yanıtladiniz?

- Sana hayatın çok basit bir yasadini göstermek

için:

Gözümüzün önünde büyük hazineler olduğu zaman

asla

göremeyiz onlari. Peki, neden bilir misin? Çünkü

insanlar

hazineye inanmazlar. e

138

Çölde yolculuklarına devam ettiler. Günler

geçtikçe

giderek sessizi esiyordu delikanlinin yüregi: Geçmiş ya

da

geleceğin olaylarıyla ilgilenmiyordu artık, o da çölü

seyret-

mekle ve delikanliyla birlikte Evrenin Ruhu'nu içmekle

yetiniyordu. Yüregi ile delikanli, artık birbirlerine ihanet edemeyecek iki büyük dost oldular.

Yürek, bazen, uzun sessizlik saatleri sonunda müthis

yorgun düşen delikanliyi ferahlatmak, yüreklendirmek amacıyla konuşuyordu. Yürek, ilkin onun büyük niteliklerinden söz etti: Koyunlarından ayrılmak için gereken cesaretinden, kendi Kisisel Menkibe'sini yasamasından ve billûriye dükkânında çalışırken kanıtladığı coskusundan.

Delikanlinin henüz fark elmediği bîr baska seyden de söz etti: Hiç farkına varmadan kurtulduğu tehlikelerden. Birinde, babasının tabancasını çalarak saklamisti. Ama kuskusuz, kendi kendini yaralayabilirdi. Delikanliya kirin ortasında hasta olduğu günü animsatti: Delikanli, kusmus, ardından epeyce uyumustu. Oysa, bu sirada onu öldürüp koyunlarını çalmayı tasarlayan iki haydut biraz ileride bekliyordu onu. Ama genç çobanın gelmediğini görünce, onun yolunu degistirdiğini sanıp oradan ayrılmislardı.

- Yürekler her zaman insanlara yardım ederler mi?

diye sordu Simyaciya.

- Yalnızca kendi Kisisel Menkibe'lerini yasayanlara

yardim ederler. Ama çocuklara, sarhoslara ve ihtiyarlara
da çok yardım ederler.

- Bu öyleyse tehlike olmadığı anlamına mı
geliyor?

- Bu yalnızca yüreklerin ellerinden geleni
yaptıkları

anlamına geliyor, diye yanıtladı Simyacı.

Bir akşam savasan kabilelerden birinin
ordugâhından
geçtiler. Her yanda silahlarını kullanmaya hazır, görkemli
beyaz giysiler giymis Araplar vardı. Adamlar nargile içi-
yor ve savaşları anlatarak gevezelik ediyorlardı. İki yolcu-
ya hiç kimse dikkat etmedi.

- Hiçbir tehlike yok, dedi delikanlı, biraz
uzaklastık-
ları zaman.

13

9

Simyacı öfkelenmişti.

- Yüregine güven, dedi, ama çölde bulunduğunu
da

unutma. İnsanlar savasirken, Evrenin Ruhu da savas

çiglik-

larini duyar. Gökyüzünün altında olanların sonuçlarından

hiç kimse kurtulamaz.

"Her şey bir ve tek şeydir,* diye düşündü delikanlı.

Ve çöl sanki Simyacinin haklı olduğunu

kanıtlamak

istemiş gibi, yolcuların arkasında birden iki adı göründü.

- Daha ileriye gidemezsiniz, dedi biri. Su anda

savas

bölgesinde bulunuyorsunuz.

- Çok uzaga gitmiyorum, dedi Simyaci, atlıların

göz-

lerinin içine bakarak.

Atlılar bir süre hiçbir şey söylemediler, sonra

yolcular-

ların yollarına gitmelerine izin verdiler.

Delikanlı olanları hayranlık içinde seyretmisti.

- Adamlara bakisinizla boyun egdirdiniz, dedi.

- Gözler ruhun gücünü gösterirler, diye yanıtladı

Simyaci.

'Dogru,* diye düşündü delikanlı. Ordugâhta,

askerle-

ların arasında bulunan bir adamın, gözlerini Simyaci ile

ken-

disinin üzerine dikmiş olduğunun farkına varmisti. Çok

uzakta olduğu için yüzü pek seci içmiyordu. Ama bu adamın kendilerini gözetlediği de kesindi.

Sonunda ufuk boyunca uzanan bir siradaki
asmaya ça-
lisirlarken, Simyaci, Piramitlere iki günlük yol kaldığını
söyledi.

- Kısa bir süre sonra ayrılmak zorunda
kalacaksak,
bana simya öğretin, dedi delikanlı.

- Artık bilinmesi gereken her şeyi biliyorsun.
Geriye
sadece Evrenin Ruhu'na nüfuz etmek ve her birimize ayrılmış olan hazineyi keşfetmek kalıyor.

- Benim bilmek istediğim bu değil. Kursunu altına
dönüştürmekten söz ediyorum ben.

Simyaci, çölün sessizliğine saygı gösterdi ve
ancak yemek için durduklarında konuştu.

140

- Evrende her şey evrim geçirir. Ve bilenler için,
en
çok evrim geçirmiş madendir altın. Bana niçin olduğunu

sorma, bilmiyorum. Yalnızca sunu biliyorum: Gelenegin
öğrettikleri her zaman dogrudur. Ama insanlar bilgelerin
sözlerini dogru olarak yorumlayamadılar. Ve altin evrimin
simgesi olacagina savaslarin isareti oldu.

- Nesneler birçok dil konusurlar, dedi delikanli.

De-

venin bozlamasinin önce yalnızca deve bozlamasi
oldugu-

nu gördüm, sonra tehlike isaretine dönüştüğünü ve daha
sonra da tekrar bozlama olduğunu gördüm.

Ama sustu delikanli. Simyaci bunlarin hepsini
biliyor
olmalıydı.

- Gerçek simyacılar tanidim, diye konusmaya
basladi

Simyaci. Laboratuvarlarina kapanip altin gibi
evrimlenme-

ye çalışıyorlardı; Felsefe Tasi'ni keşfettiler. Çünkü bir şey
evrim geçirdiginde, çevrede bulunan her şeyin evrim
geçir-

diğini anlamışlardı. Baskaları Tas'i rastlantıyla buldular.

Bunların yetenekleri vardı, ruhlari öteki insanların ruhla-
rından daha uyanikti. Bunlar pek azdır, hesaba katmak
ge-

rekmez. Son olarak kimileri de yalnızca altin ararlar;

bun-

lar sirri hiçbir zaman bulamadilar. Kursunun, bakirin, demirin de gerçekleştirilecek kendi Kisisel Menkibe'leri olduğunu unutmuslardır. Baskasının Kisisel Menkibe'sine burnunu sokan kimse kendi Kisisel Menkibe'sini kesinlikle keşfedemez,

Simyacinin sözleri bir beddua gibi yankılandı.

Egilip bir kavki aldı çölden.

- Burası eskiden denizdi, dedi.

- Bunu anlamıştım, diye karşılık verdi delikanlı.

Simyacı bir kavki alıp kulagina dayamasını istedi

on-

dan. Bunu çocukken birçok kez denemisti. Kavkiyi kulagina dayayınca deniz sesi duydu.

- Deniz her zaman bu kavkinin içindedir, çünkü

bu,

onun Kisisel Menkibe'sidir. Ve çöl tekrar dalgalarla

kucak-

lasıncaya kadar da onu asla terk etmeyecektir.

yö-

nünde yola koyuldular.

Delikanlinin yüregi tehlike isareti verdiği sırada

günes

batmaya başlamıştı. Çevrelerinde yüksek kumullar vardı

ve delikanlı Simyacıya baktı; ama Simyacı, belbelli hiçbir

sey fark etmemişti. Bes dakika sonra tam karsılarında

ka-

raltıları tanyerine düşen iki atlı gördü. Delikanlı daha

agzi-

ni açıp Simyacıya bir sey söylemeden iki atlı, önce on,

sonra yüz atlı oldu, en sonunda da bütün kumullar atlılar-

la doldu.

Savaşçılar mavi giyinmişlerdi, türbanlarının

çevresin-

de üçlü bir halka vardı. Yüzlerinde mavi renkli peçeler

vardı ve yalnızca gözleri görünüyordu.

Bu mesafeden bile gözleri ruh güçlerini

yansıtiyordu.

Ve bu gözler ölümden söz ediyorlardı.

142

İKİ YOLCUYU, YAKINLARDA BULUNAN
BİR

ordugâha götürdüler. Bir asker, Simyaci ile arkadasini

Va-

ha'daki çadırlara pek benzemeyen bir çadira soktu.

Çadır-

da kurmaylariyla birlikte bir komutan vardi.

- Bunlar casus, dedi adamlardan biri.
- Biz yolcuyuz, dedi Simyaci.
- Sizi üç gün Önce düşman ordugâhinda

gördük. Ve

muhariplerden biriyle konustunuz.

- Ben çölde gezen ve yildizlari taniyan bir

gezganim,

dedi Simyaci. Birlikler ya da kabilelerin harekâti hakkında

hiçbir bilgim yoktur. Yalnizca arkadasima buraya kadar

kilavuzluk ettim.

- Arkadasin kim? diye sordu reis.
- Bir simyaci, dedi Simyaci. Doganin güçlerini

bilir.

Ve siz komutana, kendi olaganüstü güçlerini göstermek

Is-

temektedir."

- Bir yabancı ne yapıyor yabancı toprakta? diye

sor-

du adamlardan biri.

- Kabilenize takdime olarak para getirdim, diye

ara-

ya girdi Simyaci, delikanlinin agzini açmasına fırsat

birak-

madan.

Ve delikanlinin kesesini alarak altın liralari reise

ver-

di. Reis hiçbir sey söylemeden aldı paralan. Çok sayıda

si-

lah almaya yetecek yüklü bîr paraydi bu.

- Bir simyaci nedir? diye sordu sonunda Arap.

- Dagayi ve dünyayi bilen bir insandır. Cani

istesey-

di yalnızca rüzgârın gücünü kullanarak ordugâhi yerle bir edebilirdi.

Adamlar güldüler. Savasta gördükleri siddete

aliskin-

dılar ve rüzgârın öldürücü darbe indiremeyecegmi biliyor-

14

3

lardı. Bununla birlikte hepsi de yüreklerinin göğüslerinde

sıkıştığını hissettiler. Çöl insanlarıydı bunlar ve büyücü-

lerden korkarlardı.

- Böyle bir sey görmek isterdim, dedi reis.

- Bize üç gün gerek, dedi Simyaci. Sahip olduğu

gü-

cün etkisini göstermek için kendisi rüzgâr olacak. Bunu

basaramayacak olursa, kabilenizin onuruna alçakgönüllü

hayatlarımızı sunacağız.

- Bana ait olan bir şeyi bana sunamazsin, diye

bildir-

di sef öfkeyle.

-> Ama yolculara üç günlük süreyi verdi.

Dehsete düşen delikanlı, yerinden kimildayacak

du-

rumda değildi. Simyaci onun çadırdan çıkmasına yardım

etmek için kolundan tutmak zorunda kaldı.*

- Onlara korktuğunu gösterme, dedi ona.

Bunlar yü-

rekli insanlar, korkakları küçük görürler.

Delikanlı konuşma yeteneğini yitirmisti. Sesine,

an-

cak bir süre sonra ordugâhta yürürlerken kavustu. Bir ye-

re kapatılmalarının yararı yoktu: Araplar yalnızca^atlarını

almışlardı. Böylece Evren bir kez daha sayısız dillerini

açıkladı: Simdiye kadar özgür ve sinirsiz bir mekân olan

çöl, artık asılması olanaksız bir surdu.

- Onlara bütün hazinemi verdiniz! dedi delikanli.

Ömür boyu kazandigim her şeyi.

- Ama ölecek olsaydin ne isine yarayacakti

hazinen?

En azindan üç'günlüğüne hayatini kurtardi. Paranın ölü-
mü geciktirdigi öyle sık görülmez.

Ama delikanli hikmet sözlerini anlamayacak

kadar

korkmustu. Rüzgâra nasıl dönülebileceğini bilmiyordu.

Simyaci degildi kendisi.

Simyaci bir savasçidan çay istedi; delikanlinin

bilekle-

rine biraz çay döktü. Simyaci anlayamadigi birşeyler söy-
lerken, delikanlinin içine bir dinginlik dalgasi yayildi.

144

- Umutsuzluga teslim olma, dedi Simyaci

alabildigi-

ne tuhaf, yumusak bir sesle. Yoksa, yüreğinle

konusmana

engel olur.

- Ama nasıl rüzgâra dönüseyilirim bilmiyorum.

- Kendi Kisisel Menkibe'sini yasayan kimse

neye ih-

tiyaci varsa hepsini bilir. Bir düşün gereklesmesini bir

tek

sey olanaksız kılar: Basarisizliga ugrama korkusu.

- Basarisizliga ugramaktan korkmuyorum.

Yalnızca

rüzgâra nasıl dönüsbileceğimi bilmiyorum.

- Öyleyse öğrenmen gerekecek. Hayatın buna

bağlı.

- Ama ya basaramayacak olursam?

- Kisisel Menkibe'ni yaşamis olduğun için

öleceksin.

Bir Kisisel Menkibe'nin ne olduğundan habersiz, bunun

ne olduğunu asla öğrenemeyecek olan milyonlarca

insan

gibi ölmekten evladır bu. Ama korkma. Genellikle ölüm

insan hayata karşı daha dikkatli olmaya zorlar.

Birinci gün geçti. Yakınlarda bir yerde büyük bir

sa-

vas oldu, ordugâha birçok yaralı getirdiler. *Ölüm hiçbir

seyi degistirmiyor,* diye düşündü delikanlı. Ölen

savaşçıla-

rin yerini baskaları alıyor ve hayat devam ediyordu.

- Daha sonra da ölebilirdin, dostum, dedi bir

muha-

rip, silah arkadaslarından birinin cesedinin yaninda. Baris
zamaninda da ölebilirdin. Ama eninde sonunda, su ya
da

bu sekilde nasil olsa ölecektin. *

Aksama dogru Simyaciyi bulmaya gitti delikanli.

Sim-

vaci, sahiniyle birlikte çöle gidiyordu.

- Rüzgâra dönüşmeyi bilmiyorum, diye

tekrarladi

bir kez daha.

- Sana söylemiş olduğum şeyi hatırla: Dünya,

Tan-

rı'nın yalnızca görünen parçasıdır. Simya da tinsel yetkin-

liği maddi alana yönlendirir yalnızca.

- Ne yapıyorsunuz?

- Sahinimi besliyorum.

- Rüzgâra dönüşmeyi basaramazsam öleceğiz,

dedi

delikanli. O zaman sahini beslemek neye yarar?

145/1

0

- Sen öleceksin, diye yanıtladı Simyacı. Ben,

rüzgâra

dönüsmeyi biliyorum.

ikinci gün, ordugâhin yakınlarında bulunan bir
kaya-
nin tepesine tirmandi delikanli. Nöbetçiler engel olmadı-
lar; rüzgâra dönüşecek bîr büyücüden söz edildiğini duy-
muslardı ve ona yaklaştırmak, istemiyorlardı. Üstelik
asılmaz
bir sır gibiydi çöl.

Delikanli ikinci gün, bütün öğle sonu boyunca çöle
baktı. Yüreğini dinledi. Ve çöl de delikanliyi saran korku-
yu dinledi.

İkisi de aynı dili konuşuyorlardı.

Üçüncü gün yüce reis, yüksek rütbeli subaylarını
ya-

ma çağırdı.

- Rüzgâra dönüşecek olan su çocuğa gidip
bakalım,
dedi Simyacıya.

- Gidelim, diye yanıtladı Simyacı.

Delikanli bir gün önce gelmiş olduğu yere götürdü
hepsini. Sonra hepsinin oturmasını istedi.

- Biraz vakit alacak, dedi.

- Bizim acelemiz yok, dedi yüce reis. Bizler çöl

in-

sanlariyiz.

Delikanli gözlerini ufka dikip bakmaya basladi.

Uzak-

ta daglar, kumullar, kayaliklar; hayatta kalmanin olanak-

siz oldugu bu yörede yasamakta direnen bitkiler vardı.

Dört bir yani çöldü: Aylar boyu üzerinde yürüdüğü, ama

ancak küçük bir bölümünü tanıdığı çöl. Bu küçük parça-

da, İngilizlere, kervanlara, kabile savaclarina ve elli bin

hurma ağaçlik ve üç yüz kuyuluk bir Vaha'ya rastlamisti.

- Ne istiyorsun bugün benden? diye sordu çöl.

Birbi-

rimizi dün yeterince seyretmedik mi?

- Bir yörende sevdiğim kadın yasiyor. Bu yüzden

en-

gin kumlarına baktığım zaman onu seyretmiş oluyorum.

146

Onun yanma geri dönmek istiyorum ve rüzgâra dönüş-

mek için senin yardımına gereksinimim var.

- Ask nedir? diye sordu çöl.

- Ask, sahinin senin kumlarının üstünde uçtuğu

za-

manki seydir. Çünkü sen, onun için yesermis bir kirsın ve
hiçbir zaman avsız dönmedi senden. Senin kayalarım,

ku-

mullarini, daglarini biliyor ve ona karsi cömertsin sen...

- Sahinin gagasi parçalarimi kopartir, dedi çöl.

Avi

yillar boyunca beslerim, sahip oldugum pek az suyla su-
suzlugunu gideririm, ona yiyeceklerin yerini gösteririm;

vetbir gün tam avin oksamalarini kumlarimda

hissedece-

gim sirada sahin gökyüzünden iner.

- Ama sen de kesinlikle bu son için besleyip

büyü-

türsün avi, diye yanitladi delikanli: Sahini beslemek için.

Ve sahin de insani besleyecektir. Ve insan da bir gün

senin

kumlarini besleyecektir ve oradan yeni bir av dogacaktır.

Böyledir dünyanın düzeni.

- Ask bu mudur?

- Evet, budur. Avi sahine, sahini insana ve

insani ye-

niden çöle dönüstüren seydir ask. Kursunu altina

dönüstü-

ren ve altini da topragin altina gizleyen seydir.

- Söylediklerini anlamıyorum, dedi çöl.

- Öyleyse hiç olmazsa kumlarının ortasında bir

yer-

de bir kadının beni beklediğini anla. Ve onun bekleyişine

karsılık olarak rüzgâra dönüşmek zorundayım.

Çöl bir süre sessiz kaldı.

- Rüzgârın esebilmesi için kumlarımı sana veriyö-

rum. Ama ben tek basıma bir şey yapamam. Rüzgârın

da

yardımini iste.

Hafif bir esinti esmeye başladı. Kabile, reisleri,

kendi-

lerinin bilmediği bir dil konuşan delikanlıya uzaktan baki-

yorlardı.

Simyacı gülümsüyordu.

14

7

Rüzgâr, delikanlının yanına gelip onun yanğını

oksa-

dı. Delikanlının, çölle yaptığı konuşmayı duymuştu, çün-

kü rüzgârlar her zaman her şeyi bilirler. Dünyayı dolasıp

dururlar, ama ne dogum, ne de ölüm yerleri vardır.

- Bana yardım et, dedi delikanli. Bir gün

sevgilimin

sesini duydum sende.

- Çölün ve rüzgârın diliyle konuşmayı kim

öğretti

sana?

- Yüregim, diye yanıtladı delikanli.

Rüzgârın birçok adı vardı. Buradaki adı kesileme

idi

ve Araplar onun kara derili insanların yaşadığı suyu bol

topraklardan geldiğine inanıyorlardı. Delikanlinin geldiği

uzak ülkedeki adı gündüğü idi, çünkü insanlar onun çö-

lün kumlarını ve Magrİplilerin savaş naralarını getirdiğine

inanıyorlardı. Belki de başka yerlerde, koyunların otladığı

kirlardan uzaklarda, insanlar rüzgârın Endülüs'ten

estigine

inanıyorlardı. Ama rüzgâr hiçbir yerden gelmiyor ve hiç-

bir yere gitmiyordu ve iste bu yüzden de çöl kadar

güçlüy-

dü. Bir gün çöle ağaç dikilebilir, dahası çölde koyun

besle-

nebilirdi, ama rüzgâra egemen olmanın kesinlikle olanı

yoktu.

- Sen rüzgâr olamazsın, dedi delikanliya.

Nitelikleri-

miz farklı.

- Doğru değil. Seninle birlikte dünyayı

dolasırken

simyayı öğrendim. Rüzgârlar, çöller, okyanuslar, yıldızlar

var bende, tvren'de yaratılmış ne varsa hepsi bende var.

Hepimizi aynı El yaptı ve hepimiz aynı Ruha sahibiz. Se-

nin gibi olmak istiyorum, her şeye nüfuz etmek, denizleri

asmak, hazinemi örten kumları kaldırmak ve sevgilimin

sesini yanıma getirtmek istiyorum.

- Simyacı ile yaptığın konuşmayı duydum

geçen

gün. Her şeyin kendi Kisisel Menkibe'si olduğunu "söylü-

yordu. İnsanlar rüzgâra dönülemezler.

148

- Bana bir süre için rüzgâr olmayı Öğret, diye

rica et-

ti delikanlı. İnsanlar ile rüzgârların sınırsız olanaklarını

birlikte konuşabilelim.

Rüzgâr meraklıydı ve bu da bilmediği bir şeydi.

Bu

konuda konuşmak isterdi, ama bir insani rüzgâra nasıl

dö-

nüstürebileceğini bilmiyordu. Ama gene de bir yığın şey biliyordu. Çöller olusturabiliyor, gemileri batırıyor, ormanları yerle bir ediyor ve türlü türlü müziklerle, tuhaf gürültülerle yankılanan kentlerde dolasiyordu.

Becerisinin

sinirsiz olduğuna inanıyordu. Ve iste karsısına bir genç çıkmış, kendisinin başka şeyler de yapabileceğini kanıtlamak istiyordu.

- Buna Ask adı verilir, dedi delikanlı, rüzgârın,

istegi-

ni yerine getirmeyi kabul etmek üzere olduğunu görünce.

Sevdigimiz zaman Evren*'ın bir parçası oluruz.

Sevdigimiz

zaman olanları anlamaya gereksinimimiz yoktur, çünkü

o

zaman olanlar bizim içimizde olur ve insanlar rüzgâra

dö-

nüsebilirler. Kuskusuz, rüzgârların onlara yardım etmesi kosuluyla.

Rüzgâr çok gururluydu. Delikanlının söyledikleri onu kiskirtti. Çölün kumlarını savurarak alabildiğine hızla esmeye başladı. Ama bütün dünyayı dolasmış olmasına

karsın, insani rüzgâra dönüştürmeyi hâlâ beceremediğini

sonunda kabul etmek zorunda kalmisti. Ve Ask'in ne oldugunu bilmiyordu.

- Dünyada yaptigim geziler sirasinda birçok insanin gökyüzüne bakarak asktan söz ettiklerini fark ettim, dedi rüzgâr; sinirlari oldugunu kabul etmek zorunda kaldigi için öfkeliydi. Belki de en iyisi göge sormakti.

- Öyleyse, bana yardım et, diye rica etti delikanli.

Kör olmadan güneşe bakabilmem için ortaligi tozla sar.

Bunun üzerine rüzgâr daha güçlü esmeye basladi ve gökyüzü kumla kaplandi: Güneşin yerinde altın bir kurs vardı yalnızca.

14

9

Ordugâhta, ne olup bittigini anlamak güçlesiyordu.

Çöl insanlari, samyeli adi verilen ve denizdeki firtinadw daha berbat bir şey olan bu rüzgârı çok iyi tanıyorlardi, ama onlar denizi bilmiyorlardi. Atlar kisniyor ve silahlar kumlarin altinda kalmaya basliyordu.

Kayalıkta, subaylardan biri yüce reise dönüp

konustu:

- Bu kadarla yetinmek belki de daha iyi.

Delikanliyi simdiden görmekte güçlük
çekiyorlardi.

Yüzleri mavî peçeyle tamamen örtülüydü ve gözlerinde
yalnızca korku ifâdesi vardı.

- Bu ise son verelim, diye üsteledi bir subay.

- Allah'ın büyüklüğünü görmek istiyorum, dedi

reis,

sesinde saygı vardı. İnsanın, rüzgâra dönüşmesini

görmek

istiyorum.

Ama bu iki korkagin adlarini kafasina yazdi.

Rüzgâr

kesilir kesilmez komutanlik görevlerinden alacakti onlari.

Çünkü çöl insanlari korku nedir bilmezlerdi.

- Rüzgâr, bana senin Ask'i tanidigini söyledi,

dedi

delikanli günese. Ask'i biliyorsan, Evrenin Ruhu'nu da bi-

liyorsundur, çünkü o da Ask'tan yapılmıştır.

- Bulundugum yerden, diye yanıtladi güneş,

Evrenin

Ruhu'nu görebiliyorum. Benim ruhumla iletisim halinde-

dir ve ikimiz, birlikte, bitkileri büyütüp gölge arayan ko-
yunlari yürütürüz. Bulundugum yerden (ve dünyadan çok
uzaktayim), sevmeyi öğrendim. Dünyaya biraz daha
yak-

lasacak olsam, üzerinde bulunan her şeyin yok olacagim
ve Evrenin Ruhu'nun yok olacagini biliyorum. Bu neden-
le karsilikli bakismakla yetiniyoruz ve birbirimizi seviyo-
ruz: Ben ona hayat ve isi veriyorum, o da bana yasama
ne-
deni veriyor.

- Ask'in ne oldugunu J>iliyorsun, diye tekrarladi
deli-
kanli.

- Ve Evrenin Ruhu'nu tanıyorum, çünkü
Evren'deki
sonsuz yolculugumuzda uzun uzun konustuk onunla.
En
büyük sorununun, simdiye kadar yalnızca madenlerin ve

150

bitkilerin, her şeyin bir ve tek şey oldugunu anlamis olma-
lari oldugunu söyledi. Ve bununla birlikte demirin bakira
benzer olması, bakirin altına benzemesi gerekli degil.
Her

sey bu biricik seyin içinde kendi gerçek görevini yerine

ge-

tirmektedir ve her seyi yazan El, besinci gün durmus ol-

saydi her sey bir Baris Uyumunu olarak kalacakti.1

- Ama altinci gün vardı.

- Sen bir bilginsin, çünkü her seyi belli bir

uzaklik-

tan görüyorsun, dedi delikanli. Âmâ Ask*i tanimiyorsun.

Altinci gün olmasaydi insan yaratilmayacakti; bakir hep

bakir olarak ve kursun hep kursun olarak kalacakti. Her-

kesin kendi Kisisel Menkibe'si kendine, çok dogru, ama

bu Kisisel Menkibe bir gün gerçeklesecek. Öyleyse daha

iyi bir seye.dönüsmek ve Evrenin Ruhu gerçekten bir ve

tek sey oluncaya kadar yeni bir Kisisel Menkibe'ye sahip

olmak gerekmektedir.

Günes düşünceye daldi ve daha çok parlamaya

basla-

di. Bu görüşmeyi degerlendiren rüzgâr da günesin

delikan-

liyi kör etmemesi için daha güçlü esmeye basladi.

- Bunun için simya var, dedi delikanli. Her

insanın

kendi hazinesini arayip bulmasi ve daha sonra, daha

önce-

ki hayatinda oldugundan daha yetkin olmayi istemesi

için.

Kursun, dünyanın artık kursuna gereksinimi

kaimayınca-

ya kadar görevini yerine getirecek; o zaman altına dönüş-
mesi gerekecek.

- Simyacılar bu dönüşümü gerçekleştirmeyi

başarı-

yorlar. Oldugumuzdan daha yetkin bir varlık olmaya ça-

listigimiz zaman, çevremizdeki her şeyin daha İyi

oldugu-

nu gösteriyorlar bize.

- Peki, benim Ask'i tanımadığımı niçin

söylüyorsun?

diye sordu günes.

- Çünkü Ask, ne çöl gibi devinimsiz

durmaktan, ne

rüzgâr gibi dünyayı dolasmaktan, ne de senin gibi her

seyi

1 Tevrat'ın Tekvin bölümüne (Bap I ve Bap 2) gönderme

yapılıyor. Tevrat'a göre Tann

(Allah, Rab) insani altıncı gün yarattı: "Ve Allah dedi:

Suretimizde, benzeyişimize göre

iman yapalım; ve denizin balıklarına, ve göklerin

kuşlarına, ve "g.rlara, ve bütün yer-

üzüne, ve yerde sürünen her jeye hâkim olunuz." (Çev,)'

uzaktan görmekten ibarettir. Ask, Evrenin Ruhu'nu degis-tiren ve gelistiren güçtür, tik kez .onun içine girdigim zaman, onun kusursuz oldugunu sandim. Ama daha sonra

onun, yaratilmis olan her seyin yansimasi oldugunu, onun da savaslari ve tutkulari oldugunu gördüm. Evrenin Ruhu'nu bizler besliyoruz ve üzerinde yasadigimiz dünya, bizim daha iyi ya da daha kötü olmamiza göre, daha iyi ya da daha kötü olacaktır. Ask'in gücü iste burada ise karisir, çünkü sevdigimiz zaman, oldugumuzdan daha iyi olmak isteriz her zaman.

- Peki ne istiyorsun benden? diye sordu günes.

- Benim rüzgâra dönüşmeme yardım et, diye yanıtla-di delikanli.

- Evren, benim yaratiklarin en bilgini oldugumu bi-

lir, dedi günes. Ama seni rüzgâra nasıl dönüştürecegimi bilmiyorum.

- Öyleyse kime basvurmaliyim?

Günes bir süre sustu. Rüzgâr dinliyor ve bilgisinin
si-
nirsiz olduğunu bütün dünyaya yayıyordu. Bununla bir-
likte, Evrenin Dili'ni konuşan delikanlinin elinden kurtu-
lamıyordu günes.

- Her şeyi yazan El ile konus, dedi.

Rüzgâr bir mutluluk çigligi attı ve her
'zamankinden
daha güçlü esmeye başladı. Kumların üzerine dikilmiş ça-
dırlar az sonra yıkıldılar ve hayvanlar iplerinden, bukagıla-
rından kurtuldular. Kayanın üzerinde insanlar, rüzgârda
sürüklenmemek için birbirlerine sarıldılar.

Bunun üzerine delikanlı, her şeyi yazmış olan El'e
dog-
ru döndü. Ve daha agzini açıp tek sözcük söylemeden,
Ev-<
renin sessizleştigini ve hep böyle sessiz kalacağını
hissetti.

Bir sevgi coskusu fiskirdi yüreginden ve aklamaya
bas-
ladı. Simdiye kadar hiç yapmadığı bir duaydı bu, çünkü
sözcüksüz bir yakarıydı ve hiçbir şey istemiyordu. Koyun-
larına bir otlak bulduğu için sükretmiyordu; daha fazla
kristal satmak için yakarmıyordu; rastladığı kadının dönü-

Sunu beklemesini dilemiyordu. Olusan sessizlikte çölün, rüzgârın ve güneşin de El'in yazmış olduğu işaretleri aradıklarım, kendi yollarını izlemek ve zümrüt parçasının üzerine kazınmış olan şeyi anlamak istediklerini anladı. Bu işaretlerin Yeryüzü'nde ve Uzay'da dağılmış olduklarını, görünüşte hiçbir varlık nedenleri ve anlamları bulamadığını; ne çöllerin, ne rüzgârların, ne güneşlerin ve ne de insanların niçin yaratılmış olduklarını bilmediklerini biliyordu. Ama El'in bütün bunlar için bir nedeni vardı ve yalnızca o bu mucizeleri gerçekleştirebilir, okyanusları çöle ve insanları rüzgâra dönüştürebilirdi. Çünkü bir yüce iradenin, Evren'i, dünyanın yaratılışının altıncı gününün Büyük Yapıt'a dönüştüğü noktaya götürmüş olduğunu yalnızca bu El anlıyordu.

Ve delikanlı Evrenin Ruhu'na daldı ve Evrenin Ruhu'nun, Tanrı'nın Ruhu'nun parçası olduğunu gördü ve Tanrı'nın Ruhu'nun, kendi ruhu olduğunu gördü.

Samyeli o gün daha önce hiç esmemiş olduğu gibi esti.

Kusaklar boyu Araplar, rüzgâra dönüsen ve çölün en büyük muharip reislerinin savundugu bir ordugâhi az kalsin yerle bir eden delikanlinin efsanesini anlattılar.

Samyeli esmez olunca, hepsi delikanlinin bulunduğu yere gözlerini çevirdiler. Delikanli bulunduğu yerde değildi; ordugâhin öteki ucunda nöbet tutan, tepeden tırnaga kumla kaplı bir nöbetçinin yanında duruyordu.

Adamlar büyücülükten müthiş korkmuşlardı. Bununla birlikte iki kişi gülümsüyordu: Birincisi Simyaci Idi, Çünkü gerçek tilmizini bulmuştu; ikincisi ise yüce reisi, çünkü bu tilmiz, Tanrı'nın Yüceligini anlamıştı.

Ertesi gün reis, Simyaci ve delikanli ile vedalaştı ve gitmek istedikleri yere kadar kendilerine eşlik edecek bir muhafız takimi verdi yanlarına.

15

3

BÜTÜN BİR GÜN YOL ALDILAR.

AKSAMA

doğru bir Kipti manastirine vardılar. Simyaci, muhafız ta-

kimini geri yolladi ve atından indi.

- Bundan sonra sen tek basına gideceksin, dedi.

Pira-

mitlere üç saatlik yol kaldı.

- Sükran, dedi delikanlı. Bana Evrenin Dili'ni

öğret-

tiniz.

- Çoktandır bilmekte olduğun şeyi sana

hatırlatmak-

tan başka bir şey yapmadım.

Simyacı manastırın kapısını çaldı. Siyahlar

giyinmiş

bir kesik kapiyi açtı. Simyacı ile kesik aralarında Kip tice

konuştular bir süre, sonra Simyacı, delikanlıyı İçeri aldı.

- Mutfagi bir süre kullanmama izin vermesini

iste-

dim, dedi.

Birlikte manastırın mutfagina gittiler. Simyacı ates

yak-

ti, kesik biraz kursun getirdi; Simyacı kursunu bir demir

kapta eritti. Kursun iyice sivilasinca, su tuhaf, sarı cam

yu-

murtasını çantasından çıkardı. Bir saç kalınlığında bir

kat-

man kazıdı ve bunu balmumuna sardıktan sonra

içinde kur-

sun eriyiğı bulunan kaba attı. Karisim kan rengini aldı.

Sim-

yacı bunun üzerine kabi atesten alarak sogumaya

biraktı. Bu

arada, kesisle kabileler savasi hakkında konusmaya

basladi.

- Bu savas devam eder, dedi kesis.

Kesis kizgindi. Savasin sona ermesini bekleyen

ker-

vanlar, uzun zamandır Al-Jizah'a2 çakili kalmislardi.

- Ama, Allah'in dedigi olur, dedi kesis.

Ktpt ya da Ktpti: Eski Misir halki; monofizit Kipti

kilisesine bagli M itirli hiristiyan;

Misir'111 Araplar taraf.udati fethindim (641) sonra birçok

Kipti müslöman oldugu için

bu devim yalnızca hinit.yan]ar için kullanılmaya

bas.tai.di. (Çev)

2 (Gtzeh, Gmzttt, Gtzi): Kahiir'yr sekiz kilometre

uzaklikta, üç önemli piramitin (Ke-

ops, Kefren, Mikennos) ve Sfenks'in bulunduğı yer.

GfinOmOzde, Kahire ile birletmis,

milyonluk bir yerlej.in. yen. (Çev.)

- Amin, diye yanıtladı Simyacı.

Preparat soguyunca, kesis ve delikanlı

hayranlıkla

baktılar: Maden, demir kabin iç çeperlerinde katılaşmıştı,

ama artık kursun değildi. Altın olmuştı.

- Ben de bir gün bunu yapmayı öğrenebilecek

miyim

acaba? diye sordu delikanlı.

- Bu benim Kisisel Menkibe'm, seninki değil,

diye

yanıtladı Simyacı; ama bunun mümkün olduğunu

sana

göstermek istiyordum.

Manastirin kapısına geri döndüler. Simyacı orada

kur-

su dört parçaya böldü.

- Bu sizin, dedi parçalardan birini kesise

vererek.

Seyyahlara karşı gösterdiğiniz cömertlik için.

- Benim cömertliğimin çok ötesine giden bir

sükran

ifadesi, dedi kesis.

- Böyle konuşmayınız. Hayat söylediklerinizi

duya-

bilir ve gelecek sefere daha azim verebilir.

Sonra delikanlinin yanına geldi Simyaci.

- Bu da senin. Muhariplerin reisinin elinde kalan

altı-

ninin karsiligi olarak.

Delikanli, Simyaci'nın verdiği çitinin kendi

altinından

daha fazla oldugunu söyleyecekti ki onun, biraz önce

kesi-

se söylediklerini animsadi ve hiçbir sey söylemedi.

- Bu da benim, dedi Simyaci. Çölü geçerek geri

dön-

mek zorundayım ve kabileler arasındaki savas hâlâ

devam

ediyor.

Simyaci dördüncü parçayı da kesise verdi.

- Bu parça da bu çocuk için. İhtiyaci olacak

olursa.

- Ama ben hazinemi arayacağım, dedi

delikanli. Sim-

dİ çok yaklastım.

- Eminim ki bulacaksın, dedi Simyaci.

- Peki bu ikinci parçayı neden veriyorsunuz?

- Çünkü, yolculugun sirasinda kazandigin

paralari

iki kez yitirdin: Birini hirsiz, ötekini muhariplerin reisi al-

di. Ben, ülkesinin atasözlerine inwan yasli ve bosinançli
bir Arap'im: 'Bir kere olan bir daha asla tekrarlamaz. Am-

15

5

ma ve lâkin iki kere olan mutlaka üçüncü defa da olacak-
tır.'

Atlarına bindiler.

- Düsler hakkında sana bir hikâye anlatmak
istiyor-
dum, dedi Simyaci.

Delikanli atini yaklastirdi.

- Eski Roma'da, Imparator Tiberius zamaninda
çok
iyi yürekli bir adam yasiyormus, adamin iki oglu varmis:
Ogullarindan biri askere alinmis ve Imparatorlugun en
uzak eyaletlerinden birine gönderilmis. Öteki ogul bir sa-
irmis ve yazdigi güzel siirlerle Roma'yi büyülüyörmüs.

Baba bir gece bir düs görmüs. Bir melek görünüp
ogullarindan birinin sözlerinin ünlenecegini ve bütün dün-
yada gelecek kusaklar tarafından tekrarlanacagini söyle-

mis. Hayat kendisine karsi cömert davrandigi ve bütün

ba-

balarin içini gururla dolduracak bazi seyler kendisine

zahir

oldugu için yasli adam sevinç g :yaslari içinde uyanmis.

Kisa bir süre sonra bir arabanin tekerleri altinda

kalip

ezilmek üzere olan bir çocuğu kurtarirken ölmüs yasli

adam. Bir ömür boyu onurlu ve dürüst davranmis oldugu

için de dogruca cennete gitmis ve orada da düşünene giren

melege rastlamis.

"Iyi bir insandin,' demis ona melek. 'Sevgi içinde

yasa-

din ve onurlu bir sekilde öldün. Bugün herhangi bir dilegi-

ni yerine getirebilirim.'

"Hayat d >ana karsi iyi davrandi,* diye yanitlamis

yasli adam. "Düşüme girdigin zaman, bütün çabalarimin

aklanmis oldugunu anladim. Çünkü oglumun siirleri

gele-

cek yüzyillarda insanlari belleginde kalacaklar. Kendim

için herhangi bir dilegim yok; ama çocukken baktigi, deli-

kanliyen egittigi evladinin ünlenmesinden her baba

gurur

duyar. Uzak gelecekte, oglumun sözlerini duymak ister-

dim.'

Melek, ihtiyarin omzuna dokunmus ve ikisi

birlikte

bir uzak gelecege gitmisler. Karsilarina uçsuz bucaksiz

bir

156

meydan çikmis ve bu meydanda insanlar garip bir dil konusuyorlarmis.

Yasli adam sevinçten aghyormus.

"Oglumun siirlerinin güzel ve ölümsüz oldugunu

bili-

yordum/ demis melege. 'Bu insanların oglumun siirlerinden hangisini okuduklarini söyler misiniz bana?'

Melek, bunun üzerine adama kibar bir sekilde

yaklas-

mis ve birlikte, o büyük alandaki sıralardan birine oturmuslar.

"Sair oglunun siirleri, Roma'da halk tarafından çok

se-

viliyordu,' demis melek. "Herkes bu siirleri sevip haz aliyordu. Ama Tiberius döneminden sonra unutuldu bu siirler. Bu insanların tekrarladigi sözler öteki oglunun, askerin sözleri.*

İhtiyar, Melege sasirarak bakmis.

"Oglun askerlik hizmeti için uzak bir eyalete gitmis
ve orada yüzbasi olmustu. O da iyi ve dürüst bir insandı.
Bir akşam hizmetkârlarından biri hastalandı ve ölümün
esigine geldi. Oglun bu sırada, hastaları iyilestiren bir ha-
hamdan söz edildiğini duymus ve günlerce onu aramis.
Ül-

keyi dolasirken, aradığı kisinin Tanrı'mn oğlu olduğunu
öğrenmis. Onun tarafından iyileştirilmiş baska insanlara
rastlamis ve onun düşüncelerini öğrenmis ve bir Romalı
yüzbasi olarak onun dinini kabul etmis. Sonunda bir sa-
bah Haham'm yanma varmis.

"Ona hizmetkârlarından birinin hastalandığını
anlat-
mis. Ve Haham onunla birlikte evine gitmeye hazır oldu-
ğunu bildirmis. Ama yüzbasi bir inanç sahibi olduğu için,
çevrede bulunan insanlar ayaga kalkarken, Hahamin göz-
lerinin içine bakınca, gerçekten de Tanrı'nin Oglu'nun
huzurunda bulunduğunu anlamis.

*Bu sözler senin oglunun sözleri,' demis Melek
yasli
adama. O sırada Hahama söylediği ve bir daha
unutulma-,
yan sözler: Ya Rab, benim degerim yok ki damin altına
gire-

sin; fakat ancak bir söz söyle, hizmetçim iyi olur.y

Simyaci atini sürdü.

- Kim ve ne olursa olsun, dedi, yeryüzünde her

in-

san, her zaman, dünya tarihinde basrolü oynar. Ve dogal

olarak o bilmez bunu.

Delikanli gülümsedi. Hayatin, bir çoban için bu

kadar

önemli olabileceğini hiç düşünmemisti.

- Elveda, dedi Simyaci.

- Elveda, diye yanitladi delikanli.

158

YÜREGİNİN SÖYLEDİKLERİNİ DİKKATLE

dinlemeye çalışarak, iki buçuk saat çölde yol aldı.

Hazine-

sinin gizli olduğu yeri ona yüregi söyleyecekti.

"Hazinen neredeyse yüregin de orada olüçük,"

demisti

Simyaci.

Ama yüregi baska seyler anlatip duruyordu. İki

kez

gördüğü bir düşün izinden gitmek için koyunlarından ay-

rilan bir çobanın öyküsünü gururla anlatıyordu. Kisisel Menkibe'den, aynı şeyi yapmış, uzak toprakları ya da kadinları aramaya çıkmış, çağının insanlarıyla, onların düşünceleri ve önyargılarıyla çarpışmış insanlardan söz ediyordu. Yol boyunca, bulgulardan, kitaplardan, büyük kargasalardan söz etti.

Bir kumula tırmanmaya hazırlanırken iste tam o anda, yüreği kulağına fısıldadı: "Ağlayacağın yere iyi dikkat et; çünkü ben oradayım ve hazinen de oradadır."

Kumulu ağır ağır tırmanmaya başladı. Yıldızlarla dolu gökyüzü yeniden dolunayla aydınlanmıştı: Simyacı ile birlikte tam bir ay çölde yolculuk yapmışlardı. Ayisigi, kumulu da aydınlatıyordu,* yarattığı gölge oyunu, çöle dalgali

bir deniz görünümünü veriyor ve delikanlıya, atının dizginlerini bırakıp Simyacıya, onun beklediği isareti verdiği görünümü animsatiyordu. Ayisigi, çölün sessizliğini sarıyor ve ha-

zinelerini arayan insanların yolunu aydınlatıyordu.

Birkaç dakika sonra kumulun tepesine ulaşınca yüreği

hopladı. Dolunay ve çölün beyazlığının aydınlattığı Piramitler bütün görkemiyle karsısında yükseliyorlardı.

Dizüstü düstüp agladi. Kisisel Menkibe'sine
inanmis
oldugu, bir gün bir krala, daha sonra da bir tüccara, bir
In-
giliz'e, bir Simyaciya rastladigi için Tanrı'ya şükrediyor-

15

9

du. Ve hepsinden önemlisi, Ask'in, bir erkegi Kisisel Men-
kibe'sinden asla uzaklastiramadigini kendisine anlatan
bir
Çöl kadinine rastlamis olduğu için Tanrı'ya şükrediyordu.

Piramitlerin geçmiş yüzyillari, asagida,
ayakuçlarmda
duran insani yukaridan seyrediyorlardi. Isteseydi, simdi
Vaha'ya geri dönüp Fatima ile evlenebilir ve basit bir ko-
yun çobani olarak yasardi. Çünkü Evrenin Dili'ni bilmesi-
ne ve kursunu altina çevirmeyi bilmesine karsin, çölde
ya-
siyordu Simyaci. Bilim ve sanatini kimseye kanitlamak
zo-
runda degildi. Kisisel Menkibe'sine dogru yol alirken, bil-

mesi gereken her şeyi öğrenmiş ve yaşamayı hayal ettiği
her şeyi yaşamıştı.

Ama iste hazinesine ulaşmıştı ve bir girişim,
ancak
amacına ulaştığında sona erebilirdi. Kumulun tepesinde
ağ-
lamıştı. Yere baktı, gözyaşlarının düştüğü yerde bir bok-
böceği dolanıyordu. Çölde yaşadığı süre içinde
bokböcek-
lerinin, Mısır'da Tanrı'nın simgesi sayıldıklarını öğrenmiş-
ti.

Bu da bir isaretti. Bunun üzerine Billûriye
Tüccarını
animsayarak kumları kazmaya koyuldu: Bir ömür boyu
taşları üst üste yığsa da hiç kimse bahçesine piramit
dikme-
yi basaramazdı.

Belirtilen yeri bütün gece kazdı, ama hiçbir şey
bula-
madı. Piramitlerin tepesinden onu seyreliyordu yüzyıllar.
Ama o vazgeçmiyordu. Kazıyordu, kazdığı kumları
çuku-
ra geri yollayan rüzgâra karşı savasarak durmadan
kazıyor-
du. Kolları yorulmuştu, ellerinde yaralar açılmıştı, ama

yüregine inanci sürüyordu. Ve yüregi ona gözyaşlarının
düştüğü yeri kazmasını söylemişti.

Birkaç tasi yerinden sökmeye çalışırken, birden
ayak
sesleri duydu. Birkaç adam gelmişti. Ayisigi arkadan vur-
duğu için ne yüzlerini, ne de gözlerini görebiliyordu.

- Ne yapıyorsun orada? diye sordu gelenlerden
biri.

Delikanli yanıtlamadi. Ama korkmustu. Simdi
top-
raktan bir hazine çıkarmasi gerekiyordu, bu nedenden
do-
lay, korkmustu.

160

- Biz savas mui reci I eriyiz, dedi bir baskasi.
Oraya ne
sakladigini bilmemiz gerekiyor Para gerekli bize.
- Bir sey gizlemiyorum, diye yanıtladi delikanli.
Ama adamlardan biri kolundan tutup çukurdan
çikar-
di onu Bir baskasi üzerini aramaya koyuldu. Ve
sonunda

reb irideki ait!n parçami buUular.

- Altini var, dedi saldirganlardan biri,

Ayisigi, üzerini arayan adamin yüzünü aydinlatti

ve

bu gözlerde ölümü gördü delikanli.

- Topraga bâ\$ka altin saklamis olmalı, dedi bir

baska-

si.

Bunun üzerine topragi kazmaya zorladilar onu.

So-

nuç olarak hiçbir sey bulamadigi için dövmeyle basladilar

delikanliyi. Günesin ilk isiklari belirinceye kadar uzun

uzun dövdüler onu. Giysileri lime lime olmustu, ölümün

yaklastigini hissediyordu.

"Olecekse, para r'e ise yarar? Paranın insani

ölüm-

den kurtardigi pek az görülmüştür," Böyle demisti Simya-

ci,

Ve yedigi yumruklarla sismis, yarali agziyla, Misir

Pi-

ramitlerinin yakınlarına gömülmüs hazineyi iki kez dü-

sünde gördüğünü anlatti saldirganlara.

Reisleri oldugu izlenimi uyandıran adam uzun

süre

dûjündü. Sonra adamlarından biriyle konustu.

- Adami birakabiliriz. Baska bir seyi yok. Bu

altini

da çalmis olmalı.

Delikanli yüzüstü kuma kapaklandı. Haydutların

re-

isi arkadaşlarına bakıyordu. Ama delikanlinin gözleri Prami-
mîferin bulunduğu yöne bakıyordu.

- Haydi gidelim, dedi haydutların reisi

arkadaşlarına.

Sonra delikanliya dönüp:

- Ölmeyeceksin, dedi. Yasayacaksın ve

inhanın bu

kadar budala olmaya hakkı olmadığını da öğreneceksin.

Simdi senin bulunduğun yerde, bundan iki yıl kadar önce,

üst üste aynı düşü gördüm. Düşümde İspanya'ya

gitmem"

çobanların koyunlarıyla birlikte içinde uyudukları, ayın

Simyacı

İ6Ü/31

esyalarının konulduğu, yerde büyümüş bir firavunciri

bulunan yıkık bir köy kilisesi aramam gerektiğini görü-

yordum; ve bu firavuncirinin dibini kazarsam gizli bir

hazine bulacaktım. Ama sadece aynı düşü iki kez

gör-

düğüm için çölü geçecek kadar budala değilim ben.

Sonra yürüyüp gitti.

Delikanlı güçlükle doğruldu ve bir kez daha

Piramit-

lere baktı. Piramitler ona gülümsediler ve o da yüreği ne-

seyile dolu gülümsedi onlara.

Hazinesini bulmuştu.

Sondayış

DELIKANLININ ADI SANTIAGO İDİ.

AKSAM

olmak üzereyken, terk edilmiş küçük kiliseye geldi. Ayın

esylarının konulduğu yerde büyümüş bir firavuninciri

vardı hâlâ ve yarı yıkık çatısından hâlâ yıldızlar görülebili-

yordu. Birinde buraya koyunlarıyla birlikte gelmiş ve düş

görmesiün disında sakın bir gece geçirmiş olduğunu

anim-

sadı.

Simdi yanında sürüsü yoktu. Ama elinde bir kürek

vardı.

Uzun süre gökyüzüne baktı. Sonra heybesinden

bir

sarap sisesi çıkardı ve sarap içti. Çölde yıldızlara bakıp,

Simyaci ile sarap içtiği günü anımsadı. Geçtiği bütün yolları ve Tanrı'nın kendisine hazinenin bulunduğu yeri göstermek için seçtiği tuhaf yöntemi düşündü. Üst üste gördüğü düslere inanmasaydı, Çingeneye, krala, hirsiza rastılamasaydı... "Dogrusu uzun bir liste; ama yol boyunca işaretler vardı ve yanılmam olanaksızdı/ diye düşündü.

Farkına varmadan uykuya daldı. Uyandığında güneş çoktan yükselmisti. Hemen firavunincirinin dibini kazmaya başladı. 'Yaslı büyücü/ dedi kendi kendine, *her şeyi bal gibi biliyordun. Bu kiliseye geri dönebilmem için biraz altın bile bıraktın.' Paçavralar içinde geri döndüğümü görünce katıla katıla güldü kesis. 'Sanki bunlardan esirgeyemez miydin beni?'

Rüzgârın kendisini yanıtladığını duydu: "Hayir. Sana bunu söyleseydim, Piramitleri görmeyecektin. Piramitler çok güzel, öyle değil mi sence?"

Simyacının sesiydi bu. Gülümsedi ve kazmaya koyuldu. Yarım saat sonra sert bir seye çarptı kürek. Bir saat sonra önünde eski İspanyol altın parasıyla dolu bir sandık

16

5

vardi. Ayrica degerli taslar, kirmizi ve beyaz t  ylerle
s  sl  

altin maskeler, pirlanta islemeli degerli taslardan yapilmis
putlar vardi.   lkenin uzun s  redir artik animsamadigi ve
fatihin/  ocuklarına ve torunlarına anlatmayi unuttugu b  r
fethin kalintilari.

Heybesinden Urim ile Tummim'i   ıkardi. Taslari
an-
cak bir kez kullanmisti, bir sabah, bir   arsida. Hayatinda
ve yolu   zerinde bir yigin isaretler vardi.

Urim ile Tummim'i altin sandigina koydu. Bir
daha
hi   rastlamadigi yasli krali animsattiklari i  in bu iki tas da
hazinesinln par  asiydilar.

'Ger  ekten kendi kisisel Menkibe'sini yasayan
kimseye
karsi hayat c  merttir,' diye dusundu.

Ve bunun   zerine Tarifa'ya gitmesi ve butun
bunla-
rin onda birini   ingene kadina vermesi gerektigini anim-

sadi. 'Çingeneler nasıl da kurnaz oluyorlar!*' dedi kendi

kendine. 'Belki de çok yolculuk ettikleri için.'

Derken rüzgâr esmeye başladı. Gündoğusuydu

esen,

Afrika'dan gelen rüzgâr. Ne çölün kokusunu, ne de Mag-

riplilerin istila tehditini getirmisti.

Bunun yerine çok iyi tanıdığı bir kokuyu ve

usulca

gelip dudaklarına konan bir öpücüğün miriltisini getiri-

yordu.

Gülümsedi. İlk kez böyle bir şey yapıyordu genç

kız.

- Geliyorum Fatima, dedi. Geliyorum.